

laški bilten

št. 37/14. avgust 2013

V OBČINI LAŠKO 22 ZLATIH UČENCEV ... STR. 3

UTRINKI S PIVA IN CVETJA ... STR. 11

PO ORIONOVI POTI ... STR. 15

130 LET ZBOROVSKEGA PETJA V RIMSKIH TOPLICAH ... STR. 21

HUDOMUŠNI DNEVNIK VODJE TABORA MLADIH PLANINCEV ... STR. 36

MLADI V AKCIJI NA TAJSKEM ... STR. 38

Osnovni podatki o glasilu

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

**Pomočnica odgovorne urednice,
oglasno trženje:** Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader, Klemen Grešak, Nika Košak,
Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Nina Pader

Oblikovanje in grafična priprava:

Design Demšar, d. o. o., Kamnitnik 18,
4220 Škofja Loka

Tisk: Present, d. o. o.,
Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.050 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme vsako
gospodinjstvo v občini.

Glasilo je vpisano v razvid medijev
Ministrstva RS za kulturo pod zap. št.
1191.

Fotografija na naslovnici:

Mladi likovniki na Pisanem balonu
Tilen Cestnik

Naslednja številka izide

15. oktobra 2013.

Prispevke in oglase je treba
oddati do **30. septembra 2013**
na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na Radiu
Celje vsak prvi ponedeljek v mesecu ob
14.15. Morebitna vprašanja za župa-
na lahko pošljete na elektronski naslov
info@radiocelje.com.

Naslednja oddaja bo 7. oktobra 2013.

PREŽIVETI POLETJE V RAJU, OB SOTOČJU DOBREGA

Pisalna miza z razgledom. »Lenart« za vratom. Sončen dan. Motivacija na ničli. Sedaj je pa dosti. Bo treba »voljo« poklicat' in prestavit' v višjo prestavo. Vročina ni izgovor. In tako se zgodi. Peščica vsega naveličanih pisarniških srajc ter navdušeni vodič Dejan. S hitrim korakom po mestnem parku. Pa ne v »toplico«, ampak h Katarini na Kuretno po bezgovo cvetje. Mihaelu pozvonit' za srečo. S prijateljico umetnostno zgodovinariko podebatirat', od kod sploh navdih in znanje za gradnjo veličastnega objekta. S tempom po turistične informacije in okrepcilo za telo k Šterbanovim. Pocukat' svojega najljubšega »patrona« Krištofa popotnika za rokav ter mimo več stoletij stare Perdihove bukve v Laško, s tekočino napolnit' telo. Po laških poteh skratka.

Svojih sošolcev in prijateljev iz osnovnošolskih klopi niste videli že več let, kaj let, desetletij. Nimate sredstev in volje, da bi jih iskali. Potem je dan Laščanov kot nalašč za vas. Letos se je začelo z množičnim popoldanskim »romanjem« v zeleno stavbo in odprtjem razstave o medicinski rehabilitaciji v Laškem. Pozitivne vibracije, urbane legende na starih fotografijah in filmih, hmeljni napitek ter energičen klepet so predstavljali dober uvod v jubilejnih 50 let. Graščinsko dvorišče je skupaj s celim mestom zadrhtelo v zadovoljstvu. V senci najvišje, v zeleno tkanino ovite stavbe, so v času prireditve postajali tudi največji skeptiki v mestu ponosni. Zadišalo je po cvetju, hmelju, termalni vodi, starih pipah in še čem ... Ponos se je stopnjeval. V soboto je na ognjenem nebu dosegel vrhunec.

In lahko smo ponosni. Na ljudi. Prireditve je skupek trdega dela, potrpljenja in pozitivne energije množice ljudi. Ljudi, ki skozi celo leto pleskajo hiše, sadijo cvetje, pripravljajo program in se po potrebi za štiri dni prelevijo še v lokalnega turističnega vodiča. In da smo neutrudni, ste se lahko in se boste še lahko prepričali ob koncih tedna. Po vseh krajevnih skupnostih naše občine potekajo kulturne prireditve in športni dogodki. Za vas, za nas, za vse. Ne potrebujete drage opreme in mnogo denarja, potrebujete samo voljo in prgišče pozitivne.

Poletje je lahko tudi čas, da se zazrete vase in naokrog. V krošnji dreves prelistate dobro knjigo. Pošljete um »na pašo«. Kot je rekel mali princ: »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem.« Dokazi slednjega so povsod okoli nas.

Orion, eno najbolj prepoznavnih, svetlih in nasploh markantnih ozvezdij na zimskem nočnem nebu ima svoj zemeljski odtis v dolini Gračnice. Patru Karlu Gržanu se imamo zahvaliti, da so dobili na videz nepomembni kupi in zložbe kamenja obrise gradišč, umeščenih v prostor po zvezdnih koordinatah mitičnega lovca starih Grkov. Ob njegovih razmišljanjih in privlačno urejenih postajališčih na poti postaja z gozdom obrasla smaragdna dolina Gračnice pribežališče vedno novih, od potrošniškega vsakdana utrujenih duš. Vabljeni tudi vi v objem lepe narave.

*Stanka Jošt,
pomočnica odgovorne urednice*

Zbiramo predloge za podelitev občinskih priznanj

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Laško je v junijski številki Laškega biltena objavila javni razpis za podelitev občinskih priznanj v letu 2013. Predloge za podelitev zlatega, srebrnega in bronastega grba ter naziva častni občan lahko oddate **do srede, 4. avgusta 2013**, na naslov: Občinski svet Laško, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Mestna ulica 2, 3270 Laško, s pripisom »za občinska priznanja«, osebno ali po pošti. Prav tako lahko predloge oddate po elektronski pošti na e-naslov obcinski.svet@lasko.si.

Tanja Grabrijan

PROSLAVA OB DNEVU DRŽAVNOSTI

Kulturni program letošnje proslave ob dnevu državnosti, ki je bila v petek, 21. junija, v Kulturnem centru v Laškem, so pripravili učenci Osnovne šole Primoža Trubarja Laško. Nit programa je vse prisotne odpeljala v stare, marsikje že pozabljene čase, ko še ni bilo toliko skrbi in stresa. Ljudje so se več družili in mogoče se komu zdi, da je celo čas takrat tekkel malo počasneje. Za temo programa so si namreč izbrali prikaz starih šeg in običajev. Otroci so peli stare pesmi, plesali in se igrali preproste družabne igre.

Slavnostni govornik je bil **Gašper Jarni**, dramski in filmski igralec, voditelj, lutkar, pevec, sinhronizator in plesalec. Na začetku svojega govora se je pošalil, da je bil v svojem življenju postavljen že v marsikatero vlogo, vendar še nikoli v vlogo slavnostnega govornika, ki pa jo je kljub temu odlično izpeljal. Tudi sam je v govoru povzel nit programa ter predstavil praznovanje kresne noči nekoč.

Župan **Franc Zdolšek** je za zaključek proslave tudi letošnjim izbranim učencem, ki so deveti razred osnovne šole končali s povprečno zaključno oceno najmanj 4,5 in dosegli vsaj en uspeh na področnem ali državnem tekmovanju (najmanj srebrno priznanje ali najmanj 3. mesto na državnem športnem tekmovanju) ali natečaju na državni ravni podelil priznanje »Zlati učenec«. V šolskem letu 2012 / 2013 je priznanje prejelo 22 zlatih učencev občine Laško in sicer: **Jerneja Burger, Sara Dvorjak, Lea Hostnik, Anja Kačič, Manja Kačič, Manca Knez, Jakob Kolman, Lucija Lapornik, Sara Lazar, Blaž Lenko, Mitja Lesičar, Jernej Maček, Ula Matek, Saša Pavčnik, Tilen Pinter, Tadej Pušnik, Evita Sanda, Urška Sikovšek, Matija Teršek, Neža Ulaga, Nejc Velikonja in Barbara Vetrih.**

Župan **Franc Zdolšek** je vse dobitnike priznanj ter njihove najbližje povabil na pogostitev v Thermano Laško, kjer so večer zaključili ob lahkotnem pogovoru.

Jasna Kermelj, foto: Foto Fleš

Tekmovanje za najbolj urejene vasi in objekte v Občini Laško v letu 2013

Sporočamo vam, da je strokovna komisija izvedla ogled v okviru Tekmovanja za najbolj urejene vasi in objekte v Občini Laško v letu 2013 in pripravila ožji izbor tekmovalcev.

Sedaj je odločitev na vas, drage občanke in občani, da oddate svoj glas in z njim pomagate izbrati zmagovalce znotraj posameznih kategorij. Glasovanje preko spletne strani bo potekalo do 13. 10. 2013.

Več informacij dobite na spletni strani Občine Laško www.lasko.si, Anкета: **Izberimo najbolj urejene vasi in objekte v občini Laško.**

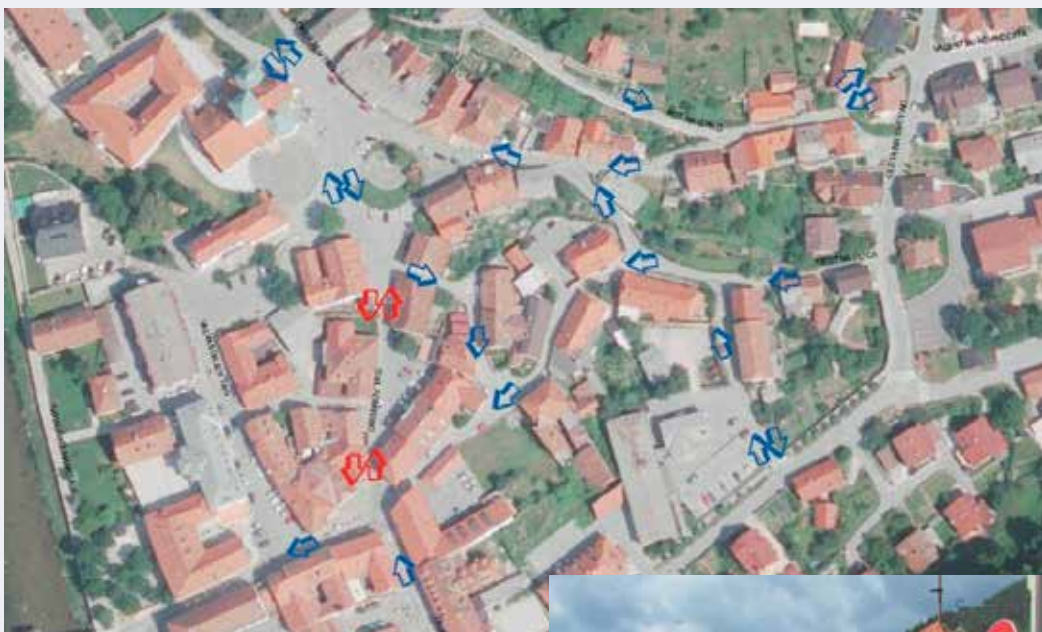
Edina Memić

NOV PROMETNI REŽIM V STAREM MESTNEM JEDRU

Z 29. julijem je stopila v veljavo nova prometna ureditev v območju starega mestnega jedra in v širšem območju mesta Laško.

Spremenil se je prometni režim na območju Orožnovega trga (slika Orozov trg) iz dosedanjega enosmernega v smeri proti Mestni ulici v dvosmernega, tako da je sedaj možna vožnja tudi iz smeri Mestne ulice v smeri Aškerčevega trga (slika jpg). Za stalno umiritev prometa smo na dveh najožjih točkah srečanja postavili hitrostni oviri, preuredili parkirna mesta (žal tudi izgubili tri dosedanja parkirna mesta) in na Orožnovem trgu uvedli maksimalno 60-minutno parkiranje za stranke lokalov. Vse spremembe so bile možne le s skupnim razumevanjem stanovalcev, lastnikov lokalov in podjetja Kostra, d. o. o., ki upravlja plačljivo področje modre cone.

Prav tako je na širšem območju (slika Cona 30) pričela s tem dnevom veljati naj-

višja dovoljena hitrost 30 km/h, saj je bila zaradi neustreznih tehničnih parametrov vozišča do sedaj na tem območju zakonsko dovoljena največja hitrost 50 km/h praktično neživiljenjska in skrajno nevarna, predvsem za tiste najbolj ranljive udeležence v prometu – pešce in kolesarje.

Srečno in varno vožnjo!

Aljaž Krpič

Rekonstrukcija glavne ceste in izvedba odcepa za naselje Vila v Zidanem Mostu

V začetku julija 2013 je gradbeno podjetje Gradnje, d. o. o., iz Boštanja pričelo z izvajanjem del na odseku glavne ceste in z izvedbo priključka za naselje Vila. Predvideno je, da se bodo dela zaključila v septembru 2013. Poleg že omenjenih ureditev se bo

vzdolž odseka izvedel pločnik, javna razsvetljava in avtobusna postajališča. Dela financira Direkcija Republike Slovenije za ceste in Občina Laško.

Luka Picej

Izgradnja žalnice Laško

V avgustovski številki biltena v letu 2012 smo pisali, da je priprava potrebne dokumentacije za novo žalnico v Laškem v polnem teku, sedaj pa obveščamo občane, da se je v avgustu pričela gradnja le te. Novo žalnico bo zgradilo podjetje NGD d. o. o. iz Ljubljane, ki je bilo izbrano kot najugodnejše na podlagi javnega razpisa. Žalnica naj bi bila zgrajena še v letošnjem letu,

do takrat pa bo v neposredni bližini postavljena začasna nadomestna žalnica. Pogrebni obredi bodo tako potekali nemoteno.

Boštjan Polajžar

Energetska sanacija javnih stavb v lasti Občine Laško

V marcu 2013 je Občina Laško na 2. javni razpis Ministrstva za infrastrukturo in prostor za energetska sanacija osnovnih šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic v lasti lokalnih skupnosti prijavila še tri projekte. Konec meseca julija

2013 nam je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor posredoval sklepe, s katerimi je ugodil vsem trem vlogam. Za izvedbo energetske sanacije Zdravstvenega doma Laško je bilo odobreno sofinanciranje iz sredstev EU v višini do 190.185,88 EUR. Investicija zajema izdelavo toplotne izolacijske fasade, izolacijo strehe in zamenjavo zunanjega stavbnega pohištva. Za energetska prenova podružnične OŠ Rečica je bilo odobreno sofinanciranje upravičenih stroškov do 73.081,94 EUR, investicija pa zajema izdelavo toplotno izolacijske fasade, toplotno izolacijo stropa proti

podstrešju ter zamenjavo stavbnega pohištva (oken, vhodnih vrat). Za energetska prenova podružnične OŠ Zidani Most pa je bilo odobreno sofinanciranje iz sredstev EU v višini do 118.794,72 EUR. Zajema pa izdelavo toplotno izolacijske fasade, dodatno izolacijo stropa proti podstrešju in stropa kleti ter kompletno zamenjavo stavbnega pohištva. Predvidena je toplotna izolacija debeline 16 cm iz lamel kamene volne ali EPS, vključno z zaključnim slojem. Dela se bodo izvajala v letu 2014.

mag. Andrej Flis

KS REČICA

KS Rečica pohvaljena s strani nadzornikov Občine Laško

V prejšnji številki našega Biltena smo vas vljudno povabili na naše prireditve ob krajevnem prazniku. Organizatorji smo se takrat ozirali proti naravi in si želeli sončnih dni. In lahko porečemo, da so naše prireditve minile brez dežja, četudi so nas dežne kaplje „lovile“. Smejoči in veseli obrazi so bili dokaz, da smo ponovno zabili glavico na žeblico. Našteli smo preko 700 obiskovalcev, ki so sodelovali ali obiskali naš kraj in prireditve. Vsem organizatorjem iskrena hvala za pomoč pri organizaciji in želimo si le, da bomo tudi v prihodnjem letu ponovno tako uspešni.

V tako imenovanem času kislih kumaric in poletnemu zatišju smo lahko opazovali obnovo lokalne ceste v Zgornji Rečici. Ob tej investiciji smo na osnovi našega priporočila dosegli, da sta tako občina kot upravljavec javnega vodovoda zamenjala dotrajan vodovod na odseku od žalnice do šole, hkrati se je položil nov vod javnega vodovoda, ki je predviden za izgradnjo vodovoda Zgornja Rečica. Sočasno po končanju del bomo uredili avtobusno postajališče v Zgornji Rečici in na novo uredili ekološki otok, ki ga je predvidela Komunala Laško. Pri pisanju tega članka lahko navedem, da smo pričeli z nadaljnjimi aktivnostmi pri načrtovanju izgradnje

vodovoda Zgornja Rečica, saj smo pridobili še zadnja potrebna soglasja lastnikov zemljišč in tako že potekajo nadaljnji sestanki, ki bodo osnova za pričetek pridobivanja gradbenega dovoljenja. Lastniki zemljišč lahko tako pričakujete povabilo s strani občine, saj se bodo začela pridobljena soglasja podpisovati ob navzočnosti notarja.

Dokončala se je delna obnova javne poti Privšek, ki smo jo sofinancirali iz naslova koncesijske dajatve za uporabo gozdnih cest. Občina je izvedla sanacijo plaz na gozdni cesti Privšek – Preval in tako omogočila prevoznost, hkrati pa smo na Zavod za gozdove Celje že naslovili dopis, v katerem jih prosimo za obnovo te poti, saj je po lanskem snegolomu v izredno slabem stanju. Na vseh javnih poteh smo izvedli košnjo brežin in v kratkem času bomo še obnovili del bankin na javni poti proti Podrenovci in izvedli odvodnjavanje in čiščenje obcestnih jarkov na cesti Maček – Govce. Še vedno pa čakamo odgovor občinske uprave in upravljavca lokalnih cest t. j. Komunale Laško na vprašanje, kdaj bo prišlo (po že več kot enoletnem prenosu ceste Šmohor – Kodre) do dejanskega upravljanja te ceste in s tem posledično tudi do rednega vzdrževanja, saj upravljavec za omenjeno cesto le pridobi finančna sredstva iz občinskega proračuna. Ob vseh teh dogajanjih smo imeli s strani nadzornega odbora Občine Laško izveden finančni pregled poslovanja in pregled je pokazal, da Krajevna skupnost Rečica posluje skladno z zakoni. Navajam navedbo nadzornega odbora: »Nadzorni odbor Občine Laško ugotavlja, da je vodenje postopkov javnega naročanja zakonito, vzorno in primer dobre prakse.« To nam je lahko v ponos in vzpodbudo še v naprej.

Na letošnji prireditvi Pivo Cvetje je naša KS sodelovala na prireditvi Lepo je na deželi. Prikazan je bil res lep in prisrčen program, ki so ga ustvarila naša društva in

Obnova javne poti Privšek.

posamezniki ter v veliki meri nasmejali zadovoljno občinstvo. Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za pomoč in jim izrekamo iskrene čestitke za tako uspešen dogodek.

Urad za gospodarske javne službe pri Občini Laško nas je obvestil, da se bo v letošnjem letu izvedel popis gospodinjstev, od katerih bodo pridobili ustrezne podatke za greznice, koordinate odvzema odpadkov in vodovodnega priključka. Naj vas opomnim, da se neizmerno hitro bliža leto 2017, ko bomo morali imeti vsi, ki se ne bomo mogli priključiti na sistem javne kanalizacije, zgrajene male čistilne naprave, kar pomeni, da je čas pretočnih greznic samo še preteklost. Po večkratnem pisanju Agenciji Republike Slovenije za okolje – Oddelku območja Savinje smo končno dobili pisni odgovor, ki smo ga žal pričakovali. Odgovorili so nam, da je agencija seznanjena s poškodbami na vodotoku Rečica, da imajo predmetne poškodbe v načrtu rednega letnega vzdrževanja, vendar pa zaradi omejenega obsega razpoložljivih finančnih sredstev v letošnjem letu ne bo mogoča. Pri tem se nam poraja vprašanje, kako ravnati v primeru poškodb, ki bodo nastale v primeru večjih padavin, saj bodo le te izredno visoke, sama cena obnove ali sanacije pa bo spet v breme lokalne skupnosti. Državni organi in njihove službe obenem ne bodo zato nikakor odgovarjale, kar je izredno žalostno.

Ob koncu naj vam zaželimo tople dneve in naj vam prosti dnevi, ki si jih boste privoščili, minejo v lepem okolju in še z lepšimi spomini.

Predsednik KS Rečica Matjaž Pikel

Najmlajši na Eksploziji športa.

»Skok čez kožo« na Zavratih

Letošnji praznik krajevne skupnosti Rečica in praznik slovenskih rudarjev – 3. julij so v Rudarsko etnološkem društvu Brezno – Huda jama obogatili s starim rudarskim običajem – skokom čez kožo. V programu so sodelovali Moški pevski zbor »Mežiški knapi«, Rudarska godba Hrastnik, člani Etnološkega društva Srečno iz Griž in domači člani društva za ohranjanje rudarske dediščine. Domačim uniformiranim rudarjem so se pridružili uniformirani rudarji iz Zabukovice in Zagorja, tako da je bilo na prireditvi postrojenih skoraj petdeset nekdanjih »knapov«.

Skok čez kožo je star rudarski običaj, ki izhaja iz 16. stoletja, ko so na Češkem mlade rudarje sprejemali v rudarski stan. Najprej so skakali čez rudarski jašek. Z razvojem tehnologije so se dimenzije rudarskih jaškov povečale, tako da skok čez jašek ni bil več mogoč, zato so ga nadomestili s skokom čez kožo. Novinec se povzpne na pivski sod in predstavi. Zatem odgovori na vprašanje, ki mu ga zastavi prezidij tega obreda, in spiže »krigl«

piva. Ko pove še svoje geslo, ki ga bo vodilo v rudarskem stanu, lahko skoči čez kožo, ki jo držita dva zaslužna rudarja. Na Zavratih se je ta obred opravil prvič na našem območju. V Sloveniji so opravljali ta obred v rudnikih, kjer so imeli rudarske šole. Prvič je bil opravljen leta 1948 v Zagorju, kamor so hodili po rudarsko znanje tudi hudojamski »knapi«, od leta 1961 pa opravljajo ta obred v rudniku lignita Velenje. V rudarski stan so pri nas skočili Darko Zajtl, Simon Zajec, Andrej Mavri in kot častni novinec župan Franci Zdolšek.

Rudarsko etnološko društvo Brezno – Huda jama, v katerem deluje 260 članov in 32 uniformiranih rudarjev, je predstavilo našo rudarsko dediščino na prireditvi Pivo in Cvetje v okviru etnološke prireditve »Lepo je res na deželi« in v »Paradi Piva in cvetja«. Obiskovalci te turistične prireditve so posebno pozornost namenili uniformiranim rudarjem, na katere so mnogi že kar pozabili.

Andrej Mavri, foto: Boris Vrabc

KS ŠENTRUPERT

Dogajalo se je v Mali Brezi

V Mali Brezi se neprestano nekaj dogaja. Glavno zaslugo za živahno življenje, začinjeno z zabavo in veseljem, imajo neurni člani Strelske družine Mala Breza, ki skrbijo za družabno športno in kulturno dogajanje. Tudi letošnje pomlad je bilo tako.

Postavljanje mlaja je tradicija, ki se je ohranila marsikje v naši deželi. Vasi kar tekmujejo med seboj, kje bodo postavili višjega in lepše »okrancljanega«. V teh svojih prizadevanjih pa marsikdaj pozabijo na pristen, stari način postavljanja mlaja. Toda ne v Mali Brezi. Tu se opravila vsako leto lotijo na enak način, kakor pred več kot 40 leti, ko so v svoji vasi prvič postavili ta simbol rasti in toplote. Priprave na postavitve majskega drevesa se začnejo nekaj dni pred glavnim dogodkom. Potrebno je izbrati pravo drevo. Dovolj visoko, da bo pri sosedih vzbujalo malce zavisti, lepo raščeno, da bo vasi v okras. Potrebno pa je nabrati tudi zelenje za spletnje venca.

In potem se je pričelo. Najprej so se zbrala dekleta in žene in se ob živahnem klepetanju lotile izdelave venca, ki je kasneje krasil mlaj. Dobro jim je šlo od rok, pa tudi od jezikov. Rezanje bršljanovih vej in kupčkanje v majhne šopke. Pa na temno modre jagode tudi niso pozabile, saj so jih spretno in s prefinjenim občutkom vpletale v venec, ki je hitro dobival svojo obliko in lepoto.

Nato so prišli fantje. Počasi so se z vseh koncev valili proti strelskemu domu. Vedno več se jih je zbiralo ob olupljeni smreki, ki je čakala, da postane mlaj. »Jih bo dovolj, da bodo dvignili skoraj 36-metrsko deblo,« je skrbelo glavnega organiza-

torja. »Dovolj nas je,« so zagotavljali mišičasti možje, pograbili najrazličnejše pripomočke in se lotili prijetnega, a težkega in odgovornega opravila. Kot eden so skladno izvrševali navodila in ukaze organizatorja in mlaj se je počasi, centimeter za centimetrom pričel dvigovati v višave. Ko je v vsej svoji veličini stal ter je na njem v večernem vetru zaplapolala slovenska zastava, se je zaslišal vzdih olajšanja in navdušenja. Veselica se je lahko pričela.

Postavljanje mlaja je tradicija, ki se na Slovenskem vleče že od 17. stoletja, toda le redkokje ga še postavljajo tako kot v Mali Brezi, »na roke«.

Maj je tudi mesec za tradicionalne Majske športne igre društev krajevne skupnosti Šentrupert. Že od leta 1981 se vsako leto odvijajo v drugi vasi. Letos so bili za izvedbo zadolženi člani Strelske družine Mala Breza. Na pozno pomladansko nedeljo, ko nihče ni vedel, kakšno bo vreme, so se pred strelskim domom zbrali tekmovalke in tekmovalci šestih ekip. Športne pa-

noge so bile raznolike, nič kaj klasične, in so zagotavljale obilico smeha. Potrebno je bilo podreti čim več kegljev na ruskem kegljišču, zbrati veliko točk pri pikadu, zmetati kolikor se je le dalo obročev na palico, s fračo postreliti balone, se preizkusiti v košarki, teku in suvanju krogle, za konec pa še v vlečenju vrvi. Ekipe so se vseh nalog bolj ali manj resno lotile in množici obiskovalcev, ki so prišli navijati za »svoje«, nudile izobilje zabave. Pikado

je včasih letel malo po svoje, baloni so se izmikali strelcem, krogi pa so tudi imeli svoje zakonitosti, ki se nikakor niso skladale z željami tekmovalcev. Ekipni duh, mišice, izkušnje, pa tudi teža, so najbolj do izraza prišli pri vlečenju vrvi, ko so se gledalci nagnetli okoli tekmovalcev in jim s spodbujanjem poskušali pomagati k zmagi. Rezultati verjetno niso najpomembnejši, pomembno je druženje, ki razbija monotonost vsakdanjika in krepi

dobre sosedske odnose. Druženje, ki na majskih igrah vsako leto še utrdi prijateljstva med »Šentrupertčani«, »Malobrezani« in »Trobní dolčani«. Rezultati verjetno res niso pomembni, toda vseeno ... Letos so se najbolj izkazali prav tekmovalci ekipe gostiteljev. Prejeli so prehodni pokal, ki bo krasil vitrino njihovega društva do prihodnjega leta, ko bodo majske igre v Šentrupertu.

TM

Kresna proslava v Trobnem Dolu

Kulturno društvo Trobni Dol in Krajevna skupnost Šentrupert sta ob dnevu državnosti in 35-letnici društva organizirala t.i. Kresno proslavo, ki je bila v nedeljo, 23. junija, v kulturnem domu v Trobnem Dolu. Prireditev je bila namenjena praznovanju celotne krajevne skupnosti, tako da so bila k udeležbi s posebnimi pisnimi vabili povabljena vsa gospodinjstva v KS Šentrupert.

Kulturni program je v sodelovanju z društvi in organizacijami iz vse krajevne skupnosti pripravilo domače kulturno društvo, nastopili pa so tudi učenci Podružnične osnovne šole Šentrupert. Spored se je pričel z državno himno, nadaljeval z glasbo,

pesmijo, plesom in recitacijo, zaključil pa s kratkim dramskim delom oziroma skečem »Dobra reklama«.

Po proslavi se je ob zakuski in napitkih, kar sta finančno podprli Občina Laško in KS Šentrupert, nadaljevalo srečanje krajanov v smislu zблиževanja in sodelovanja vasi in zaselkov tega lepega šentrupertskega koščka naše domovine.

Navedena prireditev je bila v takem obsegu letos organizirana prvič, a glede na izredno pozitiven odziv in navdušenje tako navzočih kot nastopajočih, bi najbrž veljalo s tako obliko druženja nadaljevati. Zato hvala vsem, ki ste kakorkoli sodelovali in pripomogli k izvedbi te proslave, pa tudi vsem, ki ste praznovanje počastili s svojo prisotnostjo.

*Za Kulturno društvo Trobni Dol:
Marija Oprešnik, foto: Jasmina Salobir*

KS LAŠKO

Slovesno na Gramnu oziroma Krištofu!

Če se dobijo pravi ljudje, na pravem kraju in ob pravem času, nastane rezultat, ki je viden na tem kraju - Krištofu. Pod vodstvom Krajevne skupnosti Laško smo asfaltirali cesto, obnovili kapelico ter vodnjak, prepleskali zvonik in osvetlili cerkvico sv. Krištofa. Vse to smo nekateri čutili kot dolžnost do tega hrama na Gramnu, ki v sebi skriva verjetno največjo dragocenost naše občine, to so najstarejše orgle v Sloveniji. Slednje so pred časom našle častno mesto na bankovcu Republike Slovenije za 200 tolarjev. Povečana kopija tega bankovca je na ogled na zadnji steni tega svetišča.

Za korektno sodelovanje se zahvaljujem vsem lastnikom zemljišč, izvajalcem del, Občini Laško, Komunali Laško in vsem ostalim, ki so na kakršenkoli način prispevali k izvedbi tega projekta.

Zahvalo dolgujem vsem sodelujočim na slovesnosti, laškim duhovnikom, pritrkovalcu Jožetu Hrastniku, godbi na pihala

iz Laškega, ter »Obadovim dekletom«, ki so nas kratkočasile v nedeljskem popoldnevu.

Ne morem pa mimo tega, da posebej ne omenim štirih mož, brez katerih tega projekta pač ne bi bilo. Matej Oset in Bojan Cizej iz Pivovarne Laško sta glavna donatorja projekta Krištof. Sta takšna kot njuni predhodniki, saj vedno najdeta posluš za

potrebe in želje lokalne skupnosti. Tudi sicer je naše sodelovanje že vrsto let zelo uspešno in upam, da tako ostane tudi v bodoče. Tretji je Nandi Jakopič. Zanj bi lahko rekli, da je umetnostni zidar z obilo posluha za obnovo razpadajočih objektov. Kar nekaj čudovitih objektov v naši okolici nosi njegov pečat. Želim si, da bo še vnaprej dobre volje za sodelovanje. Četrti pa je Janez Hrastnik, krajan Strmce, idejni

vodja projekta Krištof. S svojim nagovorom je uradno predal prej omenjeno infrastrukturo svojemu namenu.

Vsem skupaj je tisto nedeljsko popoldne, ki smo ga pričeli 21. julija ob 15. uri, kar prehitro minilo. V prijetnem vzdušju ob izrednem številu obiskovalcev, odlični hrani in pijači iz lokalnega okolja, smo vztrajali do poznega popoldneva. Verjamem, da bo za marsikoga ostala ta Krištofova nedelja nepozabna.

*Predsednik Sveta KS
Martin Kokotec
Foto: Boris Vrabc*

KS ZIDANI MOST

Pohod do Aškerčevine

V preteklem obdobju se je v Zidanem Mostu marsikaj dogajalo. Aktivni so bili športniki, kulturniki, gasilci, otroci, mladi in upokojenci.

Danes bi želela izpostaviti sodelovanje pri organizaciji pohoda po Aškerčevih poteh. Glavni organizator je KD A. A. Rimske Toplice, za področje Zidanega Mosta je soorganizator KD Svoboda Zidani Most.

Vsako leto nas pred železniško postajo z veselimi skladbami pričaka Godba slovenskih železnic Zidani Most. Za varnost skrbijo člani PGD Zidani Most, saj povečan avtomobilski promet zaradi pohoda zahteva še posebno previdnost. Na stojnici organizator opravi vpis, pritisne prvi žig in pobere naročilo za golaž na Aškerčevini, pa še kaj bi se našlo.

V dneh pred pohodom pot, po kateri gredo pohodniki, od železniške postaje do Širja, počistijo in uredijo ljubitelji pohodništva iz Zidanega Mosta. Skupino vodi Lojzi Ajdič, ki zbere vnete fante, ki radi pomagajo. Opravijo težaško delo, saj se na poti skozi leto nabere veliko ovir. Vsem iskrene čestitke in zahvala.

In že smo na prvi vmesni postaji: na Širju. Tu nas s svojo harmoniko pričaka Žiga Kališnik, ki pohodnikom sporoči, da se morajo ustaviti. Za kulturni program poskrbijo pevci MePZ Spev Zidani Most. Njihove pesmi pobožajo vsakega pohodnika. Pohvaliti je potrebno skrbne gospodinje iz Širja, ki kar tekmujejo, katera bo spekla bolj všečno pecivo, ki ga je za vse pohodnike dovolj. Prileže se tudi topel čaj, ki ga prispeva gostilna Krivec Zidani Most. Pohodniki si lahko ogledajo tudi notranjost cerkve. Člani Kulturnega društva Anton Aškerc pa na pohodniške kartice vtisnejo drugi žig.

Na poti proti Aškerčevini nas čaka še eno presenečenje. Na domačiji Hribšek so zopet domače dobrote in še kaj tekočega se prileže. Pot po območju KS Zidani Most se konča in se nadaljuje proti območju KS Rimske Toplice. V prijetnem vzdušju ob kulturnem programu se pohod zaključi na Aškerčevini.

Kot soorganizator se zahvaljujem glavnemu organizatorju Kulturnemu društvu A. A. Rimske Toplice, da z vso skrbnostjo in s pomočjo drugih društev v kraju pripravijo tako odmevno prireditev. Ne morem pa mimo posebne zahvale predsednici društva Mileni Suhadolčan, ki zmore zbrati številna društva in izpeljati zahtevno in odmevno prireditev. Čestitam.

V KS Zidani Most se v tem obdobju pripravljamo na praznovanje krajevnega praznika, ki bo od 13. 9. do 3. 10. 2013. Več o tem pa v prihodnji številki.

*Predsednica KUD Svoboda
Zlata Strel*

Program prireditev v času KRAJEVNEGA PRAZNIKA ZIDANI MOST

- **Petek, 13. 9. 2013, ob 9. uri:** Rudijev memorial v balinanju v Športnem centru na Vili-sodelujejo DU Radeče, DU Trbovlje, DU Hrastnik, DU Dol pri Hrastniku, DU Rimske Toplice, DU Sedraž, DU Laško ter DU Zidani Most (Organizator: DU Zidani Most)
- **Sobota, 14. 9. 2013, od 10.00 do 12.00:** Prikaz radioamaterske opreme in vzpostavljanja zvez v radioamaterski brunarici v Širju (Organizator: Društvo radioamaterjev Zidani Most)
- **Sobota, 14. 9. 2013, ob 18. uri:** Slavnostna seja PGD Zidani Most ob 85-letnici delovanja (Organizator: PGD Zidani Most)
- **Nedelja, 15. 9. 2013 ob 18. uri:** 3. osrednja prireditev ob krajevnem prazniku v Domu Svobode (Organizator: Društvo MePZ Spev Zidani Most)
- **Petek, 20. 9. 2013, zvečer:** Ob lepem vremenu opazovanje planetov, zvezd ...v Graščini Širje (Organizator: Astronomsko društvo Zidani Most)
- **Sobota, 21. 9. 2013, ob 16. uri:** Rekreativna prireditev Briše, športne igre vseh krajanov Zidanega Mosta v Smučarski koči (Organizator: SK Smuča)
- **Nedelja, 22. 9. 2013, ob 16. uri:** Kegljanje na vrvi v Športnem centru na Vili, sodelujejo krajanje (Organizator: DU Zidani Most)
- **Sreda, 25. 9. 2013, ob 16. uri:** Ustvarjalna delavnica - izdelki iz papirja v Domu Svobode (Organizatorja: DU Zidani Most in Hiša generacij Laško)
- **Petek, 27. 9. 2013, ob 18. uri:** Moje pesmi, moje sanje ... Počastitev spomina na ljudsko pesnico Hedviko, otvoritev razstave z glasbenim programom v Domu Svobode (Organizator: KUD Svoboda Zidani Most)
- **Četrtek, 3. 10. 2013:** Dan odprtih vrat na šolskem igrišču, sodelujejo gasilci, vojska, policija (organizator PGD Zidani Most)

EKO električno vozilo za čiščenje mesta in okolice

Komunala Laško je konec junija nabavila novo EKO električno vozilo BIRO, ki je okolju prijazno, saj ne oddaja izpustov in ne troši bencina. Polnimo ga preko običajne električne vtičnice pri napetosti 220V. BIRO je lahek električni štirikolesnik, ki ga odlikuje privlačna oblika in funkcionalnost, saj ga lahko z različnimi nadgradnjami uporabljamo tako na področju komunalnih in javnih služb kot tudi na področju turizma, športa ter storitvenih dejavnosti. Njegove glavne prednosti so majhne dimenzije, nizko težišče in varnostna školjka iz jeklenih cevi. Slednji dajeta vozilu izjemno stabilnost in varnost v vseh voznih razmerah. Ponaša se s snemljivimi vrati, ki jih lahko v poletnem času enostavno odstranimo. Vozilo je praktično, varno in izredno prepoznavno. Vtis naredi tako na voznika in sopotnika kot tudi na opazovalca. Uporabno ni le v mestih, ampak tudi na podeželju. Brez skrbi ga lahko uporabljamo za mestno in primestno vožnjo

na relacijah do 70 km, kar je tudi njegov domet z uporabo litijeve baterije. Vozilo lahko razvije hitrost do 45 km/h in preмага klančine do 20%. Poganjata ga 2 električna motorja s skupno močjo 4 kW, ki se nahajata v zadnjih kolesih. Izredno pregledna potniška kabina omogoča kar 96% preglednost (vidni kot 3450). Teža praznega vozila znaša 363 kg in ga lahko dodatno obremenimo za največ 182 kg. Vozilo se lahko upravlja z opravljenim izpitom za kategorijo AM (kolesa z motorjem in lahki štirikolesniki). Pogon vozila zagotavljata motorja v zadnjih kolesih, kar povečuje vozne zmogljivosti in znatno zmanjšuje porabo ter stroške vzdrževanja. Stroški vožnje so izredno nizki in znašajo manj kot 1 EUR na 100 km.

Z novim vozilom, ki se bo uporabljalo pri izvajanju dejavnosti vzdrževanja javnih površin, predvsem pri čiščenju, se bo povečala pogostost obhodov in čiščenja najbolj izpostavljenih lokacij v mestnem središču in neposredni okolici, sprva v Laškem, kasneje še v Rimskih Toplicah.

Komunala Laško je del sredstev za nabavo vozila v višini 2.000 EUR, katerega cena znaša 10.880 EUR, pridobila s strani EKO SKLADA v obliki nepovratne finančne pomoči na osnovi prijave na Javni poziv za pridobitev nepovratne finančne pomoči pravnim osebam za električna vozila.

Tomaž Novak

Od grobarja do voznika električnega vozila

Karel Martun, ki sliši tudi na ime Drago, je v našem podjetju zaposlen že od leta 1988. Sprva je opravljal dela komunalnega delavca - grobarja. V letu 2006 ga je zadela možganska kap. Po enoletni rehabilitaciji, v katero je vložil ogromno trdega dela in volje, se je vrnil nazaj na delovno mesto. Z odločbo mu je bil dodeljen status invalida III. kategorije z omejitvami, tako da dela grobarja, ki ga je opravljal prej, ni zmožel več opravljati. Kot vestnemu in lojalnemu delavcu mu je podjetje stalo ob strani in zanj poiskalo ustrezno delo ter mu ponudilo take delovne pogoje, da je lahko še naprej opravljal delo s polnim delovnim časom. Kmalu se je izkazalo, da je bila to dobra odločitev, tako zanj kot tudi za podjetje. Naš »Korl« vsakodnevno očisti skoraj vsak kotiček mestnega jedra in bližnje okolice. S svojim delom ogromno pripomore k delovanju in ugledu našega podjetja in s tem občine Laško. Poslej bo delo opravljal z novim električnim vozilom, ki je nagrada za njegov dolgoletni prispevek podjetju in skupnosti in ki mu bo delo vsaj nekoliko olajšalo. Vsekakor bo odslej še bolj prepoznaven in predvsem še naprej prijazen do okolja in ljudi.

Tanja Klinar

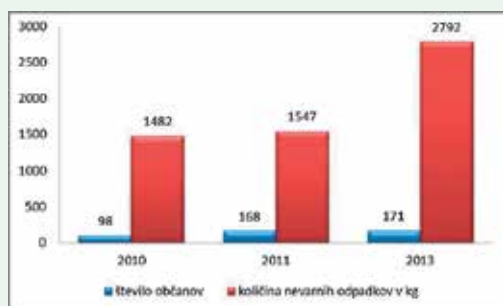
Cvetlične zasaditve

Vzdrževanje cvetličnih nasadov, korit in grmovnic zahteva poleg zalivanja, pletja in obrezovanja, nemalokrat tudi veliko vrtnarskega znanja, saj škodljivci in bolezni ne izbirajo med javnimi in zasebnimi nasadi. Z roko v roki gredo tudi estetski čut, kreativnost in domišljija. Največ pa tako ali tako povedo slike same po sebi.

Uspešna akcija zbiranja nevarnih odpadkov

Za nami je uspešno zaključena akcija zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev. Tudi tokrat nam je pri zbiranju in nadaljnjem ravnanju z nevarnimi odpadki pomagalo podjetje Simbio. Letos smo v dvodnevni akciji zbrali 2.792 kg nevarnih odpadkov. V akciji je sodelovalo 171 gospodinjstev. V primerjavi z zadnjo akcijo gre za 44-odstotni porast zbranih nevarnih odpadkov. Zabeležili smo tudi porast gospodinjstev, ki so se akcije udeležili. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da se akcije udeležuje manj kot 5 odstotkov gospodinjstev.

Ekološki otoki in ločeno zbiranje odpadkov

V fazi zaključevanja je širitev sistema ekoloških otokov. Predvidena je postavitve 30 novih ekoloških otokov, hkrati pa bomo na obstoječih otokih zamenjali posode za zbiranje embalaže s posodami za zbiranje papirja, tako da bomo po vzpostavitvi novega stanja imeli sistem ekoloških otokov za zbiranje papirja in stekla.

Osnovni cilj širitve obstoječega sistema ekoloških otokov je predvsem ta, da bomo širši skupini občanov zagotovili boljše pogoje za ločevanje odpadkov. Pri razvrščanju mešanih komunalnih odpadkov ugotavljamo, da se v veliki meri med odpadki pojavljajo tudi frakcije, ki načeloma sodijo na ekološki otok. Pri oddaji odpadkov na ekološki otok je potrebno upoštevati predvsem to, da odlagamo takšne odpadke, ki niso onesnaženi (npr. ostanki hrane...) in da odpadkom pred odlaganjem zmanjšamo volumen. V

praksi to pomeni, da je potrebno embalažo izprazniti, jo pripraviti tako, da zavzame najmanjši možen volumen (stisniti, kartonsko embalažo je potrebno raztrgati...) šele nato jo odložimo v namenski zabojnik. Iz slike je razviden primer pravilnega ravnanja z embalažo pred odlaganjem v namenski zabojnik. Na vsakem zabojniku so navodila, ki točno določajo katerim frakcijam je namenjen. Le z upoštevanjem navodil je možno zagotoviti, da frakcije ne končajo med mešanimi komunalnimi odpadki in jih lahko oddamo pooblaščenim družbam.

Od napačno odložene embalaže do pravilnega ravnanja z njo nas loči zelo malo. Za pravilno ravnanje ne potrebujemo veliko energije in časa, potrebno je razumno razmišljanje in postopna sprememba kulture občanov. Dostikrat je moč opaziti, da kljub možnosti za ločevanje, odpadki še vedno pristanejo na napačnem mestu.

Andrej Ilijevec

Priključki na javno kanalizacijsko omrežje, praznjenje greznic in malih komunalnih čistilnih naprav

Občina Laško je na podlagi Odloka o programu opremljanja zemljišč s kanalizacijsko infrastrukturo z odločbami zavezala vse lastnike objektov ali delov stavb, ki so v območju, predvidenem za priključitev, da se morajo obvezno priključiti na kanalizacijsko omrežje v roku 2 mesecev. Javno kanalizacijsko omrežje se prične s priključnim jaškom, ki je lociran ob meji gradbene parcele, v kateri se izvede priključevanje fekalne kanalizacije objekta. Obstoječe greznice se morajo izprazniti in očistiti ter zasuti ali pa uporabiti kot vodohram za meteorno vodo.

Priključek na javno kanalizacijsko omrežje sicer lahko izvede lastnik v lastni režiji, a pred dokončanjem del mora upravljavec Komunala Laško, d. o. o., prevzeti priključek. Dela morajo biti iz-

vedena strokovno, pod nadzorom upravljavca, uporabljene morajo biti ustrezne cevi in fazonski komadi. Ob pregledu izvedenih del se podpiše primopredajni zapisnik, katerega priloga so tudi fotografije priključka oz. tlorisna situacija. En izvod primopredajnega zapisnika upravljavec izroči Občini Laško kot dokazilo o priključitvi objekta na kanalizacijsko omrežje. Priključke izvaja tudi Komunala Laško. Najprej se izdelata popis del in predračun, ki ga potrdi lastnik ter dogovori datum izvedbe del.

Javno podjetje Komunala Laško, d. o. o., je kot edini pooblaščen izvajalec lokalne gospodarske javne službe Odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine Laško dolžno najmanj enkrat na štiri leta odpeljati blato in komunalno odpadno vodo iz vseh greznic in malih komunalnih čistilnih naprav na centralno čistilno napravo na območjih, kjer do leta 2015 in po letu 2017 ne bo zgrajena kanalizacijskega

omrežja, zaključenega s čistilno napravo.

V avgustu smo pričeli izvajati akcijo praznjenja greznic in malih čistilnih naprav, predvidoma najprej v primestnih naseljih okrog mesta Laško. Praznjenje greznic v poletnem času je brez dvoma lažje organizirati kot pa pozimi, ko prihaja do zmrzovanja. Izpraznjevanje greznic je obvezno za vse lastnike ali uporabnike objektov. Praznjenje greznic s strani nepooblaščenih izvajalcev ali v lastni režiji je prepovedano in kaznivo. Inšpekcijske službe bodo pričele kontrolirati pogostost praznjenja greznic in malih čistilnih naprav ter kršitelje sankcionirale.

Zaradi organizacije dela in planiranja odvozov pozivamo občane, da tisti, ki bi želeli praznjenje, pokličejo na tel. št. 03 734 44 19, da se uskladi termin praznjenja. Za območja na področju Laškega, Marija Gradca in Rečice je že izdelan načrt praznjenja greznic. O njem bodo lastniki individualno obveščeni.

Suzana Kastelic

DAN LAŠČANOV

Tradicionalno se Pivo in cvetje neuradno prične dan prej kot piše na programu. Da se tradiciji ne izneverimo preveč, je tudi letos **Turistično društvo Laško** na predvečer našega festivala piva in cvetja priredilo druženje Laščanov. Tistih, ki so tu rojeni, onih, ki so se sem priselili in vseh, ki se počutijo Laščane.

Kot običajno se je Dan Laščanov pričel s prihodom **Laške pihalne godbe z mažoretkami**, ki jih je množica obiskovalcev, ki so občinsko dvorišče zapolnili že precej pred pričetkom dogodka, navdušeno pozdravila in sprejela. Župan občine Laško **Franc Zdolšek** in član uprave družbe Pivovarna Laško ter predsednik organizacijskega odbora festivala Pivo in cvetje **Matej Oset** sta odprla sod nefiltriranega piva, godbeniki so zaigrali, veselje Laščanov se je lahko pričelo.

Želja obiskovalcev prireditve, ki je namenjena druženju in obujanju spominov, je bila uslišana z glasbo, za katero je poskrbel jazz zasedba **Bojan Krhlanko trio**.

Glasbeniki so z občutkom preigravali vsečno glasbo, ki je navdušence nad to zvrstjo premamila v lahno pozibavanje, ostalim pa omogočala klepetanje o vsem mogočem, največ pa o Laškem, brez vpitja in truda, da bi preglasili glasbeno podlago. Med tem sta moža, ki sta prireditev odprla, Laščanom točila pivo, ki sta ga za to priložnost namenila Pivovarna Laško in STIK Laško, ki je skupaj s Kmetijsko zadrugo Laško tudi poskrbel, da obiskovalci niso pili na prazen želodec.

Program, ki ga je pripravilo Turistično društvo Laško in ga je spretno povezovala **Nina Pader**, se je pričel z ogledom filma iz leta 1966. Posnetki **dr. Rafaela Cajhna** so marsikaterega starejšega Laščana potegnili v tok spominov na eno od prvih prireditev, za katero si verjetno takrat nihče ni predstavljal, da bo doživela takšen uspeh in bo po petdesetih letih prerasla v največjo turistično zabavno prireditev v Sloveniji. Mnogi so se na teh dokumentarnih posnetkih prepoznali in obujanje spominov se je pričelo.

Osrednji del programa Dneva Laščanov je bil posvečen starim laškimi gostilnam. Ob ogledovanju črno belih posnetkov so obiskovalci spoznavali zgodbe stavb, v katerih so v preteklosti domovale gostilne, ki jih je v preteklosti bilo v Laškem precej več kot danes. In vse so dobro živele. Nekateri Laščani se še živo spominjajo kaj

se je v njih dogajalo, zato so tudi vprašanja, ki so prinašala lepe nagrade, kaj hitro dobila pravilne odgovore za igro zagretilih navdušencev. Svojo zgodbo na temo gostiln je s povabilom na razstavo Fajfa in pir, pa imaš mir ... dodal tudi **Valentin Rems**. Pika na i je bila projekcija filma, od nastanka katerega je poteklo že več kot deset let in so nanj mnogi, čeprav je bil predvajan na drugem Dnevu Laščanov, pozabili. Laščani so film, ki je v tem času dobil patino, ko nekatere laške ikone, ki se v njem pojavljajo, več niso med nami, ko nanj gledamo z določeno distanco časa, z navdušenjem sprejeli. Prav tako so pozdravili tudi avtorja **Lojzeta Oberžana**, ki nas je vse spomnil, kako pomembno je druženje in kakšno vlogo so pri tem v preteklosti odigrale gostilne.

Dan Laščanov je dostojno pričel letošnji festival Pivo in cvetje. Zadovoljni obrazi to potrjujejo. Verjetno ne le zaradi posebnega piva, ki so ga prav za to priložnost in za Laščane zvarili v Pivovarni Laško, ampak tudi zaradi prijetnega druženja, ki je potekalo v slogu **Laščani Laščanom**.

Tomaž Majcen

Foto: Boris Vrabc

PIVO IN CVETJE TUDI V KULTURNEM CENTRU

Nova programska shema festivala Pivo in cvetje je prinesla tudi novo koncertno prizorišče, ki je presenetilo marsikaterega obiskovalca te največje turistično zabavne prireditve v Sloveniji. Toda spremembe pri organizaciji Piva in cvetja, ki dobiva festivalske značilnosti, so s skrbno izbranim kvalitetnim programom, tradicionalnemu dogajanju dodale novo dimenzijo. Zamisel Gašperja Salobirja je ob podpori Pivovarne Laško in STIK-a Laško zaživela.

Že prvi večer se je izkazalo, da je odločitev o organizaciji koncertnih dogodkov v okviru Piva in cvetja tudi na odru Kulturnega centra Laško, pravilna. V četrtek

so člani **Brass Banda Akademije za glasbo Ljubljana** z lahkotnim programom popolnoma prevzeli številne poslušalce. V petek je navduševal **Mandolinski orkester Ljubljana**, ki ga navdušeni poslušalci niso spustili z odra, dokler jim glasbeniki niso ustregli z izdatno mero glasbenih dodatkov iz svojega repertoarja. Po besedah dirigenta Andreja Zupana je bilo v dvorani vzdušje, kot če bi nastopali pred več stoglavo publiko.

Nekaj podobnega se je dogajalo tudi na sobotnem koncertu **Simboličnega orkestra**, ko so odlični mladi glasbeniki v družbi izkušenega Bojana Cvetrežnika in Danijela Černeteta Mystice in članov Terafolka dvignili občinstvo na noge.

Vsi trije omenjeni koncerti v Kulturnem centru so dodatno obogatili že tako raznolik festivalski program. Novo prizorišče niso obiskovali le Laščani, med katerimi je nekatere bilo mogoče videti na vseh treh dogodkih, temveč tudi obiskovalci Piva in cvetja od drugod, ki so si za začetek, preden so se podali v ulični vrvež Laškega, zaželeli lahkotne klasične glasbe.

Tomaž Majcen

Foto: Boris Vrabc

Pivo in cvetje 2013 s presežki obeležilo častitljiv jubilej

Pivo & cvetje, ki je letos praznovalo jubilejnih 50 let od organizacije prve prireditve, je letos gostilo preko 110.000 obiskovalcev. Samo v sobotnem dnevu in večeru so jih organizatorji našteali okoli 50.000. Poleg odličnega obiska je vse dni v Laškem prevladovalo pozitivno vzdušje, gostinci pa so natočili tudi okoli 250.000 vrčkov piva. Statistični podatki kažejo na dejstvo, da Slovenke in Slovenci kljub

globoki gospodarski krizi zelo radi obiskujejo Laško v času Piva in cvetja, zadnja leta pa tudi zaradi dviga kakovosti festivalskega programa in odlično organiziranih etno, športno rekreativnih in drugih prireditev, narašča tudi število tujih gostov.

Festivalski del prireditve je letos prinesel ogromno novosti. Organizatorji so odprli kar dve novi koncertni prizorišči. Festivalski oder Zlatorog Jagoče in Kulturni center Laško. Po nekaj letih, ko je bil obisk vseh prireditev v laškem brezplačen, so se organizatorji odločili za uvedbo vstopnine na festivalnem prizorišču Zlatorog Jagoče, s katero so pokrili del stroškov nastajanja novega prizorišča, seveda pa je Pivovarna Laško kot družbeno odgovorno podjetje, ki živi s krajem v katerem deluje, domačinom omogočila brezplačen ogled koncertov. „Novo festivalsko prizorišče, ki smo ga letos uspešno preizkusili nam odpira možnosti, da Pivo in cvetje dejansko uvrstimo med uveljavljene mednarodne glasbene festivale in tudi tako obisk prireditve predvsem iz tujine in

Matej Oset

oddaljenejših delov Slovenije v prihodnje še povečamo“, je poudaril Matej Oset, član uprave Pivovarne Laško in vodja prireditve.

Ob pestrem koncertnem dogajanju, kjer se je na štirih koncertnih prizoriščih zvrstilo kar 37 glasbenih izvajalcev, med katerimi je bilo 5 uveljavljenih mednarodnih izvajalcev, so bile vse dni zelo dobro obiskane delavnice za otroke ter etnografske in kulturne prireditve. Skupaj je bilo v etnografskem delu Piva in cvetja 31 razstav, različnih nastopov in delavnic ter okoli 900 nastopajočih, poleg tega pa so organizirali še 15 športnih aktivnosti. Med drugim je v Laškem začel svojo pot košarkarskim navdušencem dobro znani BasketPartyBus, ključni promocijski projekt, ki sta ga Pivovarna Laško in Pivovarna Union pripravili za letošnji Eurobasket. Pivo in cvetje ter BasketPartyBus je obiskal, se skupaj z obiskovalci zabaval ter metal na koš, tudi slovenski reprezentant in sveži član katalonskega velikana Barcelone, Boštjan Nachbar.

Med letošnjimi novostmi je obilo navdušenja požel urejen prostor za kampiranje, saj so organizatorji prvič poskrbeli za sanitarije in tuše, površine pa so bile zgledno urejene in zavarovane. Za večdnevno kampiranje se je odločilo okoli 1000 zadovoljnih obiskovalcev. Prostore za kampiranje so uredili v neposredni bližini novega koncertnega prizorišča Zlatorog Jagoče, ki je po mnenju številnih novinarjev, ki smo jih v času prireditve v Laškem gostili preko 100, eno najboljših koncertnih prizorišč v Sloveniji.

Z obiskom so bili zadovoljni tudi bližnji hotelirji, ki jim Pivo in cvetje zadnja leta prinaša vse večjo prepoznavnost tudi v tujini. V Thermani je bila zasedenost že prvi dan prireditve 95%, kar je za 10% več kot lani, preko vikenda pa je bil hotel povsem poln. Prav tako so bili izredno zadovoljni v Rimskih Termah, kjer je bilo v času prireditve zasedenih več kot 90% postelj. Prevladovali so gostje iz nekdanjih jugoslovanskih republik ter Italije. Zabeležili so kar 20% višjo zasedenost, kot v letu 2012.

Tistim, ki so se po koncertnem dogajanju odločili oditi domov, pa so popili kakšen vrček piva preveč, so varen in udoben prevoz ponudile Slovenske železnice, saj so poleg rednih voženj organizirali še 91 izrednih vlakov, ki so obiskovalce popeljali v in iz Laškega. V sodelovanju z organizatorji pa so speljali akcijo »Rdeči karton«, v okviru katere so bili obiskovalci deležni brezplačnega prevoza domov, če je alkotest pokazal, da so presegli zakonsko dovoljeno mejo za vožnjo z avtomobilom. Z vlakom se

je v času Piva in cvetja prepeljalo kar 51.519 potnikov, kar je za 2% več kot v letu 2012.

Vodstvo Pivovarne Laško, ki je zadnji dve leti tudi uradna organizatorica prireditve, je več kot zadovoljno z uspešno izvedbo prireditve. V letu 2014, ko bo na vrsti 50. Prireditev pa Matej Oset poudarja, da bodo festivalsko in drugo dogajanje v Laškem še nadgradili. Prizorišče v Jagočah so letos novinarji razglasili za eno najboljših koncertnih prizorišč v Sloveniji, ki lahko sprejme tudi

10.000 dobre glasbe željnih obiskovalcev, bolje od pričakovanj pa so bili obiskani klasični koncerti v Kulturnem centru Laško. Za naslednje leto se obetajo dodatne etnografske vsebine in pestro večerno dogajanje na Trubarjevem nabrežju.

TIC Laško dobro obiskan tudi na novi lokaciji

Konec maja se je Turistično informacijski center Laško preselil v nove, so-

Laško – sotočje dobrega se je predstavilo v Kölnu

Konec julija, natančneje od 23. do 25. julija, je v Kölnu potekala največja borza avtobusnega turizma v Evropi - RDA 2013. V sklopu stojnice s slovenskimi turističnimi ponudniki in v organizaciji Sektorja za turizem pristojne agencije za promocijo, SPIRIT Slovenija, se je predstavilo tudi Laško-sotočje dobrega.

Zaradi nedavno pridobljenega naziva Evropske destinacije odličnosti (EDEN 2013) je naša destinacija prevzela nosilno temo predstavitve in animacijo na dogodku. Rdeča nit promocijske predsta-

dobne prostore v nekdanji hotel Savinja v centru mesta. V sklopu informacijskega centra je urejena tudi priročna prodajalna s širokim izborom izbranih pridelkov s podeželja ter izdelkov domače in umetnostne obrti iz lokalnega okolja.

TIC letno obiše precejšnje število obiskovalcev, ki iščejo predvsem informacije o možnostih preživljanja prostega časa in počitnic v Laškem in okolici ter širše. Skupaj z izletniki smo v lanskem

letu zabeležili okoli 12.000 obiskovalcev, največ predvsem v poletnih mesecih. Letos se je obisk v primerjavi z lanskim letom še povečal, saj smo samo v juliju zabeležili več kot 4.000 obiskovalcev, ki so poleg informacij povpraševali še po spominkih Laškega in Slovenije ter po izdelkih in dobrotah s podeželja. Velik obisk pričakujemo tudi v nadaljevanju poletne sezone ter v zgodnjih jesenskih mesecih.

TIC Laško

vitve je bila medena wellness zgodba, ki so jo sooblikovali Thermana Laško s ponudbo programov dobrega počutja ter Čebelarstvo in lectarstvo Šolar s predstavitvijo čebeljih pridelkov in prikazom krašenja medenega peciva.

Na slovenski stojnici so se predstavili tudi drugi turistični ponudniki, najštevilčnejši med njimi iz slovenskih term, hotelov slovenskih gorskih krajev ter Ljubljane in Postojnske jame. Borza je bila ocenjena kot uspešna, sledili pa bodo dogovori za konkretno sodelovanje v prihodnje.

Metka Mavri, STIK

NOVA UČNA POT PERKMANDELJC

Projekt Perkmandeljc je nadaljevanje in nadgradnja projekta Pravljični svet območja LAS, ki je bil preteklo leto zaključen v sodelovanju STIK-a Laško, TD Celje, TD Štore in TD Globočče – dedni vrh.

Perkmandeljc je mitološko bitje, ki se pojavlja na področjih z rudarsko dejavnostjo. Praviloma prebiva v rudniških rovih, se pa občasno poda tudi na plano. Perkmandeljc opozarja ljudi na pomen varovanja narave in naravnih dobrin ter poudarja prepletenost elementov narave in njihovo medsebojno odvisnost. Program je zasnovan na pripovedovanjih o mitološkem bitju, ki ga nihče ni videl, vendar s svojo prikrito prisotnostjo usmerja človekove misli k naravi.

V okviru projekta Perkmandeljc je bil na ogledni kmetiji Slapšak v Padežu pri Laškem, v okviru katere je tudi opuščen srednjeveški rudnik svinca in srebra, urejen naravni park z učno potjo.

Izdelan je bil načrt podzemnih rovo, kamnine in minerali pa so bili fotografirani pod mikroskopom. Pred vhodom v starodavni rudnik je postavljen geološki steber, v katerega so vgrajene vse kamnine (od najstarejših karbonskih, do najmlajših holocenskih), ki gradijo površje občine

Laško. Ob geološkem stebru je postavljena pojasnjevalna tabla, ki razlaga vrsto, starost, strukturo in teksturo obravnavanih kamnin. V rudniških rovih, kjer so se pričele ustvarjati različne kraške oblike (ponvice, jamski biseri, aragonitni ježki), so le-te sedaj zaščitene z ograjo, tako da bo njihovo nadaljnje uničevanje onemogočeno. Prav tako je z zaščitno ograjo zavarovano zajetje vode, ki jo prebivalci domačije Slapšak uporabljajo v gospodinjstvu. Jamski del, ki še ni bil opremljen z razsvetljavo, je sedaj osvetljen s hladno LED svetlobo. S tem je preprečena rast mahov na osvetljenih površinah kamnin.

V bližini starodavnega rudnika je trasirana

gozdna učna pot, na kateri obiskovalci ob pomoči besedil in fotografij na pojasnjevalnih tablah spoznavajo značilnosti, posebnosti in zanimivosti slovenskih gozdov. Učenje na zabaven način dopolnjuje naloge v delovnem zvezku, prilagojene različnim skupinam mladih obiskovalcev.

V okviru projekta je bil posnet tudi dokumentarno igrani film, v katerem sta predstavljeni zgodovina in življenje nekdanjega rudnika ter prikazan način dela pred mnogimi leti, ko so tu kopali svinčovo in srebrno rudo.

Dejavnosti v okviru projekta Perkmandeljc so namenjene najširšemu spektru ciljnih skupin. Od predšolskih otrok, ki najbolj zvedavo prisluškujejo šumom v padeškem podzemlju in za vsakim ovinikom pričakujejo srečanje s Perkmandeljcem, preko osnovnošolske in srednješolske mladine, ki ob reševanju različnih nalog spoznava naravno dediščino, do odraslih, ki jih privlači hlad starodavnega rudnika. Prijazni lastniki in upravljalci nove učne poti prav vsakega z velikim navdušenjem popeljejo po njej in jim odstrejo delček Perkmandeljeve skrivnosti.

Tomaž Majcen

UREDITEV NARAVOSLOVNO - ZGODOVINSKE POHODNE POTI ORIONOVA POT

Ali lahko na skrivnem ozemlju reke Gračnice govorimo o tisočletja starem megalitskem svetišču, ki odkriva izjemno povezanost staroselcev na področju naše dežele s kozmičnimi razsežnostmi? Številna, doslej večinoma neznana gradišča (več 100 metrov dolgi zidovi, ruševine naselbin ...), ki z izjemno natančnostjo sledijo zvezdni razporeditvi, to tezo razvidno potrjujejo. Najdba dopolnjuje stara vedenja o prednikih naše dežele, predvsem pa odpira nova poglavja nadaljnjega spoštljivega iskanja ...

Orionova pot je krožna pot z naravoslovno in zgodovinsko tematiko, speljana po sledih starodavnih kultur skozi kraje in predele, za katere pater Karel Gržan v knjigi **V znamenju Oriona** sklepa, da je bilo tu megalitsko svetišče, »središče sveta« v trikotju med Savinjo, Savo in Sotlo. Avtor gradi na tezi, da so stara prazgodovinska gradišča v območju Oriona v dolini Gračnice s sozvezdji ostanki kulture neolitskih (ali bakrenodobnih) ljudstev.

Kratke razlage fenomena so strnjene na informacijskih pojasnjevalnih tablah ob poti, videti in doživeti pa je mogoče tudi več kulturnih in naravnih zanimivosti.

Osnovni podatki poti

Vrsta poti: Naravoslovno – zgodovinska pohodna pot

Čas hoje: 3 do 4 ure

Dolžina: 11 km

Zahtevnost: Srednje zahtevna

Najnižja točka poti: 367 m

Najvišja točka poti: 591 m

Čas obiska: Vse leto

Izhodišče poti: Obrambni stolp nekdanje kartuzije v Jurkloštru, zdaj preurejen v turistično - informativna točka - TiT Jurklošter.

Potek poti: Na začetku poti si lahko v Jurkloštru ogledamo današnji »samostanski« kompleks, ki ga sestavljajo ostanki dvorca, cerkev sv. Mavricija, samostanska pristava, del obzidja med cerkvijo in pokopališčem, obrambni stolp ter kamniti most čez Gračnico. Ustavimo se pri prvi od petih pojasnjevalnih tematskih tabel ob poti **Kartuzijani najdejo v dolini Gračnice pomnike skupne evropske dediščine.**

Pot nadaljujemo po cesti v smeri naselja Mrzlo Polje. Ko se začne cesta vzpenjati, vidimo na naši desni Gračniški slap in obnovljen Šmidov mlin. Ustavimo se pri informacijski pojasnjevalni tabli z opisom mlina in Gračniškega slapa ter pojasnjevalni tematski tabli št. 2 **Gračnica kot sveta reka Eridan.**

Prva od petih pojasnjevalnih tematskih tabel ob poti

Neznano gradišče – več 100 metrov dolg zid

Urejen del poti ob Gračnici

Počivališče Puršnica

Pot nadaljujemo po asfaltni cesti skozi naselje Mrzlo Polje in pri hiši Mrzlo Polje št. 8 zavijemo levo. Najprej asfaltna cesta preide v makadamsko in nato še v gozdno pot. Sredi gozda nas usmerjevalna tabla ob poti opozori na zanimivost s pojasnjevalno tematsko tablo št. 3 **Kjer se povezujeta nebo in zemlja - sveti prostor Oriona.**

Nadaljujemo po poti v smeri zaselka Pojerje do naslednje zanimivosti poti s pojasnjevalno tematsko tablo št. 4 **Ozvezdje bika še vedno v celoti zaznamuje prostor na Blatnem vrhu.**

Skozi naselje Blatni vrh se spustimo po makadamski poti, ki preide v uhojeno travniško pot do počivališča Puršnica, spustimo se do ceste Jurklošter - Dežno, mimo kapelice, zavijemo desno navzdol do potoka Gračnica in Počerenškega slapa.

Ustavimo se pri pojasnjevalni tematski tabli št. 5 **Sveta reka Eridan in mitološki prikaz njenega izvira pod vznožjem Oriona.** Pot nadaljujemo ob potoku Gračnice do ribnikov na Marofu in ribiškega doma.

Po cesti skozi naselje Mrzlo Polje, mimo spomenika padlemu borcu 2. svetovne vojne (mesto prehoda Gračnice 1. štajerskega bataljona leta 1941) in kipca device Marije v skali nad potokom, se vrnemo do izhodišča poti v Jurkloštru.

Projekt ureditve je pripravil STIK in je skladen s Priročnikom celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško. Izvedena so bila potrebna ureditvena dela poti, označitev tematske pohodne poti s prometno in neprometno signalizacijo, ob poti se je postavila ustrezna urbana oprema. Izvedbo projekta je financirala Občina Laško iz naslova proračunske postavke Ureditev tematskih poti občine Laško v letu 2013.

Nadaljnje aktivnosti so vzpostavitev sistema skrbništva poti in priprava programa organiziranega vodenja skupin ter vključitev storitve v turistično ponudbo območja.

Dean Muhovec,
strokovni sodelavec v turizmu

POHOD PO ORIONOVI POTI

v sklopu akcije PO LAŠKIH POTEH

sobota, 24. avgust 2013

start ob 9.00 pred
kartuzijo v Jurkloštru

vabljeni

Organizatorja: KS Jurklošter in Zavod ODOV Jurklošter
v sodelovanju s STIK-om in Občino Laško

MUZEJ LAŠKO

Razstava »Zdravilišče nove dobe«

Letošnja osrednja razstava v Muzeju Laško, katere svečano odprtje je bilo na Dan Laščanov – 10. julija 2013, nosi ime „Zdravilišče nove dobe - 60 let medicinske rehabilitacije v Zdravilišču Laško“. V Thermani, d. d., obeležujejo okroglo obletnico z raznimi dogodki skozi vse leto, razstava pa se temu posveča zgodovinsko in odkriva polpreteklo obdobje ustanove, ki je prav tedaj sklenila krog od mondene letovišča do zdravljenju invalidov na-

menjene dejavnosti. Skozi barvne panoje in prikaz nekdanjih rehabilitacijskih aparatov ter pripomočkov spremljamo večidel nenaklonjen čas in razmere ter prizadevanja tedanjega zdraviliškega osebja, da bi zdravilišče nudilo strokovne usluge in bivanju prijazno okolje vsem pacientom in obiskovalcem. Skozi tekst in slikovni material lahko spremljamo tudi, kako so se Laščani odzivali na nov začetek »svojih« toplic, postopno preobrazbo v ponovni sijaj in konkurenčnost v vseh pogledih.

Dobro obiskano odprtje razstave sta z nekaj besedami počastila in na pot pospremila mag. Roman Matek iz Thermane, d. d., in ga. Marta Picej. Prvi je povzel zdraviliško sedanjost in lokalno povezanost

Thermane, nekdanja dolgoletna fizioterapevtka pa nas je s svojimi spomini popeljala v čas, ki ga prikazuje razstava in ki ga je sama živela ter sooblikovala. Dnevu Laščanov primerno nam je dogodek glasbeno popestrila Laška pihalna godba ob samozavestnem in brezhibnem nastopu mažoretne skupine. Pivovarna Laško je k temu dodala še zelo dobrodošlo ponudbo za hitro potešitev žeje.

Razstava na pristopen način odstira nadvse zanimiv delček našega kraja in seveda še ni prepozno, da ji namenite nekaj minut svojega časa. Do konca leta in v odpiralnem času Muzeja Laško pričakujemo vaš cenjeni obisk.

Aljaž Majcen

Spoštovane ljubiteljice in ljubitelji kulture

Kultura je čas, ki ga namenimo sebi. Ko se ustavimo, odmislimo misli, ki nas vztrajno vsakodnevno zaposlujejo in se s pomočjo umetnikov prestavimo v drug prostor, drug čas, drugo zgodbo. Ti trenutki, ki jih uživamo in zaužijemo v družbi glasbenikov, igralcev, plesalcev ... nam nudijo sprostitev, pomirjajo duha in bogatijo življenje.

Najlepši del doživljanja kulture so trenutki, ko začutimo, da smo sami postali del gledališke igre, ki jo gledamo; ko se zalotimo, kako nevede v ritmu glasbe pozibavamo glavo ali ramena; ko misli odplavajo in nas prevzame in zajame občutek neizmerne zadovoljstva. In potem po predstavi ali koncertu ta čustva delimo s tistimi, ki jih imamo radi.

Kultura je tisto, kar nosimo v srcu, kar podarjamo drugim in sebi. Tisti del našega bivanja na tem svetu, po katerem nas prepoznajo, poznajo in si nas zapomnijo prijatelji, znanci pa tudi tisti, s katerimi se naše poti naključno križajo. In prav zato je kultura pomemben del našega življenja.

Za doseganje takšnih občutij pa mora biti kulturna ponudba več kot dobra, biti mora odlična. Ker se tega v Centru za šport, turizem, informiranje in kulturo STIK Laško dobro zavedamo, in ker nas k temu zavezuje tudi prestižno priznanje Evropska destinacija odličnosti, ki nam ga je letos podelila Evropska komisija, smo za vas in vaše prijatelje v sezoni 2013/14 pripravili zanimiv, raznolik in bogat program prireditev. Zagotavljamo vam veliko sproščene smehe ob predstavah gledališkega abonmaja, pa tudi kakšno »globoko« misel, ob kateri se velja zamisliti. Obljubljamo vam obilo narodno zabavnih glasbenih užitkov v družbi priznanih ansamblov na koncertih abonmaja Mavrice polk in valčkov. Prepričani smo, da vam bo vseč

tudi izredno lahкотen, nekoliko bolj klasično obarvan program abonmaja Laško.

Za vsakega se bo našlo nekaj, ali pa morda za nekoga vse.

Naj vas povabimo k vpisu v naslednje abonmaje.

ABONMA LAŠKO

- POLICIJSKI ORKESTER - petek, 11. oktober 2013, ob 19.30
- NP Trio - Nina Mole, klavir, Primož Razboršek, klarinet, Tilen Artač, violončelo - december 2013, ob 19.30 (točen datum koncerta bo znan naknadno in bo objavljen na spletni strani www.stik-lasko.si in v mesečnem napovedniku prireditev)
- NUŠKA DRAŠČEK, vokal & BLAŽ JURJEVIČ, klavir - Večer francoskega šansona - petek, 14. februar 2014, ob 19.30

GLEDALIŠKI ABONMA

- PAZI, M@ILI, komedija, Špas Teater - oktober 2013, ob 19.30
Režija: Jaša Jamnik
Igrajo: Nataša Barbara Gračner, Matjaž Tribušon, Gojmir Lešnjak – Gojč, Vesna Pernarčič, Mojca Fatur
- SLEPARJA V KRILU, komedija, SLG Celje - november 2013, ob 19.30
Režija: Boris Kobal
Igrajo: Pia Zemljič, Andrej Murenc, Vid Klemenc, Nina Rakovec, Bojan Umek, Anica Kumer k. g., Igor Žužek, David Čeh
- GOTOVO JE!, monokomedija po tekstu Janje Vidmar - december 2013, ob 19.30 Igra: Alenka Tetičkovič
- TAK SI, komedija, SiTi Teater BTC in Kreker - januar 2014, ob 19.30
Režija: Aleksander Popovski
Igrata: Klemen Slakonja in Tadej Toš
- KO SEM BIL MRTEV, SNG Drama Ljubljana - marec 2014, ob 19.30
Režija: Diego de Brea
Igrajo: Alojz Svete, Janez Škof, Jernej Šugman, Boris Mihalj, Jože Šalej k.g.

Točni datumi predstav bodo znani naknadno in objavljeni na spletni strani www.stik-lasko.si ter v mesečnih napovednikih prireditev.

ABONMA MAVRICA POLK IN VALČKOV

- ANSAMBEL TONETA RUSA - sreda, 16. oktober 2013, ob 19.30
- ALPSKI KVINTET - sreda, 20. november 2013, ob 19.30
- ANSAMBEL IGOR IN ZLATI ZVOKI ter FANTJE S PRAPROTNA - sreda, 18. december 2013, ob 19.30
- TRADICIONALNA MAVRICA Z LAŠKIMI ANSAMBLI - sreda, 15. januar 2014, ob 19.30
- ANSAMBEL SAŠA AVSENIKA in ALFI NIPIČ - sreda, 19. marec 2014, ob 19.30

Kot organizatorji si pridržujemo pravico do spremembe datumov in prireditev. Hvala za razumevanje.

Vpis abonmajev poteka v TIC-u Laško, vsak dan od ponedeljka do petka med 8.00 in 18.00 ter ob sobotah med 9.00 in 14.00. Abonma lahko rezervirate ali podaljšate tudi po telefonu 03 733 89 50, e-pošti tic@stik-lasko.si ali v prostorih TIC-a Laško, Valvasorjev trg 1, Laško.

Do 10. septembra 2013 si lahko lanskoletni abonenti rezervirate svoje dosedanje sedeže. Pri vpisu po tem datumu vam istega sedeža ne moremo več zagotoviti, saj bodo sedeži na razpolago novim abonentom. Društvom in podjetjem nudimo možnost prenosljivega abonmaja na ime društva oz. podjetja, ki ga lahko koristijo njihovi člani oz. zaposleni.

Ugodnosti nakupa abonmaja:

- zagotovite si stalni sedež
- 20 % abonentski popust
- sprotno obveščanje o prireditvah,
- popusti pri ostalih prireditvah v organizaciji STIK-a, Centra za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško.

Tomaž Majcen, v. d. direktorja STIKA

ČAR USTVARJALNEGA TURIZMA

Raziskave v posameznih evropskih državah so pokazale, da je dediščina pomemben turistični motiv za obisk destinacije. Pomembnost dediščine se veča tudi zaradi naraščajočega zanimanja za preteklost in estetiko. Med najzanimivejšimi sestavinami dediščine v turistični ponudbi sta **spoznavanje in učenje rokodelskih veščin ter umetniških praks**. Da te ponudbe v destinaciji Laško – sotočje dobrega, letošnji dobitnici naziva Evropska destinacija odličnosti, ne manjka, dokazuje tudi **pestra ponudba ogledov, predstavitev in ustvarjalnih delavnic, ki je nastala v okviru projekta Ustvarjajmo**. Mentorji so programe oblikovali tako, da so prilagojeni predhodnemu znanju in interesom posameznikov ali organiziranih skupin.

Dušan Zaušek bo ustvarjanja željne popeljal v odkrivanje izvirne tehnike slikanja z glino po glini, kar je njegova originalna zamisel. Lončarstvo Buser obeležuje več kot 220-letno tradicijo. Mojster **Franc Buser** obiskovalcem skozi zgodbe pričara stare čase izdelovanja čudovitih lončenih izdelkov iz domače slovenske gline, prikaže postopek izdelave na pristnem lončarskem vretenu (kolovratu) oz. šajbi in predstavi uporabo lončenih izdelkov v vsakdanjem življenju. Po razstavah v Galeriji Maleš bo ljubitelje umetnosti popeljala **Travica Maleš Grešak**, v spoznavanje grafičnih tehnik (lesorez, gravura v kovinsko ploščo s suho iglo, jedkanje) in ustvarjanje lastne grafike pa bo vedoželjne uvedel **Jože Žlaus**,

lastnik Galerije Piros, v kateri si boste lahko ogledali tudi mini grafični muzej ter kopiji Valvasorjeve in Gutenbergove grafične preše. V Čebelarstvu in lectarstvu Šolar s 30-letno tradicijo bodo obiskovalci spoznavali umetnost izdelovanja in krašenje lecta, na delavnicah pa bodo lahko pod strokovnim vodstvom **Tatjane Šolar** preverili svojo spretnost pri krašenju medenjakov. Pod mentorstvom **Jožeta Blagotinska** bodo nastajali različni izdelki iz voska, mlajši obiskovalci pa bodo lahko prisluhnili tudi pravljicam iz knjižne zbirke Čebelica. Pod vodstvom članic in članov Likovnega društva Laško se bodo udeleženci delavnic lahko prepustili slikarskemu navdihu in si izdelali svojo panjsko končnico za spomin ali darilo svojim najbližjim. Na zeliščni kmetiji Plahtica sta **Karmen in Boris Bračič** pripravila vodene ogledke ekološke pridelave zelišč in delavnico izdelovanja slik iz posušenih zelišč, dišavnic in rož. Žlahtno tradicijo izdelovanja papirnatih rož bo ukaželjnim z veseljem predstavila **Mariča Lesjak**, ki je za svoje delo na področju ohranjanja kulturne dediščine prejela številne nagrade in priznanja, med drugim tudi vpis v evidenco nosilcev žive dediščine na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. **Petra Rems** je pripravila bogat nabor delavnic za izdelavo unikatnih majic, otrokom prijaznih igračk ali uporabnih in dekorativnih izdelkov za dom. Glino, ta čudoviti naravni material, ki vedno znova preseneti s širokimi možnostmi oblikovanja in uporabe, bo udeležencem začetnega tečaja prostoročnega oblikovanja z glino predstavila **Slavica Laubič**. Udeleženci bodo spoznali osnovna orodja, materiale in tehnike ter si izdelali svoj izdelek. Za tiste, ki bi

se radi preizkusili v izdelovanju steklenih izdelkov po postopku fuzije, pa je zanimiv program oblikovala **Karmen Poredoš** iz podjetja VSE-MOČ.

Za vse ogledne in ustvarjalne delavnice so potrebne predhodne najave.

Več informacij: www.stik-lasko.si pod kategorijo Projekti.

Prepusite se kreativnosti in sprostite svojo umetniško žilico tudi vi.

UMETNOST NA SOTOČJU ODLIČNOSTI

V jubilejnem letu 2013, ko obeležujemo 110-letnico rojstva Mihe Maleša, »slikajočega pesnika«, katerega umetniška zapuščina sodi med največje ustvarjalne opuse 20. stoletja na Slovenskem, vas vljudno vabimo na ogled razstave z naslovom **Umetnost na sotočju odličnosti**, ki bo postavljena v **prostorih Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Celje**, na Mariborski 210 c v Celju. Predstavljena bodo dela **Mihe Maleša in Bjana Krauta**. **Otvoritev razstave, ki bo prilagojena obiskovalcem z motnjami vida, bo v ponedeljek, 30. septembra 2013, ob 11.00 in bo odprta do 11. oktobra - ob ponedeljkih od 12.00 do 18.00, ob sredah in petkih pa od 8.00 do 11.00.** Za organizirane skupine je ogled razstave po predhodni najavi možen tudi izven navedenih ur.

Organizatorji: Galerija Maleš, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Celje, STIK Laško

*Marina Bezgovšek, STIK
Foto: Matjaž Jambriško*

Izposoja e-knjig tudi v Knjižnici Laško

O elektronskih knjigah smo lahko v zadnjih letih slišali in prebrali že kar precej. Ob nekaj priložnostih smo tudi v naši knjižnici spregovorili o slabostih in prednostih e-knjige. A doslej prave ponudbe e-knjig v slovenščini ni bilo, prav tako ne ustrezne tehnološke podpore.

Z julijem pa je začel delovati portal Biblos za izposajo in prodajo e-knjig. V ta program se je vključilo okrog 40 slovenskih splošnih knjižnic, tudi naša. Bralcem je trenutno na voljo nekaj manj kot 300 naslovov e-knjig, predvsem Študentske založbe, ki vodi ta projekt, in starejših klasičnih slovenskih del. Število knjig naj bi se vseskozi povečevalo.

Več informacij o načinu izposoje dobite v knjižnici, na naših informacijskih zloženkah ali na spletni strani, tu pa opozarjamo samo na najosnovnejše. Za izposajo potrebujete geslo za Cobiss, ki ga nekateri že uporabljate, sicer pa ga dobite v knjižnici. Poleg tega se morate prek računalnika registrirati v programu, ki omogoča zaščito in izposajo e-knjig. Nato si izbrano e-knjigo sposodite in jo naložite na svojo elektronsko napravo, kjer jo boste prebirali. To je lahko računalnik, bralnik, tablični računalnik ali pametni telefon. V knjižnici smo kupili tudi bralnik, ki vam je v naših prostorih na voljo za preizkušanje.

Vabimo vas, predvsem mlajše in tiste, ki imate z e-knjigami že izkušnje, da si te izposojate tudi v naši knjižnici. Prav tako pa imate tudi tisti, ki e-knjig še ne poznate, možnost, da se z njimi seznanite. Nikakor ne želimo, da bi e-knjige nadomestile tiskane knjige, lahko pa nam v določenih primerih pridejo zelo prav: nudijo možnost povečave črk, na voljo so knjige za domače branje ali kakšne druge, ki so sicer vse izposojene, ali pa so vam e-knjige preprosto všeč. Kakorkoli, vabljeni k izposoji. Tudi od vašega odziva bo odvisno, ali bomo izposajo e-knjig omogočali tudi v prihodnje, saj pomeni za knjižnico dodaten finančni strošek.

Matej Jazbinšek

Obdelava knjižničnega gradiva in iskanje po Cobissu

Vse slovenske splošne knjižnice, srednješolske, visokošolske, univerzitetne,

pa tudi nekaj osnovnošolskih ter specialnih knjižnic smo vključene v centralni bibliografski informacijski sistem Cobiss, katerega nosilec je IZUM (Institutt informacijskih znanosti Univerze v Mariboru). Sistem nam omogoča centralno obdelavo knjižničnih novosti, iskanje informacij o gradivih in njihovi prisotnosti v slovenskih knjižnicah (kar so nam nekoč omogočali listkovni katalogi), izposajo in izdelavo raznovrstnih podatkovnih pregledov. Za vsako knjižnično novost (lahko je to knjiga, revija, članek, video, zvočni, računalniški zapis – v nadaljevanju publikacije) se izdelata tako imenovani bibliografski zapis, ki zajema množico podatkov o publikaciji, od vseh podatkov o avtorjih, naslovih, založnikih, kraju in času izdaje do zelo pomembnih podatkov o vsebini publikacije. Vsebina je označena s tako imenovanimi ključnimi besedami in UDK klasifikatorji. Ključne besede so besede, za katere mislimo, da najbolj natančno definirajo vsebino publikacije, UDK klasifikatorji pa so izraženi v številkah in so izdelani po tako imenovani univerzalni decimalni klasifikaciji. Sistem se uporablja po celem svetu, po njem se išče in so postavljena gradiva večine knjižnic. Tako v grobem povsod drži, da je pod številko 1 filozofija, da je tehnika pod 62, leposlovje pod 8 itd. Več o tem bomo povedali v prihodnji številki. Večino bibliografskih zapisov (razen posebnih primerov) izdelajo v večjih, osrednjih knjižnicah, v manjših pa tem zapisom dodajamo samo svoje podatke, tiste, ki so za naše knjižnice specifični. Z vsemi podatki, ki so vneseni v Cobiss, si lahko pomagamo pri naših iskanjih. Zato vse, ki še ne uporabljate Cobissa, pa bi se z njim radi seznanili, vabimo, da to poveste knjižničarjem, ki vam bodo z veseljem pomagali. Če pa doma brskate po internetu, odprite domačo stran Knjižnice Laško, pritisnite na gumb Cobiss in takoj za tem boste že lahko brskali po gradivih naše knjižnice ali po bazi vseh vključenih knjižnic, COBIB. Še vedno pa ostajamo knjižničarji in bibliotekarji, ki skrbimo za funkcioniranje knjižnic, predvsem pa smo v knjižnicah zato, da vam pomagamo pri vaših iskanjih, učenjih in da vam svetujemo.

Metka Kovačič

Napoved prihodnjih dogodkov v naših knjižnicah

Preteklo prireditveno sezono smo v juniju zaključili na laškem gradu, ko smo na zelo obiskanem večeru predstavili novo bralno značko za odrasle in prisluhnili koncertu Godalnega kvarteta Ad libitum. V septembru pa si bomo najprej z dvema potopisnima predavanjema še nekoliko podaljšali poletje – v laški knjižnici se bomo podali na Tasmanijo, v naši izpostavi v Rimskih Toplicah pa na Kitajsko. V prvem tednu oktobra bomo v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine prisluhnili domačinki, restavratorki Simoni Škorja, ki bo predavala o pristopih k reševanju kulturne dediščine, s poudarkom na restavriranju fresk v la-

ški cerkvi sv. Martina. Še pred tem, 19. septembra, pa bomo gostili knjižničarje celjske regije, ki se vsako leto srečamo v eni izmed knjižnic iz našega območja.

Ustvarjalne delavnice – stalnica poletja v naših knjižnicah

Tudi letos je bilo ob izvirnem ustvarjanju poletje v knjižnicah v Laškem in Rimskih Toplicah še bolj zanimivo. S tehniko filcanja smo izdelovali obeske, oblikovali posebne pisane črke, iz odpadnega materiala naredili morske živali in naša srečanja v Laškem zaključili z ustvarjanjem v naravi. Zelo lep odziv na delavni-

ce je bil tokrat v Rimskih Toplicah, česar smo še posebej veseli. Tako že pričakujemo tudi naša naslednja skupna ustvarjanja, do takrat pa se bomo videvali ob vaših vsakodnevnih obiskih naših knjižnic.

Martina Ajdnik

Nekaj namigov za poletno branje

V branje vam priporočamo spodnje romane, vabimo pa vas tudi, da prebirate knjige s seznama Bralne značke za odrasle in si sposodite »mačka v žaklju«.

- Austen, Jane: **PREPRIČEVANJE; NORTHANGENSKA OPATIJA** – Dva nova romana ene največjih in najbolj priljubljenih angleških pisateljic 19. stoletja. Za vse, ki vas njeni doslej prevedeni romani *Razsodnost in rahločutnost*, *Prezretost in pristranost* ter *Emma* niso pustili ravnodušnih.

- Gerosa, Guido: **NAPOLEON I, II** – Biografija francoskega generala in cesarja; Nova zbirka prinaša še druge naslove zgodovinsko pomembnih osebnosti: *Sisi*, *Neron*, *Kleopatra*, *Teodora*, *Sončni kralj Ludvik XIV.*, *Ludvik XVI.* ...
- Glattauer, Daniel: **ZA VEDNO TVOJ** – Ljubezenska epizoda ženske v tridesetih, ki se zaljubi v na videz popolnega, a spet napačnega moškega. (Tistim, ki bo všeč, priporočamo še njegova prva prevedena romana *Proti severnemu vetru* in *Vsakah sedem valov!*)
- Mandela, Nelson: **DOLGA POT DO SVOBODE** – Izčrpna in navdihujoča življenjska zgodba Nobelovega nagrajenca za mir, borca proti apartheidu ...
- Martel, Yann: **PIJEVO ŽIVLJENJE** – Neverjetna zgodba o tem, kako zmore človek preživeti in se znajti sam sredi oceana, po brodolomu, v družbi (nevarnih?) živali.
- McDougall, Christopher: **ROJENI ZA TEK** – Obvezno branje za vse, ki vam je gibanje življenje!
- Pajk, Pavlina: **SLUČAJI USODE** – Pripoved o plemeniti ženi Malvini, ki ne kloni kljub življenjskim preizkušnjam.
- Reja, Magda: **SLEDI V PESKU** – Potopis, ki nas seznani s počasnim, a zanimivim karavanskim življenjem.
- Sparks, Nicholas: **IZBIRA, VARNO ZAVETJE, TALISMAN, NAJBOLJŠE V MENI** – Novi naslovi priljubljenega ameriškega avtorja ljubezenskih romanov.
- Šin, Kjung Suk: **PROSIM, PAZI NA MAMO** – Južnokorejski roman, tenkočuten portret močne ženske, ki nas opominja na pomen družine in brezpogojne ljubezni.
- Vigan de Delphine: **NO IN JAZ** – Roman, ki zelo odkrito razkriva problematiko brezdomcev v Franciji.

Barbara Rančigaj in Gabrijela Pirš

FESTIVAL ROMANICA ANTIQUA LAŠKO

Laško je s svojo znamenito romansko cerkvijo, župniščem in kartuzijo v bližnjem Jurkloštru uvrščeno v umetnostno-zgodovinsko evropsko povezavo Transromanica. Prav ta je leta 2010 spodbudila misel za organizacijo festivala, ki bo v svojem programu združeval glasbo in arhitekturo. Od začetne zamisli o orientiranosti predvsem na glasbo starejših obdobj, je festivalski koncept prerasel in se razširil tudi na interpretacijo glasbe ostalih umetniških obdobj s poudarkom na izvedbah slovenskih skladateljev.

Festival je zasnovan v obliki poletne glasbene šole violine, viole in violončela ter ciklusa koncertov priznanih slovenskih glasbenih poustvarjalcev. Letos se je glasbenega poletnega izobraževanja udeležilo trinajst učenk in učencev, ki so zadnji teden junija pod mentorstvom violinista in violista mag. Kristiana Kolmana, violončelista Aleksandra Kuzmanovskega in korepetitorja Benjamina Govžeta intenzivno spoznavali zakonitosti in skrivnosti glasbenega poustvarjanja. Da pa je na zaključnih koncertih v Kulturnem centru Laško in kartuziji v Jurkloštru njihov nastop potekal sproščeno, je z delavnico o premagovanju treme poskrbela Tina Anderlič.

Koncertni del festivala Romanica Antiqua Laško so otvorili člani Celjskega godalnega orkestra pod taktirko Nenada Firšta, ki so s soliti preigravali bogat, a lahkoten program, s katerim so v Laško ponovno pripeljali zvoke klasične orkestralne glasbe.

V kulturnem centru so zazvenela dela Pachelbela, Bononcinija, Gounoda, Bravničarja, Schönberga in Sibeliusa. V drugem delu festivalskega programa pa je Trio Romanika izvedel navdušujoč koncert z naslovom »Tango za tri-o in Astor Piazzolla«.

Četrti festival Romanica Antiqua Laško je znova dokazal, da glasba nima meja. Močno izražena povezanost med mladimi glasbeniki, ki svoj pogled in dožemanje glasbe šele oblikujejo z visoko usposobljenimi glasbenimi pedagogi in izkušenimi ter priznanimi glasbeniki daje festivalu navdih in polet za nadaljnja leta.

Tomaž Majcen

PRAPOR LAŠKE PIHALNE GODBE KRASIJO NOVI ŽEBLJIČKI

Laška pihalna godba je v lanskem letu slovesno obeležila 150 let delovanja. Tudi v letošnjem letu ne počivamo. Na žalost pod streho še nismo spravili koncerta, ki smo ga načrtovali že junija. Verjamemo, da bomo ta načrt uresničili čim prej.

V prejšnji številki Biltena smo bralce povabili k darovanju sredstev Laški pihalni godbi v obliki nakupa zlatih in srebrnih žebličkov, ki krasijo veličasten prapor Laške pihalne godbe. Veseli smo, da se je povabilu odzvalo toliko družin in posameznikov. Za njihovo pomoč se jim iskreno zahvaljujemo in objavljamo seznam imen vseh, ki po novem s svojim žebličkom krasijo naš prapor.

Zlate žebličke so darovali:

Dušan Zorko, Matej Oset, družina Teršek, Marjan Obrez, Justina in Ivan Škorja, družine Medvešek, Vindišar in Sikov-

šek, M&M TOURS, družine Simončič Kramar, Rode, Šantej, Klezin in Skrbinek, Nina Pader in Rozalija Ocvirk.

Srebrne žebličke so darovali:

Oliver in Marjeta Ocvirk, Jurij Kovač, Mira Salobir, družini Šrgan in Pirš

NP, foto: Rok Deželak/ RD2 Photography

GODBE LETOS POD KOZOLCEM

Vaška godba Vrh nad Laškim je letos godbe na tradicionalno srečanje povabila pod kozolec na Slogih v Tevčah. Pet ji je prišlo od blizu in daleč: iz Laškega, Svetine, Zabukovice, Sv. Jurija ob Ščavnici in celo iz Fužin, kraja blizu Delnic v Gorskem kotarju na Hrvaškem.

Srečanje godb je bilo letos že četrtič zapovrstjo in je tako stalnica v programu

Vaške godbe z Vrha. Spremenila pa se je lokacija: godbe so se letos prvič družile pod kozolcem v Tevčah, ki je v lasti Konjerejskega društva Vrh. Številne obiskovalce so še posebej navdušili domačini: najprej z nenavadno Ampus polko, ko sta ritem na nakovalu narekovala Stanko Selič in njegov sin, naravnost završalo pa je, ko je godba zaigrala še verjetno največkrat slišano skladbo zadnjega leta Ti, moja rožica, ki jo v originalu izvajajo Modrijani. A tudi po tem, ko so, kot vsako leto, vse godbe zaigrale skupaj, veselega druženja še ni bilo konec. Zaigral je ansambel Kvinton in pod kozolcem so se zavrteli vsi, ki so jih vsaj malo zsrbele pete. Drugi so si lahko ogledali čudovito razstavo slik Laškega likovnega društva, ki so bile razstavljene v zgornjem delu kozolca.

Vaška godba Vrh bo prihodnje leto

slavila že petletnico obstoja. Natanko pet let po prvi vaji, ki je bila 23. marca 2009, bodo v kongresni dvorani Thermane Laško priredili posebno prireditev. Še letos, v nedeljo, 15. decembra, pa vas vabijo na praznični koncert v dvorano gasilskega doma na Vrhu nad Laškim.

Jasmina Štorman

Foto: Foto Fleš

FANT, KI Z MEHOM PRESENETI

Verjetno ni potnika v Sloveniji, ki ne bi vsaj enkrat v življenju potoval po cesti, železnici, skozi skalnati Zidani Most. Ravno iz tega kraja, zaselka Velikega Širja – Bresno po domače, prihaja 14-letni Žiga Kališnik.

Žiga je osnovnošolec in obiskuje osmi razred Osnovne šole Antona Aškerc v Rimskih Toplicah. Ima veliko »konjičkov«, od igranja v dramski skupini do domačih kmečkih opravil. A mi ga poznamo še drugače. Zadnje leto je postajal vse bolj poznan harmonikar, ki svoj meh rad raztegne tako v prijetni družbi kot na različnih nastopih v domačem kraju in izven občinskih meja. V tem letu je Žiga svojo glasbeno ustvarjalnost dokazoval na različnih tekmovanjih. Prve »harmonikarske« korake je začel pred petimi leti, ko se je udeležil Pustotnikovega eno-

tedenskega tečaja. Volja, vaje in veselje so se najprej začele pri Antonu Sotošku. Svoje znanje je nadgrajeval v Glasbeni šoli Laško – Radeče pri prof. Borisu Razboršku. Zaključil je nižjo glasbeno šolo harmonike, sedaj pa svoje znanje utrjuje pri Žanu Bregarju. Istočasno je v glasbeni šoli vpisal tubo pri prof. Davidu Kajiču.

Žiga se je doslej udeležil številnih tekmovanj, od koder je domov prinesel veliko število odličij in pokalov. Samo v letošnjem letu je osvojil sledeča: zla-

to priznanje na 7. mednarodnem tekmovanju za pokal Avsenik, 1. mesto na tekmovanju Petra Klepca v Osilnici, 2. mesto na mednarodnem tekmovanju v Besnici, 1. mesto v Šmartnem v Tuhinju; 1. mesto v svoji kategoriji je osvojil tudi na 9. mednarodnem tekmovanju v Beltingih. 7. julija letos se je Žiga udeležil 19. evropskega prvenstva, ki je potekalo v Attimisu v Italiji. Tekmovanje je potekalo v štirih starostnih kategorijah in se je izvedlo v dveh delih, v predizboru in finalu. Žiga je z odličnim igranjem prišel v finale in je po mnenju strokovne komisije zasedel 3. mesto v kategoriji od 11 do vključno 14 let.

Leta še ni konec. Kaj nam bo Žiga še »prinesel«? Starši, prijatelji in znanci, ki ga močno podpiramo, Žigi čestitamo in mu želimo še veliko glasbenih uspehov.

Anita Jazbec

130 LET ZBOROVskega PETJA V RIMSKIH TOPLICAH

Petje, ki ne jenja

Rimske Toplice so kraj, zaznamovan z Antonom Aškercem in s kulturo. Prednost majhnega kraja je medsebojno poznanstvo, sodelovanje med društvi, prepletanje vezi in prireditve, ki združujejo društva in posameznike. Ena izmed mnogih kulturnih dejavnosti v kraju je tudi zborovsko petje, ki letos praznuje visok jubilej. V počastitev 130 let zborovskega petja v Rimskih Toplicah je Moški pevski zbor Kulturnega društva Anton Aškerc priredil slavnostni koncert z naslovom »Vendar peti on ne jenja«.

V pestrem programu so se predstavile vse generacije pevcev iz Rimskih Toplic - poleg moškega zbora tudi ženska Vokalna skupina Rimljanke, skupina srednješolcev iz Vokalne skupine Chillax in Mladinski pevski zbor OŠ Antona Aškercera Rimske Toplice. Po prireditvenem prostoru je skoraj dve uri odmevala (predvsem slovenska) pesem, petje pa ni potihnilo niti po koncertu, ko so pevci in gostje v prijetnem ter sproščenem vzdušju nadaljevali druženje.

130 let petja

Zgodovina zborovskega petja v Rimskih Toplicah sega v leto 1883 in k družini Ulaga, ki so pustili pečat v prvih desetletjih petja v kraju. Zborovsko pesem

so gojili kar trije člani rodbine in drugi zborovodje (med njimi Groznik, Šnuderl, Godina, Kokol, Jože Biglez, Karel Ulaga, Milan Dobovičnik, Miha Jelenc, Štefan Jug), zaradi katerih pesem ni potihnila več desetletij, tudi med vojnama ne. V času 2. svetovne vojne ni bilo javnih nastopov, sta se pa slovenska pesem in kulturno življenje umaknila za zidove cerkva in hiš. Moški pevski zbor kot ga poznamo danes, se je razširil v 60. letih in na začetku 70., ko se je ustanovilo KD DPD »Svoboda«. Vse od leta 1972 do leta 2006 je zbor vodil Julij Gorič, ki je s svojim delom in vodenjem moškega pevskega sestava pustil velik pečat. Pod njegovim vodstvom je leta 2002 začela delovati tudi ženska Vokalna skupina Rimljanke, s katero pevci ob različnih priložnostih skupaj zapojejo tudi v mešani sestavi. Do leta 2008 je nato vodenje obeh pevskega zborov prevzela Alenka Štigl, za njo pa Polona Tanšek Aškerc, ki ljubiteljsko oba zbora vodi še danes.

Število pevcev je skozi leta nihalo, predvsem v zadnjih letih pa njihovo število upada. Še pred 30 leti je moški sestav štel 25 pevcev, danes jih je le še 14. Predsednik zbora, Franc Kapun, pojasnjuje, da se trudijo s pridobivanjem novih članov in da bi z zborovsko pesmijo radi navdušili mlajše pevce. »Naša generacija je v glavnem pevsko tradicijo oz. kariero zaključila in računamo na mlade pevce. Morda zborovsko ali ljudsko petje ni več tako popularno, ker imajo mladi rajši zabavno glasbo, ampak nekateri se še vseeno navdušujejo nad zborovskim petjem in vidimo, da so še možnosti za nadaljnji razvoj oz. ohranjanje pevske tradicije,« še dodaja.

Pevce ne družijo le pesem, ampak tudi prijateljstvo. Druženje popestrijo z raznimi izleti, pikniki, ki jih je sicer zaradi mnogih obveznosti in drugih aktivnosti v zadnjih letih nekoliko manj. Povezujejo se z ženskim pevskim zborom, naj bo

to pri pesmi ali s kakšnimi presenečenji, kakršnega so pevke pripravile tudi na jubilejnem koncertu - ob zvokih pesmi Vse najboljše so jih presenetile s torto. Da med njimi vlada dobro vzdušje, meni tudi Kapun: »Med nami je sožitje in sodelovanje. Seveda tudi mi (pevci, op. p.) poskušamo vrniti kakšno presenečenje, ampak one imajo več idej.«

Prejemniki Gallusovih značk

Koncert je bil tudi idealna priložnost, da je vodja območne izpostave Laško JSKD, Ivan Medved, podelil Gallusove značke posameznikom za aktivno udeleževanje na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti. Za dolgoletno sodelovanje v zboru so Gallusove značke prejeli: Branko Deželak, Ivan Jazbinšek, Franc Kapun, Franc Klepej, Ferdinand Knez, Alojz Lapornik, Ivan Ojsteršek, Janko Teržan, Martin Podbreznik, Ivan Guček in Jože Cepuš, ki v zboru poje že od leta 1946, in Benjamin Stopar. Ob visokem jubileju so članom društva med drugim čestitali tudi iz Občine Laško, Krajevne skupnosti Rimske Toplice, KD Miklavž in Mešanega pevskega zbora Spev Zidani Most.

Vse generacije pevcev in pevcev, ki so popestrili ponedeljkov večer, so s pesmijo, veseljem in predvsem z ljubeznijo do petja pokazali in dokazali, da za prihodnost zborovskega petja v kraju ni bojazni.

Nika Košak

MOŠKI PEVSKI ZBOR LAŠKO

V aprilski številki Laškega biltena je bil v prispevku Nike Košak o delovanju našega zbora napovedan tudi termin koncerta ob 85. obletnici delovanja zbora. Tako se je tudi zgodilo. V četrtek, 6. junija, smo ob 19.30 skupaj s Kvintetom DORI pred polno dvorano Kulturnega centra Laško izvedli koncert, za katerega smo dobili veliko pohval. Vsi se bomo še dolgo z veseljem spominjali tega večera.

Najprej je pevce na odru navdušilo ob-

činstvo, saj je bila dvorana polna kot že dolgo ne. To je nas pevce navdahnilo, da smo se potrudili za čim boljšo izvedbo koncerta. Svoje so dodali člani Kvinteta Dori in seveda izjemna povezovalka koncerta Nina Pader, ki s svojo vedrostjo in sproščenostjo vedno navduši vse v dvorani.

Na takšnih koncertih je vedno priložnost, da se pevcem podelijo **Gallusove značke**. **Bronaste značke** za več kot petletno delovanje v zboru so prejeli: **Ferdinand Maček, Jože Krajnc in Matjaž Suša**. **Srebrne značke** za več kot desetletno delovanje v zboru so prejeli: **Franc Feldin, Ivan Vudrag, Mirko Pader in**

Drago Pušnik. **Zlato značko** za več kot dvajsetletno delovanje v zboru je prejel **Nestl Kladnik**.

S spremembo pravilnika o podeljevanju priznanj v okviru Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je bila za delovanje v zboru nad 30 let uvedena častna značka. Ob tej priložnosti so častno značko prejeli: **Anton Gril, Boris Aškerc, Franc Teršek, Rudi Pavčnik, Jože Rajh, Karel Krašek, Jože Požaršek, Stane Brečko in Dolfi Mikše**. Zbor pa je iz rok direktorja JSKD Republike Slovenije mag. Igorja Teršarja prejel **jubilejno priznanje**.

Ob tej priložnosti se pevci iskreno zahvaljujemo zborovodji prof. Dejanu Jakšiču za ves vložen trud pri strokovnem vodenju zbora in pripravah na ta koncert, Kvintetu Dori za sodelovanje na koncertu, Nini Pader za še en odlično voden koncert, vsem predstavnikom društev, ki so nam čestitali ob naši obletnici in vsem donatorjem, brez katerih zbor ne bi mogel delovati.

Jože Rajh

DELOVANJE MEPZ SPEV IZ ZIDANEGA MOSTA V PRVI POLOVICI LETA 2013

MePZ Spev deluje v majhnem kraju Zidani Most. Ponosni smo, da se naš glas lahko sliši doma na raznih krajevnih prireditvah in seveda tudi izven občine Laško. Nas pevce, člane zbora, družijo dobra volja, veselje do petja in iskreno prijateljstvo. Trenutno v zboru prepeva 20 pevcev, veseli pa bi bili vsakega novega člana. Vse, kar se naučimo, radi podarimo in podelimo med ljudi, ki nas radi poslušajo. Zasluge za to, da vedno kaj novega zapojemo, ima naša zborovodja Jasna Kapun, ki se trudi, da pesem iz naših ust lepo zazveni.

Na začetku tega leta smo si na letni konferenci zadali načrt dela in pridno smo prvo polovico že izpolnili. No, in kaj smo počeli? Naše redne pevske vaje so potekale ob petkih zvečer. Potrebne so bile tudi intenzivne vaje, ki smo jih imeli v soboto, 27. aprila v Brišah v Smučarski koči, ki nam jo je za ta namen odstopil Smučarski klub Smuča Zidani Most.

Sodelovali smo tudi na prireditvah v Zidanem Mostu. Na povabilo KUD Svoboda Zidani Most je naša pesem zazvenela na prireditvi Pozdrav pomladi. V maju smo sodelovali na območni reviji odraslih pevskega zbora občin Laško in Radeče. Prijavili smo se za dvorano v Radečah, kjer smo zapeli pesmi Ženka mi v goste gre, Etuda v E-duru in The lion sleeps tonight.

15. junija smo se na povabilo Kulturnega društva Antona Aškercarja Rimske Toplice z veseljem udeležili nastopa na Ašker-

čevem pohodu v Širju, kjer smo veselo zapeli pohodnikom. 15. junij je bil za nas zelo deloven dan, saj smo se popoldne odpravili še v celjski Narodni dom. Nastopili smo na 9. srečanju pevskega zbora »Od Drave do Save« na povabilo Mešanega pevskega zbora Don Bosko. Zadnji teden v juniju smo začeli s poletnimi počitnicami. Spočiti si je namreč potrebno glasove in nabrati moči za jesenski del našega načrta, ki je tudi obsežen.

Damjana Ključevšek, predsednica Društva MePZ Spev ZM

ETNO ODBOR JURETA KRAŠOVCA "MOŽNAR"

Druženje ob košnji po starem že četrtič, tokrat v Mali Brezi

Etno odbor Jureta Krašovca pri Zvezi kulturnih društev Možnar v občini Laško je skupaj z gostitelji, tokrat Strelskim društvom »Celjska četa« Mala Breza, na prvi poletni dan pripravil etno prireditev - 4. druženje z društvi in skupinami ob ročni košnji.

Poleg gostiteljskega društva so se tokratne košnje na »Slat'nski gmajni« v Mali Brezi pri Strelskem domu udeležili kosci in grabljice – člani kulturnih društev iz Jurkloštra, Šmiklavža, Šentruperta in Trobnega Dola, Ofirovci in koledniki iz Laškega ter članice in člani Konjerejskega društva Vrh nad Laškim. Po prijavah sodeč bi naj bilo tokrat prisotnih 41 koscev in 21 grabljic, kar bi bilo največ doslej.

Najprej so se kosci in grabljice družno podali na velik travnik z letos mnogo bolj gosto in veliko travo ter jo rezali drug za drugim, grabljice pa so za njimi trosile redi, nekaj trave pa spravile skupaj za svežo krmo živini. Med travo so se našle tudi gozdne jagode in nekatera zdravilna zelišča, ki so jih vmes pobirale in shranjevale. Gospodar in gospodinja, tokrat sta bila to kar lastnika travnika Martin in Biserka Privšek, sta skrbela, da kosci niso bili lačni in žejni. Postregla sta jim s pijačo in z malico, mlekarski stric Pepi in Luknsk Vili pa sta imela na skrbi, da so bile kose dobro sklepane. Po opravljenem delu so se posedli k strelskemu domu, kjer so imeli likof. V veselje so jim zaplesali mladi folklorniki Strelskega društva Mala Breza, zaigrali godci iz Reke, zbranim pa sta nekaj besed namenila tudi župan občine Laško Franc Zdolšek in predsednik KS Šentrupert, Drago Pušnik, ki je bil sicer tudi kosec. Najstarejši prisotni kosec je bil Ivan Tuhtar, še vedno najmlajši kosec pa je bil znova Rok Horjak. Ivan Medved in Vlado Marot sta udeležencem podelila pisne zahvale, ki so si jih prisotni resnično zaslužili. Druženje ob košnji se je nadaljevalo ob domači glasbi in plesu. Gostitelji so uspešno in lepo izpeljali svojo nalogo, za kar se njim in Branku Pušniku še posebej lepo zahvaljujemo.

Kosci in grabljice na 4. druženju v Mali Brezi

Možnar sodeluje na prireditvah Piva in cvetja

Tudi letošnje prireditve v okviru 49. Piva in cvetja niso minile brez sodelovanja društev in skupin, povezanih v Zvezo kulturnih društev Možnar v občini Laško in njenega Etno odbora Jureta Krašovca.

Skrbeli smo za etno prireditve in tako obiskovalcem od blizu in daleč predstavili nekatere ljudske šege, opravila in navade,

značilne za naše področje. Z njimi smo gostom, poleg vsega ostalega, kar je bilo moč videti in slišati, dodali še pridih domačnosti, pristnosti, posebnosti in izvirnosti. V izvedbo posameznih projektov nam je uspelo privabiti preko 500 članov iz društev in skupin, kar je izjemno lepo število.

Naše sodelovanje se odraža skozi štiri projekte. Začelo se je s pripravo in usklajevanjem programa sodelujočih gostov dvodnevne etno prireditve »Lepo je res na deželi«. Na njej je letos sodelovala še zadnja KS laške občine in sicer Rečica, en večer pa smo v goste povabili Turistično društvo Braslovče, kjer smo prav tako izvedeli veliko zanimivega o Braslovčah z okolico, hmelju in opravih ob njem. V obeh večerih je bilo marsikaj edinstvenega in posebnega.

Naslednji projekt se je imenoval Poulično dogajanje, na katerem so se v dveh popoldnevih predstavljala društva in skupine. Na delu Valvasorjevega trga so pripravili nastope v obliki delavnic.

Posebno mesto ima vsekakor priprava in izvedba »Ohceti po stari šegi« in sodelovanje v etnografskem delu parade.

Potrebno je pohvaliti vse sodelujoče, ki so se v razmeroma kratkem času dobro pripravili na nastope oz. predstavitev. Zanimanje obiskovalcev in njihovo vključevanje je bilo precejšnje, kar nas je še posebej razveselilo.

Poulično dogajanje je popestrilo utrip mesta

Ustanovili Zvezo kulturnih društev Možnar

Preteklo je več kakor ducat let, odkar smo v Etno odboru Jureta Krašovca Možnar želeli naše, sedaj že skoraj 30-letno delovanje, spraviti v pravno formalne okvire.

Takrat delujoča ZKD Občine Laško, pod okriljem katere smo pričeli delovati kot eno izmed njenih delovnih teles, je s svojo aktivno vlogo praktično prenehala že pred časom. Takrat smo, kot smo večkrat poudarili, ostali brez »mame«. Končno smo v Etno odboru v okviru delovne skupine pripravili vse potrebno za to, da smo lahko pristopili k preimenovanju doslej delujoče Zveze, pripravili spremembe in dopolnitve statuta ter oblikovali organe oz. nova delovna telesa.

Zveza kulturnih društev Možnar v občini Laško sedaj povezuje in je povabila k sodelovanju zgolj in samo tista društva, ki so že doslej oblikovala Etno odbor Jureta Krašovca Možnar. Povezovanje društev v omenjeno Zvezo je nekoliko specifično glede na namen in cilje delovanja ter ga natančno opredeljuje poseben pravilnik. Vsa društva, ki se bodo morebiti poslej še želela priključiti k omenjeni Zvezi, bodo morala izpolnjevati

nekatero kriterije, ki so pogoj za njihovo priključitev, o čemer bo odločal najvišji organ Zveze.

Sedaj Zvezo kulturnih društev Možnar sestavlja 12 društev iz laške občine in dva javna zavoda.

Skupščina Zveze se je sestala 11. junija. Na njej smo poleg vseh potrebnih formalnosti veliko časa posvetili iskanju vodstva, zlasti njenega novega predsednika. Po zapletih, neuspešnem iskanju in neprijetnem stanju tudi zaradi številnih, predvidenih obveznosti in nalog, je dosednji predsednik Etno odbora Vlado Marot pristal, da prevzame delo v na novo postavljeni Zvezi in Etno odboru še za eno leto.

Ob tej priložnosti so se iskreno zahvalili Zlati Strel, ki je ves čas ostajala zakonita zastopnica Zveze in Odboru pomagala, kadar smo iz formalnih razlogov potrebovali njeno pomoč.

28. prikaz starih ljudskih šeg in delovnih opravil bo zadnjo nedeljo avgusta v Trobnem Dolu

Znova se bliža dan, ko se bodo društva, povezana v sedaj novi Zvezi predstavila na že 28. letnem prikazu starih ljudskih šeg in delovnih opravil občine Laško. Letošnji prikaz bo, kakor je to običajna praksa, zadnjo nedeljo v avgustu, torej 28. avgusta popoldne v

Trobnem Dolu, z začetkom ob 15. uri.

Na zadnji seji Etno odbora smo se dogovorili, da bo letošnja tematika povezana z bogato rudarsko dediščino in na obujanje spomina na nekdanje delujoči rudnik rjavega premoga v Trobnem Dolu. Letos naj bi namreč po nekaterih podatkih minilo 80 let od njegovega zaprtja.

Na prireditvi bo moč videti veliko stvari in dogodkov, ki so marsikomu manj znana, prisotnih pa bo še veliko spremljajočih dogodkov. Vsi, ki vas zanima dediščina naših krajev pristrčno vabljeni v Trobni Dol, k prijaznim gostiteljem - tamkajšnjemu Kulturnemu društvu Trobni Dol in Turistični kmetiji Salobir.

Vlado Marot

LIKOVNO DRUŠTVO LAŠKO

Dogajanje na laških ulicah

Člani LD Laško z veseljem sodelujemo na prireditvi Pisani balon, ki s svojo zanimivo vsebino in požrtvovalnim delom vodstva ŠMOCL-a vsako leto privablja več zabave željnih malčkov in tudi njihove starše. Otroci so uživali pri slikanju na velika platna, na katerih so nastajale zanimive mojstrovine. Te bodo jeseni krasile stene Thermane Laško.

Sodelovali smo tudi na pouličnem dogajanju v času Piva in cvetja, saj smo z razstavo na prostem, kakor tudi s slikanjem na ulici pred našo Galerijo, številnim obiskovalcem prikazali čar likovne umetnosti. Morda smo koga navdušili, da se nam pridruži oz. najde v sebi skriti talent? Sodelovali bomo tudi pri različnih dobrodelnih akcijah ...

Kaj pa naprej?

V avgustu imamo v našem društvu pestro dogajanje. Sodelovali bomo na ex-temporah v Drežnjici, Jurkloštru, Celju, Braslovčah in v našem mestu. V parku Zdravilišča Laško bomo izvedli li-

kovno delavnico in nastala dela na večjih platnih razstavili na prostem ter jim dodali poezijo izpod peresa naše slikarke Cvetke B. Pa tudi brez glasbe ne bo šlo ...

Likovno društvo Laško

HORTIKULTURNO DRUŠTVO LAŠKO NA PIVU IN CVETJU 2013

Kljub temu, da so se razni mediji že pred in med samo prireditvijo ter po koncu prireditve razpisali, da je na Pivu in cvetju čedalje več piva in vse manj cvetja, smo se v Hortikulturnem društvu Laško tudi letos potrudili, da take trditve lahko zanimamo. Žal pa nam je, da je iz izjav mogoče sklepati, da menda tudi predsednik države in drugi vabljeni gostje cvetja niso videli, oziroma jim ga gostitelji verjetno niso niti pokazali.

Že vsa leta je težko zagotoviti ocvetličeno samega mesta, kajti poleg samih članov društva, se tudi samo prebivalstvo kar neka-ko stara in je na oknih v samem središču mesta res čedalje manj

cvetja. Letos je brez cvetja na oknih celo občinska zgradba. Za vse to pa se ne more kriviti hortikulturnega društva.

Večkrat smo tudi omenili, da je ta prireditev nekaj posebnega in da je zelo težko umestiti v program tudi cvetje, kajti prireditve se v večini odvija v nočnem času in obiskovalcev tega programa cvetje bolj malo zanima, niti se ga v temi ne vidi. Prav zaradi vandalizma in drugih problemov, se v tem času, namesto, da bi se cvetje nameščalo, slednje celo umika iz ulic.

Glede na to, da je letos minilo kar 50 let od prve prireditve, smo se nameravali še posebej potruditi, da bi bilo v samem mesecu več cvetja, kar pa nam žal ni uspelo. Žal se vsako leto dogaja, da se tam, kjer naj bi bilo cvetje, postavi kakšen kiosk ali kaj podobnega. Tako smo letos nameravali dodati nekaj cvetja tudi v park na Savinjskem nabrežju. Žal pa zaradi drugih postavitvev za cvetje ni ostalo dovolj prostora.

Kdor je želel videti kaj cvetja, si ga je lahko ogledal v parku pod železniško postajo, kjer so svoje zasaditve predstavili nekateri cvetličarji iz Laškega in okolice. Dokaz o cvetju je še sedaj na mostu in na ograji na Savinjskem nabrežju. Nekaj pa ga je vsekakor bilo tudi v paradi. V povorki, kjer se je predstavljalo cvetje, so sodelovali otroci iz osnovne šole, člani hortikulture, komunalci, kolesarji iz Šentjurja, avtomobili starodobniki iz Slovenske Bistrice ter člani Društva narodnih noš iz Domžal.

V društvu menimo, da so kritike o premajhni količini cvetja na prireditvi izrečene največkrat neupravičeno in na pamet.

Predsednik Hortikulturnega društva Laško

Anton Vodišek

Foto: Foto Fleš

LAŠKO PIVO JE ZAKON

Draga mladenka Pivka, ali se spomniš, koliko prijateljev smo v 26 letih srečali? Naj te spomnim, da je druženje v Klubu ljubiteljev laškega piva Laško nekaj posebnega. Gre za druženje zaradi resnejšega poznavanja proizvodnje in tudi potrošnje piva.

Prijateljske skupine dobrih poznavalcev in zvestih pivcev laškega piva so bile ustanovljene v različnih krajih po Sloveniji. Naš laški klub je bil ustanovljen pred več kot četrto stoletje. Joj, kakšna vznesenost je bila prisotna pri prvih in tudi novih članih!

Prireditve Pivo in cvetje je bila priložnost, da smo se še posebej predstavili, ampak takrat na športnem področju. Medsebojno srečanje članov klubov v Laškem smo oplemenitili s spretnostnimi igrami, ki jih je pripravil Lojze Oberžan z ekipo. Prenašali smo pivske zaboje iz enega na drugi konec športnega igrišča pod osnovno šolo, gradili stolpe, se preizkušali v prenašanju vode iz bazenov v posode ... Seveda je bila takrat zelo znana igra na temo, kdo bo spil več laškega piva, ki je po nekaj letih izpadla. Je pa postalo privlačno držanje litrskega vrčka s pivom nad balonom. Koliko navijačev se je zbralo, pa ne samo članov klubov, prijavljali so se tudi drugi obiskovalci prireditve!

Ena od dejavnosti našega kluba je vsakoletna organizacija šanka v času Piva in Cvetja, ki nam letos zaradi tehničnih in stroškovnih vzrokov ni uspela. Mnogo vsakoletnih obiskovalcev našega šanka, ki so k nam prišli zaradi prijaznosti, kvalitete postrežbe, pravilno postreženega piva v steklenih kozarcih in vrčkih ter dobre hrane Gostilne Čater je ostalo osuplih. Bili smo deležni veliko vprašanj, kje tiči vzrok, da smo bili izločeni iz prireditve, ki je namenjena promociji piva in seveda mesta ob Savinji. Odgovor na to vprašanje ostaja neznan.

Člani se srečujemo vsak prvi petek v mesecu na sedežu kluba, to je v Gostilni Čater na Marija Gradcu pri Laškem. Srečanja so namenjena tako izobraževanju kot samemu druženju članov. Vsako leto organiziramo pregledni občni zbor kluba, vsaki dve leti volilni občni zbor, pa strokovne ekskurzije v pivovarne. Ogledali smo si pivovarne širom Evrope in tudi v drugih državah, vsekakor pa vse v bližnji okolici, ki so naš cilj celo večkrat, saj se radi seznanimo z njihovim napredkom in perspektivo. Letošnji ekskurziji sta bili v Pivovarno Laško (v marcu) in Pivovarno Union, kamor smo se podali maja in obenem obiskali še središče Slovenije v Vačah. Izlet smo zaključili na Čečah nad Trbovljami.

Če želiš izvedeti še kaj več o našem klubu, draga prijateljica Pivka, se oglasi Zvonetu Zalokarju, ki ga gotovo poznaš, pa ti bo razložil še kakšno skrivnost o nas. Vabljen!

Fanika Wiegele

Poletje

Kako lepo zažari
poletno jutro.
Sončni žarki pokukajo
izza obsijanih gora.

Megle so se dvignile
do modrega neba.
Le rosa na travi
s svojo toplino sveži.

Jutranja tišina v zraku
daje energijo za vroč dan,
pripravo za topel večer
in nočno opazovanje zvezd.

Zlata Strel

Srce

Vsakdo v sebi nosi srce,
skrito globoko in čuti prav vse.
Kadar otožen si ali bolan,
te potolažit zna, seže ti v dlan.

V mnogih ljudeh je pošteno srce,
odkrito in zvesto, ljubeče za vse.
S tabo zapoje, se veseli,
radost, veselje s tabo deli.

Srce kot roža v prsih cveti,
nima počitka, nikoli ne spi.
Da nam ta cvet ne bi ovenel,
naj človek vsak sam za to bi skrbel.

Kdor pa s srcem kruto ravna,
srce je žalostno, ljubiti' ne zna.
Težko pretaka po žilah se kri,
bolno je, joče in močno trpi.

Stanko Gotar

Potep

Pelje mama Lokomotiva
Vagončke otročičke na izlet,
po železni cesti, daleč v širni svet.

Čez poljane, skoz tunele,
vsi za roke se držijo,
čiha puha, čiha puha, na ves glas
kričijo.

Radovedni so vagončki,
jih zanima sto stvari,
jim mama komaj odgovarja in hkrati
jih miri.

»Spet odpeljem vas,
če boste pridni, na izlet okrog sveta,
kmalu pa spoznali boste, da najlepše je
doma.«

Hermína Palčnik

Naš čas

Vsesplošno se sliši in govori,
kako se danes na svetu živi,
ker vsak na svoje vleče,
ustvarja se nered.

Tovarištvo je šlo v pozabo,
več petja slišat' ni,
vse bolj drvimo v bedo,
to dela pa skrbi.

Pa naj se kdo še hvali,
kak' je pri nas lepo,
da živimo v zlati dobi,
kot nikdar še tako.

Pa kakšna zlata doba,
če skregani smo vsi,
razbila se skodela,
kjer se mleko, med cedi.

Danes vsak že komandira
in vsak svoj prav ima,
nihče več ne posluša
ne Hudiča, ne Boga.

Stanko Gotar

Zaljubljen fant

V mraku sem hodil, srečal dekle,
luna nad mano zakrila jo je.
Zakaj to storila si lunica ti,
jaz videl rad bi njene oči.

Oprosti mi, fantič, to veter je kriv,
podil je oblake in me zakril.
Tudi sonce podnevi zakrije oblak,
ljubezen pa najdeš, tudi ko je mrak.

Ljubezen iskati so lepe reči,
v temi, če najdeš jo, lepšega ni.
Hvala ti lun'ca za dober nasvet,
če kdaj te bom rabil, pokličem te spet.

Lunica vsem nam rada ustreže,
kdaj ti posveti, da se v jarek ne leže.
Srečni so tisti, ki vidi jih ne,
pred grešno ljubeznijo skrivajo se.

Stanko Gotar

Razmišljam

Me misli poneso
od doma do vsepovsod.
Ali živim v pravem času,
poznam vse, kar se godi?

Me lahko kaj preseneti,
so pred mano težki dnevi,
se lahko česa bojim,
ali lahko kaj pametnega storim?

Pa si rečem:
vse ima svoj pomen,
vsak zakaj svoj zato, le
pogumno v sleherni nov dan.

Sreča je v glavi, v ljudeh.
Sreča je v tebi, je v vseh
in vsak nov dan
naj bo srečen dan.

Zlata Strel

Zlati kruhek

Ne vem, koliko zrn'c žita bi se
potrebovalo,
da za peko en'ga kruhka bi zadostova-
lo.

Vem, da mnogo truda vanj je vloženo,
in ne zamenjam za hrano ga nobeno.

Ko iz peči kruhek zadiši,
iz ust se nam slina pocedi.

Želim si, da pri vsaki hiši vedno
bi ga imeli
in pomanjkanja kruha nikoli ne bi
trpeli.

Marija Janc

Igra

Je mnogo iger.
Najlepše so otroške.
So iskrene, iz srca,
otroku dajejo moč in domišljijo.

Iger odraslih je več vrst.
So tudi iskrene kot otroške,
a mnogokrat imajo zloben namen.
Namen prizadeti, a se za njimi skriti.

Kdor igra takšne igre
naj ve, da nič ni tako skrito,
da ne bi bilo kdaj odkrito.
In iger ni več, je resnica, ki je resnica.

Zlata Strel

Izvajanje programa svetovanje za zdravje v prvi polovici leta 2013

Vzgoja za zdravje je pomemben in nepogrešljiv del promocije zdravja in je opredeljen kot načrtovan proces za doseganje znanja, povezanega z zdravjem in boleznijo.

Program smo izvajali na področju:

1. Vzgoje za zdravje pri osnovnošolcih v občini Laško, po programu zdravstveno vzgojnih tem za osnovnošolce

Program zdravstveno vzgojnih tem za osnovnošolce je bil v šolskem letu 2012/2013 izveden na OŠ Laško in OŠ Rimske Toplice ter njenih podružnicah, po naprej določenih terminih v dogovoru z učitelji. Trudili smo se doseči cilj zdravstvene vzgoje, motivirati in usposobiti osnovnošolca za zdrav način življenja in pozitiven odnos do zdravja. S programom zdravstveno vzgojnih tem pomagamo stvari razumeti in sprejeti ter jim dati možnost, da prevzamejo odgovornost za svoja dejanja.

Za novo šolsko leto 2013/2014 je bil v juniju 2013 na osnovne šole ravnateljicam poslan program zdravstveno vzgojnih tem. Upamo, da bo v izvajanje vključen v čim večjem obsegu, da bo imel vsak osnovnošolec možnost slišati nekaj glede vzgoje za zdravje, ali v okviru sistematskega pregleda v ZD Laško ali ZP Rimske Toplice ali v okviru raznih aktivnosti in razrednih ur na posamezni OŠ.

2. Svetovanje za zdravje v okviru Nacionalnega programa primarne preprečitve srčno-žilnih bolezni, po programu Zdravstveno vzgojnega centra t. i. delavnice CINDI

V ZD Laško že 11. leto poteka utečen preventivni program za odraslo populacijo v okviru nacionalnega programa

primarne preventive. Program se izvaja v Zdravstveno vzgojnem centru ZD Laško v obliki zdravstveno vzgojnih delavnic in individualnih svetovanj. Na podlagi preventivnega pregleda pri osebnem zdravniku so bili odkriti dejavniki tveganja in ogroženost za nastanek srčno-žilnih in drugih kroničnih bolezni. Dejavniki tveganja, na katere najbolj vpliva naš življenjski slog, so nepravilna prehrana, premalo gibanja, prekomerna telesna teža, kajenje, prekomerno uživanje alkohola, stres, zvišan krvni tlak, zvišan holesterol in zvišan sladkor v krvi. Osebni zdravniki so vas usmerili v preventivni program CINDI delavnice in vam dali možnost, da lahko veliko za svoje zdravje na preprost način storite sami in se tega praktično naučite.

V tem letu je bilo v ZVC vabljenih 442 udeležencev, odzvalo se je 225 udeležencev v različne programe svetovanja za zdravje. Ti programi so bili: Zdrav način življenja, Dejavniki tveganja, Preizkus hoje na 2 km, Zdrava prehrana, Zdravo hujšanje, Telesna dejavnost in Individualno opuščanje kajenja.

V delavnici **Zdrav način življenja** so se udeleženci poučili o zdravem načinu življenja, o spremembah, ki bi jih morali uvesti v življenjski slog, da bi ohranili zdravje, dosegli boljše počutje in se lažje spopadli z vsakodnevnimi življenjskimi težavami. V delavnici **Dejavniki tveganja** so spoznali, kako obvladati povišan krvni tlak, sladkorno bolezen in povišan holesterol. V programu **Preizkus hoje na 2 km** smo na osnovi pridobljenega rezultata testa izmerili telesno zmogljivost udeleženca. V delavnici **Zdrava prehrana** so se udeleženci poučili, kako spremeniti prehranske navade glede ritma prehranjevanja, načina priprave hrane, uravnoveženosti prehrane in energijskega vnosa ter kako spremembe vnesti v svoje vsakdanje življenje. Delavnica **Telesna dejavnost** je namenjena spoznavanju varnega in učinkovitega gibanja za zdravje. Udeleženci so se naučili, kako povečati raven telesne dejavnosti in kako premagati ovire za telesno

nedejavnost. Delavnica **Zdravega hujšanja** je najbolj obiskana delavnica in je namenjena posameznikom, ki želijo znova doseči zdravo telesno težo in spremeniti življenjski slog tako, da bodo izgubili 5-10 odstotkov telesne mase. Udeleženci se naučijo spremeniti gibalne in prehranske navade. V pomladanski skupini je 18 udeležencev zdravo hujšalo, po zaključenem programu so bili 93,3 kg lažji in obseg pasu je bil skupno za 92 cm manjši. Nekaj udeležencev je želelo spremembo vedenja glede kadilskih navad, vključili so se v **Individualno svetovanje opuščanja kajenja**. Dobili so strokovno pomoč, kako premagati telesno in duševno zasvojenost ter stres in kako postati ter ostati nekadilec.

Program svetovanja za zdravje v okviru CINDI se bo nadaljeval v jesenskem času, tako da vas vabimo, da se udeležite programov. Udeležba je brezplačna, usmerjeni pa ste na podlagi zaključka preventivnega pregleda pri osebnem zdravniku.

3. Program vzgoje za zdravje za bodoče starše v okviru preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni.

Tečaj je potekal redno vsak drugi teden v mesecu.

Namen tečaja je seznaniti udeležence s potekom nosečnosti, bližajočim se porodom, s poporodnim obdobjem, z nego in prehrano dojenčka in odgovoriti na vsa vprašanja, ki zanimajo bodoče starše. Za šolo za starše lahko pokličete v ginekološko ambulanto ZD Laško na tel. št. 03 734 36 12 Mojca Mara, dipl. babico, in Simono Štern Skarlovnica, sms.

Pridružite se uspešnim in uživajte v zdravju!

*Damjana Ključevšek,
dipl. m.s. v promociji zdravja*

Kontaktne podatke zdravstveno vzgojnega centra ZD Laško:
03 734 36 49
Damjana Ključevšek
zd-lasko.kljucevsek@siol.net

FIZIOTERAPIJA

Sprostimo napetost v kolkih

Največja sklepa v telesu sta kolka, ki sta ključ do udobnega in lahkega gibanja. Kolk je nekoliko skrit in zato nimamo prave predstave, kje točno je in kakšna je njegova funkcija. Če kolki ne delujejo tako, kot bi morali, povzročijo okorno, neučinkovito ali celo boleče gi-

banje. Preneseno bolečino lahko občutimo v spodnjem delu hrbta.

Z današnjo vadbo po Feldenkrais metodi boste sprostili napetosti v predelu medenice in kolkov ter občutili, kakšne so možnosti gibanja v tem sklepu. Če boste vadbo s pozornostjo tudi izvedli, boste občutili ugodne učinke v lažjem opravljanju dnevnih aktivnosti, sedenje bo prijetnejše, izboljšala se bo hoja ali tek.

Vadbo izvajajte na tleh in v mislih skenirajte vaše telo, kakšen je vaš odtis. S katerimi deli telesa se dotikate tal in s katerimi ste odmaknjeni, kako so roki in nogi obrnjeni, koliko so oddaljene od telesa na eni in drugi strani? Ali je vaša glava obrnjena naravnost, kateri deli hrbtenice so v kontaktu s tlemi in kje so odmaknjeni? Kakšen je volumen vašega telesa? Usmerite pozornost na dihanje, kakšne kvalitete je? Je krajši vdih ali iz-

dih, do kam občutimo dihanje preko telesa? Ves čas iščite občutke ugodja. Vse to si vtisnite v spomin in po vadbi primerjajte, ali se je kaj spremenilo v primerjavi z začetkom.

Ležite na hrbtu s stegnjenimi nogami. Desno stopalo obrnite navzven in s peto drsite po podlagi, da se noga pokrči, nato jo stegnite. Vajo naredite večkrat, počasi in z zavedanjem, da občutki vodijo vaš gib in ne, da vam gib povzroči neprijetne občutke.

Medtem ko eno nogo pokrčite na enak način kot pri prvi vaji, drugo nogo v kolku, kolenu in stopalu obrnete navznoter. Pri tem lahko rahlo dvignete medenico in se z glavo obrnete proti nogi, ki ste jo pokrčili. Vajo nekajkrat ponovite in počivajte.

Nadaljujte z enako kombinacijo gibanja. Glavo z obrazom obračajte v smer proti stegnjeni nogi. Po nekaj ponovitvah in počitku naredite vaje še z drugo nogo.

Pri vadbi se resnično posvetite sebi, poslušajte svoje občutke in jih upoštevajte ter ugotovite, kako je lekcijska delovala na vas. Ali se je zavedanje medenice in njene teže, ki najmočneje pritiska ob tla, kaj spremenila?

Vabim vas, da vaje, ki vam jih pripravljam, res tudi preizkusite, ker le tako boste občutili razliko in koristnost vaj. Sicer pa vas septembra vabim v Zdravilišče Laško, kjer se boste lahko vsak petek ob 19. uri pridružili zadovoljnim udeležencem vadbe.

Majda Anžin, fizioterapevtka

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA LAŠKO

Krožki RK na zaključni ekskurziji

Zaključilo se je šolsko leto in z njim dejavnost krožkov Rdečega križa na osnovnih šolah laške in radeške občine. V tem šolskem letu je delovalo devet krožkov RK na šolah v Jurkloštru, Laškem, Radečah in Rimskih Toplicah. Vanje je bilo vključenih 124 učencev.

Delo so usmerjale mentorice Klavdija Artank, Dragica Đerić, Irena Grešak, Maja Leben, Barbara Lenart, Magdalena Stopinšek, Renata Topolovec in Milena Žohar. S skupino učencev, ki so sodelovali na tekmovanju v prvi pomoči pa tudi Jožica Krajnc Romih.

Kot že 14 let doslej, smo tudi tokrat vse najbolj ustvarjalne in prizadevne člane krožkov popeljali na 15. zaključno

ekskurzijo. Z dvema avtobusoma smo se podali v Vitanje, kjer smo obiskali vesoljski center z zanimivo spiralasto arhitekturo in muzej v njem, odšli na Roglo, kjer smo si privoščili adrenalinsko sankanje, obiskali smo Ošlakovo kovačijo pod Skomarjem in bili nekaj časa gostje prireditve »Ropotanje v Zrečah«.

Preživeli smo lep, zanimiv in poučen dan v družbi mladih in njihovimi mentorici.

Nadejamo se, da se nam bo z novim šolskim letom v krožke RK znova pridružilo lepo število mladih in da se bo za delovanje krožka odločila še katera izmed naših šol v laški občini.

V Šentrupertu najprej zbor članov RK nato še druženje pri Avseniku

Člani Rdečega križa Šentrupert so se zbrali na volilnem zboru. Na njem so prisotnim podali poročilo o delu, finančno poročilo in program dela za letošnje leto ter izvolili oz. potrdili članice in člane Odbora, ki bodo delovali v naslednjem mandatnem obdobju. Za predsednika je bil izvoljen Vinko Knafelc,

podpredsednica je Marija Zeme, tajnik Vlado Marot, blagajniške posle pa bo še naprej vodila Kati Centrih. Zbor je na zaključku s predavanjem obogatila tudi Nuša Konec Juričič, dr. med., specialistka socialne medicine, ki je prisotnim delila nasvete o tem, kako obvladovati stres in depresijo.

V tem času pa so bile članice in člani Rdečega križa Šentrupert že povabljeni tudi na 35. ekskurzijo. Tokrat so jih povabili na Gorenjsko, oziroma v Bohinjski kot, kjer so si dobršen del dopoldneva vzeli za podrobnejšo predstavitev Bohinja in njegove okolice s pomočjo prijetne lokalne vodnice Tončke Malej. Z njo so se podali še do slapa Savica, ki ga Prešeren omenja v pesnitvi Krst pri Savici in vasice ob Bohinju, ki jih sicer ne vidimo iz glavne poti. Prijetno druženje so nadaljevali pri Avsenikovih v Begunjah, kjer so si ogledali Avsenikov muzej in galerijo ter se pri njih podkrepili. Tokratno ekskurzijo, ki ji je dajal dodatno vzdušje godec Franci Ulaga, so sklenili z obiskom Marijinega svetišča na Brezjah.

15. ekskurzija krožkov RK

Volilni zbor članov s predavanjem v Laškem

Sredi junija, ko je sonce po dolgotrajnem, hladnem vremenu pričelo ogrevati naše kraje in so se ljudje množično podali na travnike in njive k nujnim opravilom, smo v Laškem, v Hiši generacij, pripravili volilni zbor članov in predavanje.

Kljub vremenskim razmeram smo bili z obiskom zadovoljni in smo hkrati razumeli marsikoga, ki nam je dejal, da se žal zbora ne bo mogel udeležiti, ker ga preganja zaostalo delo. Resnično pa smo tudi tukaj pogrešali kaj več tistih, na katere se spomnimo vsakokrat, ko razmišljamo o njihovih prošnjah, gmotnih težavah in jih uvrščamo med prejemnike pomoči. Zbor je lepo uspel. Poleg pregleda poročil in predstavljenega programa dela smo na njem izvolili nov krajevni odbor za naslednje mandatno obdobje. Predsednik je Mirko Štuhec, blagajničarka Irena Lazar. Podpredsednika bodo izvolili izmed izvoljenih članov Odbora na njihovi prvi seji. Sledilo je še zanimivo predavanje Nuše Konec Juričič, dr. med., z delovnim naslovom: »Kaj storiti, ko nas stresa stres?« Zbor se je zaključil ob prijetnem druženju in klepetu med vsemi prisotnimi.

100 let Ane Centrih iz Šentruperta

Tudi letos smo se, prav tako kot lani, na prvi poletni dan podali k Jurjevim v Šentrupert nad Laškim, kjer je svoj 100. rojstni dan praznovala Ana Centrih. Stoletnice oz. stoletnika nismo imeli že dve leti, zato smo s toliko večjim veseljem odšli voščiti naši najstarejši občanki.

V imenu Občine Laško in Rdečega križa smo ji prinesli šopek in torto. Samo za njo je Nevenka Fantinato izdelala tudi posebno voščilnico. Za trenutek smo zmotili njeno družinsko praznovanje, ki se je pričelo že nekaj ur prej s priložnostno mašo pri domači hiši in kosilom. Uvodoma so ji zapeli ljudski pevci iz Šentruperta, ki jih je pogosto rada poslušala in jim tako kot vedno, tudi tokrat pritegnila pri petju. Vsi prisotni smo ji seveda zaželeli, da bi bila še nekaj časa med nami, ker smo ponosni, da imamo med občani in krajani tako klene ljudi, kakor je ona.

Za njo je bil naporen dan, a kljub temu je zbrala toliko moči, da se nam je, tako kot vedno, spoštljivo zahvalila, hvaležnost pa so nam izrazili tudi ostali domači.

Zgodbico njenega življenja smo podrobneje predstavili že lani, zato naj tokrat samo zapišemo, da je Ana po lanskem padcu sedaj več ali manj v postelji

oz. v vozičku in da jo le skrbna in potrpežljiva nega hčerke Štefke in tudi ostalih domačih ohranja pri življenju.

Vlado Marot

Na praznovanju 100 letnice Ane Centrih

Zeliščarski dan na Šmohorju in še kaj ...

Drugo nedeljo v juniju smo pri Krajevni organizaciji RK Rečica za naše članke organizirali zeliščarski dan na Šmohorju.

Znana zeliščarica Fanika Burjan nam je kar dobri dve uri ob rastiščih na travniku predavala o zdravnih zeliščih. Prisotni, bilo nas je okrog 60, smo z velikim zanimanjem prisluhnili predavateljici, ki je strokovno in enostavno pojasnila vse, kar nas je zanimalo. Predavanje je izvedla brezplačno, kar nas je prijetno presenetilo. Po predavanju smo se družili ob okusni gobovi juhi in drugih dobrotah, ki so jih pripravile članice odbora in Cveto Brod ter Peter Krašovec. Udeleženci smo menili, da bi podobno druženje v prihodnje organizirali vsaj enkrat letno.

V okviru Piva in cvetja smo sodelovali na prireditvi »Lepo je res na deželi«, kjer smo se predstavili kot eno od aktivnih društev v naši KS Rečica. Imeli smo lepo urejen razstavni prostor, kjer smo predstavili izdelke iz naših ustvarjalnih delavnic, Stanka Brečko pa je izvajala meritve krvnega tlaka in sladkorja v krvi.

V avgustu bomo delili prehrano za socialno ogrožene družine in posameznike. Vse, ki ste v stiski, prosimo, da se obrnete na naše člane odbora ali pa podate pisno vlogo na Odbor RK Rečica. Informacije lahko dobite vsak prvi ponedeljek v mesecu od 8. do 9. ure, ko v Sindikalnem domu deluje postaja RK z meritvami krvnega tlaka, holesterola in sladkorja v krvi. Za čimbolj realno meritev bodite tešči.

V teku je tudi vseslovenska akcija »Peljimo jih na morje«. Z njo omogočimo letovanje otrokom in starejšim iz družin, ki si tega ne morejo privoščiti, zato prosimo vse, da v okviru omenjene akcije prispevate finančna sredstva preko položnic ali

s telefonskimi klici. Tudi letos sta zaradi lanske uspešne akcije letovala dva otroka iz naše KS. Pokažimo, da smo solidarni!

Marija Šmauc

Krajevna organizacija RK Rimske Toplice vas obvešča

Še vedno odmeva prireditve »Veselimose življenja«, s katero smo se želeli zahvaliti požrtvovalnim krvodajalcem za njihovo plemenito življenjsko naravnost. Na prireditvi smo podelili priznanja RK Slovenije, za 50-kratno in večkratno darovanje krvi pa tudi plakete in darila naše organizacije. Poskrbeli smo za prijetno počutje. Kulturni užitek so nam zagotovili učenci Glasbene šole Laško - Radeče in Kvintet Dori. Slavnostni govornik je bil predstavnik Splošne bolnišnice Celje, Damjan Škorc. Ob 60-letnici organiziranega krvodajalstva v Sloveniji je poudaril velik prispevek naših, lokalnih krvodajalcev, ki zagotavljajo potrebe po krvi v regionalnih bolnišnicah. Vsem smo zaželeli trdno zdravje. Prepričani smo, da bodo naši krvodajalci znova pokazali svojo humanost na jesenski krvodajalski akciji, ki bo 17. oktobra v prostorih Osnovne šole Antona Aškerca Rimske Toplice. Zelo bomo ponosni na krvodajalce, ki boste prišli prvič. Iskreno Vas vabimo.

V poletnih dneh zaključujemo s pobiranjem članarine, iz katere financiramo našo dejavnost. Že zdaj obveščamo in vabimo naše starejše krajanke, da se udeležite srečanja starejših nad 75 let, ki bo 11. oktobra v Gostišču Marjeta.

Vsak prvi torek v mesecu, od 16. do 17. ure, smo na voljo v društvenem prostoru večnamenskega objekta Rimske Toplice. Pomagali vam bomo z različnimi informacijami in nasveti. Dvignete in oddate lahko tudi vloge za ugotavljanje upravičenosti do prejemanja materialne pomoči RK, zlasti prehrane. Vlogi je potrebno priložiti dokazila o premoženjskem stanju in prejemkih vseh družinskih članov.

Podeljena darila zaslužnim krvodajalcem na prireditvi »Veselimose življenja« ali

Marjana Šantej

Obiski naših slavlencev

V tem obdobju so štirje naši občani praznovali 90. rojstni dan.

Z županom Francem Zdolškom sva obiskala Vido Lah iz Zgornje Rečice, nato pa še Angelo Deželak iz Velikih Grahovš in edinega moškega med njimi, Vinka Verbovska iz Olešč nad Laškim.

Angela Deželak iz Velikih Grahovš

Vinko Verbovsšek iz Olešč

Pri vseh omenjenih so se nam pridružili tudi predsedniki krajevnih skupnosti Rečice, Vrha in Marija Gradca, predsednice vseh treh krajevnih organizacij RK, v Rečici pa so bili prisotni tudi predstavniki društva upokojencev in ZZB za vrednote NOB. Povsod smo doživeli lep sprejem in pristrčno besedo zahvale ter bili veseli, ker smo jih videli, kako vsak zase,

v dobri kondiciji, polni volje in zdravega razuma preživljajo častitljiva leta.

Vida Kajtna iz Zgornje Rečice

Četrta slavljenka, Mariji Mačkovšek iz Pristave v Laškem, ki je zadnja v tem obdobju praznovala okrogli jubilej, pa smo na njeno željo poslali samo skupno voščilnico, za katero se nam je v pismu tudi lepo zahvalila.

Vlado Marot

CENTER STAREJŠIH
HIŠA GENERACIJ

USTVARJALNO POLETJE

Med 15. in 19. julijem smo v Hiši generacij uspešno izpeljali prvi del poletnih ustvarjalnih delavnic. Potekale so vsak dan med 9. in 11. uro. Z otroki in odraslimi smo tako v ponedeljek barvali *poletne mandale*, ki nam bodo služile za povečanje koncentracije, izboljšanje spomina ter za okras v našem domu. V torek smo iz kuvert in čudovitih barvno-vzorčastih listov izdelali *album* za lepe misli, nalepke ali fotografije letošnjega poletja.

V sredo smo z barvnim peskom, morsko soljo in školjkami okrasili steklenice in lesene okvirje in izdelali cvetlične *vaze* in *slike* za na steno. V četrtek je bil čas za staro japonsko spretnost - *origami*; izdelali smo škatlico, v katero smo dali sličice risanih junakov in se z njimi igrali igro spomin. Zadnji dan pa je bil najslajši dan, saj smo »pekli« *slasčice brez pečice*. Kdo bi se lahko uprl rafaelu, gobicam in sadnim kroglicam?

Drugi del ustvarjalnih delavnic bomo izvedli med 19. in 23. avgustom. Med 9. in 11. uro boste lahko *brezplačno ustvarjali*; v ponedeljek, 19. 8., ustvarjamo izvirno darilo/voščilo - škatlico presenečenja, v torek, 20. 8., bomo naredili poletni mobile - viseč okras, s pridihom

poletja, v sredo, 21. 8., bomo s pomočjo iris folding tehnike naredili tropsko ribo, v četrtek, 22. 8., bomo izdelovali poletne iskricice - svečnike za čajne lučke, v petek, 23. 8., pa so ponovno na vrsti slasčice brez pečice. Za varstvo otrok je poskrbljeno, delavnice so za vse brezplačne, le čas si vzemite in uživajte poletne urice tudi s prostovoljci Hiše generacij Laško.

Petra Šuster, koordinatorica aktivnosti

JOGA V DOMU STAREJŠIH LAŠKO

Joga je več tisoč let stara indijska veda o človeku, katere cilj je doseči telesno in duhovno ravnovesje. S pomočjo joge skušamo skozi gibanje, zavestno dihanje in meditacijo vzpostaviti stik s sabo in širnim vesoljem.

V Domu starejših Laško se stanovanjci lahko udeležijo ure joge vsak ponedeljek. Vadba poteka pod vodstvom izkušenega mojstra joge, ki prihaja iz Indije. Joga, ki se izvaja v domu, je prilagojena starejšim in se je lahko udeležijo tudi gibalno ovirani stanovanjci.

Pri aktivnosti joge tedensko sodeluje okoli deset udeležencev, ki z navdušenjem povedo, da je v njihova življenja prinesla več notranjega miru in življenjske vedrine. Popeljala jih je na pot duhovnega raziskovanja in močnejšega zavedanja samega sebe. Opažajo, da so se šele sedaj naučili pravilnega dihanja, kar vpliva na njihovo boljše počutje. Povedo tudi, da joga lajša težave z nespečnostjo.

Joga je veda, s pomočjo katere so se udeleženci naučili na življenje gledati z bolj pozitivne strani, pri čemer so jim

bile v pomoč pozitivne misli oziroma afirmacije, ki so sestavni del vsakotdennih srečanj.

Povedo tudi, da joga s tehnikami dihanja in sproščanja pozitivno vpliva na njihovo koncentracijo in sposobnost osredotočanja, kar pripomore k lažjemu razmišljanju in boljšemu spominu.

Joga je torej veda, ki ima mnoge pozitivne učinke. Nikoli nismo prestari, da bi preizkusili to (mnogim še neznano in morda nekoliko mistično) aktivnost.

Janja Podkoritnik Kamenšek,
vodja programa oskrbe starejših

V soboto, 28. 9. 2013, ob 9.30 vabimo na ogled delovanja in življenja v Domu starejših Laško. Zaradi lažje organizacije dogodka prosimo, da se udeleženci prijavijo na tel. št. 03 73 45 246.

TRUBARJEV DOM UPOKOJENCEV LOKA PRI ZIDANEM MOSTU

Zaključena rekonstrukcija servisno nastanitvenega objekta

V Trubarjevem domu upokojencev so v juliju pridobili uporabno dovoljenje še za zadnjo fazo rekonstrukcije servisno nastanitvenega objekta, ki so jo po fazah izvajali od leta 2006. Gre za največjega izmed objektov TDU in obsega servisne prostore (kotlovnico, pralnico in večnamensko dvorano) ter bivalne sobe v treh etažah. V letošnjem letu so zaključili z rekonstrukcijo tretjega nadstropja in mansarde, ki so jo preuredili v uporabne prostore, zamenjali pa so tudi celot-

no ostrešje s kritino in stavbno pohištvo. Celotno stavbo so dodatno izolirali, obnovili fasado in uredili prezračevalni sistem, vsi bivalni prostori pa so tudi individualno klimatizirani.

V domu kontinuirano izvajajo obnove objektov in bivalnih prostorov s ciljem

zagotoviti stanovalcem čim višjo raven kakovosti bivanja in obenem prijetno delovno okolje za zaposlene. V rekonstrukcijo objekta sta bila vložena dobra 2 milijona evrov, od tega je TDU za energetske sanacije na javnem razpisu podjetja Petrol, d. d., pridobil del sredstev v obliki nepovratnih finančnih spodbud, preostanek sredstev pa zagotovil iz lastnih virov.

Kosmati smrčki na obisku

Že od nekdaj se ve, da je pes človekov najboljši prijatelj, ki mu pomaga pri različnih dejavnostih. Ko se gre na lov, pri iskanju pogrešanih oseb, v kriminalistiki, pri vodenju slepih in slabovidnih, pri paši živali ... Povsod so prijazna družba

starejšim, otrokom, osamljenim, bolnim. Veliko zdravstvenih težav pri človeku se zelo uspešno zdravi ravno s pomočjo terapije s psi. Zato smo se v TDU Loka odločili, da bomo izvajali aktivnosti

s pomočjo psa. V goste smo povabili **Kosmate smrčke**, ki so se pod vodstvom vodnikov predstavili stanovalcem doma. Videli smo izpolnjevanje različnih ukazov, skokov, prevalov in še polno vragolij, ki so nas vse nasmejale. Pse smo lahko nagradili s priboljški, ki so jih nam delili vodniki. Psi so se hvaležno dobrikali ob vsakem dobljenem priboljšku in božanju po kožuščku. Naši stanovalci izhajajo večinoma iz kmečkega okolja, tako da so jim psi obudili spomine na dom in domače okolje. Sodeč po odzivu stanovalcev mislim, da je bilo druženje s Kosmatimi smrčki zadetek v polno. Na veliko odobravanje vseh smo se že domenili, da se čez mesec dni zopet družimo.

*Romana Lončarič,
dipl. delovni terapevt*

Društvo Vesele nogice je tudi v poletnih mesecih, v času dopustov, zelo aktivno. Pripravljamo kar tri večje in odmevne akcije.

V sodelovanju z nekaterimi slovenskimi likovnimi umetniki, v znamenju bližajočega se svetovnega dneva cerebralne paralize, organiziramo dobrodelno razstavo likovnih del na temo »Naš svet je drugačen«. Zakaj ravno takšen naslov? V društvu menimo, da je vsak otrok nekaj posebnega. Otroke s posebnimi potreba-

RAZSTAVA V PARLAMENTU OB SVETOVNEM DNEVU CEREBRALNE PARALIZE

mi pa običajno ožigosamo za »drugačne«. Morda zaradi njihovega videza ali pa zato, ker ne dosegajo ciljev in zmožnosti svojih vrstnikov. Redko kdo pa dejansko vidi, da so to izjemni otroci, kljub temu, da ne bodo morda nikoli dosegali vrhunskih rezultatov v šoli, športu ali karieri. Svoje starše so naučili ceniti male stvari in ljubiti brezmejno. Borili so se za življenje in znajo biti srečni. Zato tudi njihovi starši ne odnehamo, borimo se za njihove pravice in boljše kakovost življenja, kar pa lahko v največji meri dosežemo le s primerno zdravniško oskrbo, zadostnim

številom terapij in dostopno opremo za nego in nameščanje. Prav bi bilo, da drugačnost ne bi bila več posebnost, ampak del našega vsakdanjega življenja. To pa bomo dosegli samo tako, da bomo sprejeli ljudi s posebnimi potrebami brez zadržkov. Razstava likovnih del na to temo bo tako kamenček v mozaiku našega zavedanja, da v naši družbi obstajajo »drugačni« ljudi, ki potrebujejo našo pomoč, ljubezen in podporo. Posvečena bo prav cerebralni paralizi, ki je med najpogostejšimi diagnozami ljudi s posebnimi potrebami.

Cerebralna paraliza ni bolezensko stanje, gre za nepravilnost v razvoju možganov. Po nam znanih podatkih je na svetu več kot 17 milijonov, v Sloveniji pa več kot 4.000 ljudi s to diagnozo. Cerebralna paraliza je motnja gibanja, drže ali koordinacije, ki je posledica okvare ali poškodbe nedozorelih možganov. Cerebralna paraliza lahko prizadene posameznika na različne načine. Ločimo pet stopenj cerebralne paralize; otrok s peto stopnjo je popolnoma odvisen od pomoči in nege drugih. Osnovna značilnost cerebralne paralize je nezmožnost v celoti kontrolirati motorično funkcioniranje, predvsem sta oteženi kontrola mišic in koordinacija gibov. Kako pomagati? Cerebralna paraliza ni ozdravljiva, lahko pa z intenzivno zgodnjo obravnavo stimuliramo možgane za razvoj nadomestnih strategij. Prav zato se trudimo otrokom v času razvoja nuditi čim več podpore ter jim omogočiti več terapij. Z zadostnim številom terapij in pomočjo strokovnjakov se stopnja cerebralne paralize zniža.

S prilagajanjem okolja in osveščanjem družbe pa osebam s cerebralno paralizo omogočimo, da se enakopravno vključijo v družbo.

Razstava »Naš svet je drugačen« bo potekala v Državnem zboru RS med 2. in 6. septembrom 2013. Uradna otvoritev razstave s krajšim kulturnim programom bo 4. septembra, ob 11. uri.

Z razstavo bomo tako v društvu Vesele nogice istočasno združili umetnost, kulturo in dobrodelnost ter tako predstavili naš, drugačen svet. Na razstavi bodo imeli umetniki priložnost predstaviti svoja dela, ljubitelji umetnosti pa z nakupom umetniških del prispevati denarna sredstva v dobrodelne namene. Izkupiček prodanih slik bo v celoti namenjen financiranju terapij in pripomočkov za otroke s posebnimi potrebami ter nakupu opreme za terapije v prostorih društva.

Vzporedno z razstavo bomo v društvu svetovni dan cerebralne paralize obeležili tudi nekoliko drugače - z veseljem in razigranostjo, saj bomo po večjih mestih po Sloveniji spustili v zrak 2013 balonov, napoljenih s helijem. Balone bodo na prizoriščih večjih mest za simbolični prispevek dveh evrov delili prostovoljci, poleg balona pa bo vsak prejel zloženko o cerebralni paralizi. S to akcijo želimo kot društvo osveščati k razmišljanju o cerebralni paralizi kot o nečem vsakdanjem. Želimo poudariti, da imajo ljudje s posebnimi potrebami v življenju veliko ovir, ki pa jih veliko lažje premagujejo s pomočjo drugih. Poleg tega pa bomo naključne mimoidoče pozivali k prostovoljstvu, ki je v teh časih zelo pomembno.

voljstvu, ki je v teh časih zelo pomembno.

V šolskem letu 2013/2014 društvo Vesele nogice načrtuje tudi vseslovensko akcijo zbiranja zamaškov. Zbrana sredstva bodo namenjena za plačilo terapij in nakup pripomočkov za otroke s posebnimi potrebami, ki jih zdravstveno zavarovanje ne krije. Zbirna mesta za zamaške bodo po šolah, vrtcih in drugih večjih ustanovah po vsej Sloveniji. Trenutno v društvu iščemo sekundarna zbiralna mesta, to so mesta, kjer se bodo zamaški iz šol ter drugih ustanov zbirali za čas pred odvozom v predelavo. Primerni prostori so: garaže, kleti, drvarnice in tudi prostori na prostem. V Ljubljani, Brežicah in Laškem z okolico imamo prostore za skladiščenje zagotovljene. Veseli pa bomo, če nam bo uspelo pokriti tudi druga mesta po Sloveniji. V društvu zato prosimo za pomoč pri iskanju zbirnih mest za zamaške. V kolikor poznate koga, ki bi lahko pomagal in odstopil društvu primeren prostor za začasno skladiščenje, o tem obvestite društvo na kontaktno številko 070 342 112 ali e-mail: drustvo.veselenogice@gmail.com.

Društvo Vesele nogice vabi v svoje vrste nove člane in prostovoljce. Več informacij o dejavnosti društva lahko dobite na spletni strani <http://drustvo-veselenogice.si/>. Pridružite se nam in tako morda z delčkom svojega prostega časa, svojim delom, dragocenim znanjem in izkušnjami prispevajte k prizadevanju za boljšo prihodnost otrok in odraslih s posebnimi potrebami.

Vesele nogice

ZGODBA O PLASTENKI IN FILTRACIJI VODE

V petek, 10. maja, se je v naši igralnici nekaj dogajalo. Najprej sta se v njej kar naenkrat prikazali Lili in Simona iz Pivovarne Laško. S sabo sta nosili cel kup stva-

ri. Preden smo si utegnili ogledati njiju in vse, kar sta imeli s sabo, je na vratih zadonel »dober dan«. Na obisk so prišli otroci in vzgojitelja iz skupine Metulji. Posedli smo se po stolih in blazini. Simona nas je vprašala, kakšno vodo poznamo. Seveda starejši otroci vedo že več, a tudi mi smo povedali, da poznamo takšno iz pipe, morja, pa Savinjo. Lili nam je na računalniku pokazala nekaj stvari, ki so nam bile nove. Recimo, kakšna je pot vode v naravi, kako pride od izvira do polnilnice in zgodbo o plastenki; vse od drobnih zrn pa do trenutka, ko v očiščeno plastenko vlijejo vodo. Vse sta predstavili na zelo enostaven način, da smo lahko razumeli, kaj vse se dogaja, čeprav morajo naši možgančki nekaj stvari še malce predelati.

Pokazali sta nam filter za vodo, kakršnega lahko naredimo doma. Plastenke na dnu odrežemo, jo obrnemo in postavimo na steklen kozarec. Vanjo

damo plast vate, nanjo plast manjših in potem še večjih kamenčkov, nazadnje pa plast na koščke zdrobljenega oglja. Simona je vzela plastični kozarec z zelo blatno vodo, jo premešala s stekleno palčico in jo zilila v plastenko – filter. Ko je voda pricurrljala skozi vse plasti, se je iz plastenke iztekla kot bistra voda. Tudi mi, ki smo mlajši in manjši, smo razumeli, da vse tiste plasti pomagajo k temu, da se umazana voda očisti. Vsem je bilo to tako všeč, da smo želeli stvar preizkusiti. In smo jo lahko.

Prijazni obiskovalci sta nam poklonili še darilca, s katerimi si bomo pomagali pri umetniškem ustvarjanju in obljubili, da bosta še kdaj prišli ter nam pokazali kaj novega. Zahvalili smo se jima z rožico, ki sta je bili zelo veseli.

*Otroci iz skupine Ptiki
z Mileno, Ireno in Sabino*

GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI – STRUP ALI REŠITEV?

Marsikdo je verjetno že slišal za GSO, a le nekateri so pozorni in to besedo opazijo na živilih. Na primer na jogurtih večkrat opazimo napis »brez GSO«. Takrat nepoznavalci mislimo, da smo kupili dober jogurt, brez kakršnih koli dodatkov. In načeloma imamo prav.

Kaj so torej GSO? Kratica pomeni gensko spremenjene organizme. Enostavno povedano, nekemu organizmu vnesejo določen gen za točno določeno lastnost iz drugega organizma. Ta proces je seveda zelo zapleten in poteka v laboratorijih. Z razvojem moderne biotehnologije tudi to ni več znanstvena fantastika. Največkrat se tega poslužujejo zato, da bi bili pridelki večji, okusnejši, lepši ... GSO so lahko mikroorganizmi, rastline ali živali. Najpogosteje so gensko spremenjeni krompir, soja, oljna repica, krompir in paradiznik.

Prednosti in slabosti gensko spremenjenih organizmov

Gensko spremenjenim organizmom večina potrošnikov hrane nasprotuje, saj menijo, da takšno poseganje v genome organizmov ni naravno, poleg tega ne vemo veliko o teh organizmih. Potreb-

na bi bila leta raziskav in ko bi pretehtali vse slabosti in prednosti (brez pohlepa po večjem zaslužku multinacionalnk), bi morda lahko vnesli te organizme v vsakdanjo prehrano. Nekateri znanstveniki imajo drugačno mnenje, saj pravijo, da GSO predstavljajo velik napredek v genetskem inženirstvu in rešitev za prehrano naraščajočega prebivalstva. Spreminjanje organizmov s pomočjo genetskega inženirstva je precej mlada dejavnost in trenutno še ne vemo, kako bi naše telo reagiralo na tovrstno hrano, zato previdnost ni odveč.

Z GSO bi lahko dobili več pridelka, vendar je to za kmete, ki imajo manjše obdelovalne površine, odzvem posla. S pomočjo GSO bi lahko rastlino spremenili, da bi se znala sama braniti pred škodljivci. S tem bi trenutno močno zmanjšali uporabo pesticidov in onesnaženost okolja. Obenem bi tako vzgojili odpornejše in s tem nevarnejše seve povzročiteljev bolezni, ki so odporni na obstoječe pesticide. Razvila bi se velika odpornost mikroorganizmov in drugih povzročiteljev bolezni. Tako bi se posledično uporaba pesticidov še povečala.

Nekateri pravijo, da bi z GSO rešili problem lakote po svetu, vendar se moramo zavedati, da je svetovna lakota predvsem gospodarski in politični problem. Z GSO sicer lahko povečamo količino pridelka, še vedno pa s tem ne moremo zagotoviti enakomerne porazdelitve hrane.

Nekatera živila (oreški, nekatero sadje) so visoko alergena. Z genetskim inženiringom bi lahko gen, ki povzroča alergijo, odzeli in ga nadomestili z drugim

genom, ki je ne povzroča. S tem bi omogočili, da bi več ljudi jedlo določeno hrano, ki jim sicer škodi. Lahko pa bi alergeni gen prenesli v nov organizem. Takšno spremenjeno živilo bi postalo alergeno in seveda za alergike smrtno nevarno, saj se pri prenašanju genov sledljivost izgubi. Obstaja možnost, da bi GSO povzročili še več alergij, mutacij in ...

Rešitev ali poguba?

Če bo zagovornikom uspelo prepričati javnost, da GSO sploh niso nevarni za ljudi in da so primerni za v prehrano, potem verjetno ne bo dvoma o tem, ali naj se tudi Evropa odloči za množično proizvodnjo teh organizmov.

Do takrat pa bomo vestno pregledovali zapise na deklaracijah živilskih izdelkov. EU je sprejela sklep, da mora biti na deklaraciji zapisano, če je v izdelku več kot 0,9 odstotka gensko spremenjenih organizmov. Posameznik pa se lahko odloči, ali bo to hrano kupil ali ne. Izbira je torej naša.

Danes še ne vemo zagotovo, ali bodo GSO povzročili naše uničenje ali pa bomo z uporabo te hrane človeštvo rešili.

(Viri: <http://www.greenpeace.org/slovenia/si/kaj-delamo/reci-ne-genetskemu-in-eniringu/10-mitov-o-gso/>, <http://projekti.gimvic.org/2007/2d/sok/gso/stran3.html>, Marina Svečko, Alenka Gorjan: Spoznavam živi svet, učbenik za biologijo v 9. razredu osnovne šole, DZS Ljubljana, 2012)

*Lea Hostnik,
mentorica Majda Podbevšek*

Pevski maraton najboljših mladih pevcev

V sredo, 26. junija, se je v Ljubljani začel Pevski maraton najboljših mladih pevcev iz cele Slovenije. Zbrali smo se v Zavodu sv. Stanislava, kjer smo pred tem opravili tudi avdicijo, da se je stroga komisija prepričala, ali smo dovolj sposobni pevci. Dokaz, da ta zbor ni bil kar tako, sta bila priznana dirigenta, ki sta cel teden delala z nami, in sicer Damijan Močnik in Martina Batič.

Teden je minil neverjetno hitro, saj smo imeli ogromno dela z izbranimi skladbami, ki so bile najmanj triglasne. Da nam v prostem času vseeno ni bilo dolgčas, so poskrbeli najboljši in vedno ustrezljivi animatorji. V ponedeljek smo

imeli prvi koncert v Prevaljah na Korškem, ki smo ga opravili več kot uspešno. To je bila v bistvu tudi generalka za veliki finale – Slovensko filharmonijo. Moram priznati, da sem bila pred nastopom zelo živčna, saj je mojemu prijatelju Urhu in meni pripadla posebna čast, da

© Zavod sv. Stanislava, 2013

sva s klarinetom in tubo s skladbo The Pink Panther začela koncert. Spremljal naju je tudi bend, tako je bilo vzdušje še boljše. Kljub živčnosti sem se po prvih dveh tonih na odru popolnoma sprostila in uživala od začetka do konca. Šele ob priklonu sem ugotovila, da je bila dvo-rana nabito polna. Bučen aplavz je potrdil, da sem svoje delo opravila več kot odlično.

Rada bi se iz srca zahvalila Mateji Škorja, zborovodkinji v OŠ Primoža Trubarja Laško, ki mi je povedala za ta seminar, me prijavila, podpirala in verjela vame, saj je bila to enkratna priložnost. Stati na mestu, kjer leto za letom nastopajo največji mojstri iz sveta glasbe, ni kar tako.

Urška Sikovšek

Evropska vas Estonija

Tudi letos je Osnovna šola Antona Aškerca iz Rimskih Toplic sodelovala pri mednarodnem projektu Evropska vas, ki se izvaja pod okriljem Evropske hiše Maribor. 8. maja so Krekov trg v Celju preplavile stojnice, na katerih so šole s celjskega območja predstavljale različne države Evrope. Na odru so se razlegale tradicionalne pesmi in otroci so zaplesali na narodne ter druge pesmi.

Na naši šoli so učenci celo leto raziskovali, spoznavali in izdelovali izdelke, ki so značilni za Estonijo, spoznavali so njene naravne in kulturne znamenitosti, jezik in kulinarčne specialitete. Največ smo postorili na delovno soboto, ko so učiteljice in vzgojiteljici na centralni in podružničnih šolah od 1. do 5. razreda pripravile delavnice, povezane z Estonijo. Nastali so plakati, slikovni slovarček, čisto pravi grad, ki so ga preletavale lastovice iz stiropora, papirja in vate. V Jurkloštru so sešili Annike, ki so v Estoniji bolj priljubljene od Barbik. V Sedražu so izdelali zastavo lepljenko iz drobnih koščkov zmečkanega papirja. V Lažišah so se sladkali s čokoladno klobaso, v Zidanem Mostu pa so čarali in zapisali nekaj čarobnih urokov. Zraven so uživali v tradicionalnih estonskih pesmih in pravljicah. Svoje ideje so k stojnici prispevali tudi učenci predmetne stopnje.

Vsi mimoidoči v Celju so že od daleč lahko opazili Kalevipoega, narodnega junaka, ki je bil visok nič manj kakor tri metre. Zanj se moram zahvaliti učitelju Andreju Podpečanu in številnim prostovoljcem. Izdelali so ga iz žice, hišnika sta mu naredila čisto pravi meč, odeli pa so ga v sinje modro ogrinjalo. Učiteljica Irena Mlakar je oživila Debelo Berto - obrambni stolp okrog glavnega mesta Tallin. V »nevarnost« nas je spravila Klavdija Artank, ki je pri kemiji izdelala prave čarobne napoje, kreme in mila. Iz učilnice se je občasno kadilo, brbotalo, grmelno, se tres-

lo v epruveh in terilnikih, da smo mislili, da ne potrebujemo samo novega prizidka, ampak kar novo šolo. Po vseh teh vragolijah se nas je spomnila učiteljica Jožica Oblak, ki je s šestošolci spekla okusne piškote.

Na dan prireditve smo že zjutraj vsi nejeverno pogledovali v nebo in opazovali, kako se temni kopasti oblaki bohotijo na nebu in kar čakajo, da spustijo lužico na zemljo. A vreme je »zdržalo« in sonce si je kmalu utrlo svojo pot. S polno naloženim kombijem se je prva skupina odpeljala v Celje. Kalevipoega smo morali »dati čez pol«, saj kombi tako visokih potnikov ne sprejme. Na nedokončanem Krekovem trgu v Celju so nas čakale stojnice. Tako smo se stiskali, da bi bili lahko podobni »Združeni Evropi«.

Stojnico smo odeli v barve estonske zastave: modro, črno in belo. Ob njej smo postavili našega »varnostnika«. Ob 11. uri se je začel program na glavnem odru. Vsaka šola je imela nekaj minut za predstavitev svoje države. Nas je predstavil ta »živi« Kalevipoeg v zborni estonsščini, družbo so mu delale mične gospodične v narodni noši. Zaplesale so Kes aias in zapele Kui sul tuju (Ko si srečen). Dan se je spremenil v pravo zabavo in ga je bilo kar prehitro konec.

Z ravnateljico smo so dogovorile, da obudimo Estonijo tudi ob dnevu šole 10. junija, ko bodo učenci izdelovali estonske izdelke v delavnicah, na koncu pa bo na šolskem igrišču zapelo in zaplesalo 305 otrok.

Monika Randjelović, vodja projekta

PŠ JURKLOŠTER

Knjižni nahrbtniki Knjižnice Laško

Knjižnica Laško se je odločila za zelo zanimivo dejavnost in med učence vseh podružničnih šol v laški občini prinesla kar po dva nahrbtnika. Pa ne navadna prazna nahrbtnika, ampak nahrbtnika polna privlačnih knjig, iger in DVD-jev, namenjenih potovanju med učenci. Vsak oddelek je dobil svoj nahrbtnik, 1., 2., in 3. razred malo lažjega, 4. in 5. razred nekoliko težjega. Nahrbtnika sta z učenci potovala na enotedenske počitnice k njim domov, kjer so pridno brali, gledali in se igrali. Nahrbtnika nista počivala, knjigam pa še zdaleč ni bilo dolgčas.

Nekaj mnenj učencev o nahrbtnikih:
Julija Pušnik, 3. r.: »Najbolj všeč mi je bila Rdeča kapica in DVD. Rada se igram, berem in gledam DVD-je. Priporočam več DVD-jev in knjig o detektivih.«

Žan Pintar, 5. r.: »Najboljša knjiga je bil strip. Bilo bi dobro, če bi dobil še kakšen poučen DVD.«

Mateja Herman, 5. r.: »Bilo mi je zelo lepo, ker sem malo utrdila branje. Zraven bi imela še kakšen CD. Želim si knjigo o živalih.«

Anja Stopinšek, 5. r.: »Knjižni nahrbtnik mi je bil všeč, ker je bilo veliko poučnih knjig. Najbolj mi je bila všeč knjiga Asterix in Obelix zato, ker je bila pustolovska. Za drugo leto si želim več časa in več knjig.«

Sanja Melanšek, 2. r.: »V knjižnem nahrbtniku so mi bile všeč lutke.«

Danijela Smiljić, 1. r.: »Všeč so mi bile knjige o stripih in slikanice.«

Doroteja Hladin, 1. r.: »Všeč so mi bile lutke, ker smo se z njimi igrali.«

Petra Špan, 5. r.: »Bilo mi je lepo. Želim si več časa in kakšen DVD in še bolj zanimive knjige. Lepo bi bilo, če bi bile tudi pesmice. Najbolj všeč mi je bila knjiga Čudežna bol-

ha Megi.«

Jurij Hrastnik, 1. r.: »Želim si še več knjig, rad berem in si želim več DVD-jev.«

Darja Horjak

»Rodil« se je šolski zelenjavni vrt

Z učenci šestih razredov OŠ Antona Aškercera Rimske Toplice smo že jeseni pri urah gospodinjstva razpravljali o pomenu ekološko pridelane hrane v domačem okolju. Rodila se je ideja, da bi imeli šolski vrt.

Od ideje do realizacije smo prehodili skupno pot. Učenci so že sredi zime prinašali domača semena vrtnin, ki bi jih lahko uporabili.

Jožica Krašovec s Kmetijsko gozdarskega zavoda Laško je učence še dodatno motivirala s slikovitim prikazom pomena samooskrbe.

Kaj bomo sadili / sejali, da bodo vrtnine dobro uspevale? Načrt zasaditve nam je izdelal Igor Škerbot. Sledila je akcija. Bližnji kmetovalec Andrej Ocvirk nam

je podaril traktorsko prikolico hlevskega gnoja, lastnica zemljišča je velikodušno dovolila uporabo prostora za vrt. Hišnika sta travnik preoral, da je nastala 22 m² velika greda.

Zainteresirani šestošolci so se razdelili v tri skupine, ki so delale na vrtu dvakrat tedensko. S pomočjo klinov, meril in vrvic so oblikovali grede. Posadili so sadike so-

late in zelja ter gomolje zgodnjega krompirja, ki jih je podaril g. Sinkovič. Posejali so še solato, peteršilj, por, zeleno, redkev in posadili fižol. Težko so čakali, da semena vzkalijo in se sadike razrastejo. Pridno so pulili plevel, rahljali zemljo in pobrali prve pridelke. Doslej so pridelali 10 kg glavnate solate, skopali 8 kg krompirja, 3,25 kg zelja, 30 dag rdeče redkvice in 70 dag peteršilja.

Vrtnine so ponosno predali šolski kuhinji, kjer so jih porabili za kosilo.

Za šolski vrt bo potrebno skrbeti tudi poleti, med počitnicami. Verjamem, da bodo učenci dane obljube tudi izpolnili.

Vsem, ki so pomagali pri nastanku šolskega vrta, se iskreno zahvaljujem.

Mentorica Jožita Oblak

Z veseljem lahko bralcem sporočimo, da nam je letos ponovno in popolno uspel otroški in mladinski festival Pisani Balon, ki je s peštrim programom za otroke in mlade potekal od 20. do 22. junija v središču Laškega. Tako smo po obilnem zajtrku kmečkih dobrot lokalnih ekoloških proizvajalcev s polnimi trebuhmi odšli do malega šolskega igrišča, kjer smo postavili skate park, na katerem so otroci in mladi z vratolomijami izzivali zakone fizike in gravitacije. V dvorani Šmocla smo spremljali lutkovne predstave in na občinskem dvorišču cirkusirali. Kot vsako leto, se je zabavi prid-

ružilo tudi Likovno društvo Laško, ki je z likovnimi delavnicami pritegnil otroke in starše k slikanju na platna in papir. Lahko smo zumbali s starši na vrtu hotela Savinja, bobnali na afriške bobne, potapljali glave v mokre gobe, se na plaži pri Urški ustavili na hitrem veleslalomu in zopet jedli. Ker so bili dnevi namenjeni otrokom, je večer ostal mladim in starejšim in sicer z glasbenim programom na vrtu hotela Savinja, kjer so domači Sagittarius in Maya pripomogli k čudovitemu vzdušju, ki bi se na vrtu Savinje v poletnih večerih lahko zgodil večkrat.

Težko je naštetih vse in vsakogar, ki so pripomogli ali pomagali pri izvedbi letošnjega festivala Pisani Balon. Pa vendarle, najlepša hvala Občini Laško, Likovnemu društvu Laško in Nevenki Fantinato,

Ofirovcem, Jelki Remic, Urški Knez, Laškemu akademskemu društvu, Pivovarni Laško, Aljažu Fantinato, Mesariji Križnik, Sirarstvu Aškerc, kmetiji Petek, OŠ Primoža Trubarja Laško, podjetju Gratex in vsem občanom mestnega jedra Laško.

Časa za počitek ni bilo, saj smo že čez 14 dni v času Piva in Cvetja vsak dan izvedli otroški Živ Žav z lutkovnimi predstavami in raznimi cirkuškimi ter likovnimi delavnicami.

Za konec še pomembno opozorilo: Od sredine avgusta vabimo vse otroke in starše, da se nam pridružijo na vrtu hotela Savinja, kjer bomo vsako soboto od 9.30 do 11.30 izvajali zumbo za otroke in starše. Vsekakor ste vabljeni vsi, ki se vam drugače kam mudi.

Jurij Šuhel

TABOR MLADIH PLANINCEV NA ŠMOHORJU

Hudomušni dnevnik vodje tabora

Ponedeljek, 1. 7. 2013

Končno se je začel težko pričakovani tabor mladih planincev na Šmohorju. Zbrali smo se ob 7. uri pred osnovno šolo v Debru. Nekateri smo morali še zbuditi, ko pa smo bili vsi zbrani, smo počasi krenili proti Šmohorju. V Mulenci je Samo pospravil še zadnji rogljiček ter se s polnim trebuščkom odpravil proti Šmohorju.

Po dobrih dveh urah hoje in prehranjevanja smo le prispeli do doma na Šmohorju. Tu pa je nastala za nekatere dilema, ali bi šli po svojo prtljago, ali bi skočili kar na gugalnico. Zmagala je prva možnost, ki pa ni bila nič manj zabavna kot gugalnica. Punce so pospravile stvari, da je bilo kot iz škatlice. Pri fantih pa »buuum«. Nekateri so lepo pospravili, spet drugi pa skok v spalko in k skakanju po posteljah.

Rajanje ni dolgo trajalo, saj so bile na vrsti igre »atomčkov«. Nato pa kosilo, saj je raven sladkorja, ki so ga zaužili med potjo na Šmohor, že pošteno padla.

Po kosilu smo se odpravili na sprehod po Šmohorski planoti do cerkve sv. Mohorja. Kasneje nas je obiskal še Janez Slapšak ter nas naučil njegove banse Banaananananaa, Lubenica in pa zelo žejni Los. Sledila je še večerja in družabni večer. Za lažje spanje sta Urška in Sandra prebrali nekaj pravljič.

Torek, 2. 7. 2013

Spanje je bilo predvideno do 7.30, vendar so nekateri rajali že pred sedmo. Ker so bili vsi polni energije že tako zgodaj, je bila na vrsti telovadba. Tam pa je energija

kar usahnila. Mislim, da je nekaterim bilo kar malo žal, da so že tako zgodaj rajali.

Po zajtrku je sledil izlet na Malič, kjer nisi bil »in«, če si nisi pritisnil »štempl« na roko. Pred kosilom smo imeli še delavnice, vodnika pa sta postavila improvizirano žičnico. Žičnica je bila s svojimi dobrimi 30 metri vožnje pravi užitek za otroke, za vodnike pa fitnes, saj je bilo treba vsakega udeleženca na žičnico pripeti. Ugotovili smo tudi, da četudi so nekateri otroci enako težki, je med njimi presneto velika razlika, ko jih je potrebno dvigniti, tako da lahko rečemo, da že mladi prikrivajo svoje kilograme. Pa tudi z vsako naslednjo vožnjo so postajali vedno težji.

Ker je bilo nekaterim malo dolgčas, smo jim naročili, naj poiščejo nekaj vej, da bomo zvečer zakurili kres. Po 15 minutah smo imeli drv za nekaj kresov, pa še za kakšen kamin. Dejan je prinesel »kajlo«, ki smo jo lahko kurili do konca tabora.

Za večerjo smo imeli manjše praznovanje, saj je Arnož praznoval 10. rojstni dan.

Po večerji pa sva z Dejanom in njegovo »kajlo« postavila taborni ogenj, ki smo ga kasneje ob zvokih harmonike in petju pesmi tudi zakurili. Za fante je bil ogenj pravi magnet, za nas vodnike pa treniranje glasilk. Ko je ogenj ugasnil, smo se šli vsi hitro umiti in spat, saj je bilo naslednji dan na vrsti koooooopenjeeee.

Sreda, 3. 7. 2013

Če bi bili vsi dnevi kot današnji, bi na taboru vse potekalo kot po maslu. Telovadba, zajtrk in umivanje, kot utečen stroj. Potem pa čakanje na avtobus.

Ob 8.00 je bil zajtrk, ob 9.00 pa je bil dogovorjen prevoz do Thermane. Ponavadi otroci jedo okoli 20 - 30 minut, potem pa potrebujejo še 20 - 30 minut za priprave na turo ali kakšno drugo aktivnost. Tokrat so bili ob 8.20 vsi pred kočo, pripravljeni na kopanje. Nato pa celo do-

poldne »čofa čofa« in seveda vožnje po toboganu.

Po kosilu je sledila Šmohorska olimpijada z raznoraznimi štafetnimi igrami, ki se je končala tik pred nevihto. Po večerji pa je bil na vrsti filmski večer, kjer smo si ogledali dokumentarno igrani film Sfin-ga, ki je otroke navdušil nad pričakovanji.

Četrtek, 4. 7. 2013

Po standardnem jutranjem ritualu je otroke čakalo majhno presenečenje. Vsak je dobil majico Planinskega društva Laško. Nato je bila na vrsti planinska šola, kjer so otroci spoznali planinsko opremo, izvedeli, kako se pripraviti na turo in pridobili osnove orientacije. Poleg vsega tega pa so se naučili delati vozle. Večina jih je delala osmice, bičove vozle, Jonas in Klemen pa sta naredila »atomsko gobo«, za katero sem potreboval kar nekaj časa, da sem jo razvozlal. Ker pa sami vozli niso bili dovolj zanimivi, so na stol zvezali še Bhimo in Mateja, ki sta bila očitno najbolj poredna.

Po kosilu sta Urša in Sandra poskrbeli za raznorazne delavnice ročnih spretnosti in družabne igre. Zvečer pa je sledila postavitev tabornega ognja, kjer so tokrat na pomoč priskočile punce. Seveda, ko so nehale obletavati »Sandrinega« Klemna. Ob tabornem ognju se nam je pridružila še učiteljica Marija Čibej, ki je pomagala pri petju planinskih pesmic.

Petek, 5. 7. 2013

V petek je bil na vrsti »tisočak«. Že ob osmih smo krenili proti našemu najvišjemu vrhu tabora, Gozdniku, in ga po dobrih dveh urah tudi osvojili. Nato pa smo se prav počasi vračali proti Šmohorju. Klemen, naš velik ljubitelj cvetja, je ob poti nabral »veeeelik pušlc« travniških rož.

Po kosilu smo ravno med plohami izvedli orientacijsko tekmovanje, kjer so morali otroci pokazati vse znanje iz planinske šole, ki so ga pridobili v prejšnjih dneh na taboru. Zgolj za mišjo dlako je zmagala moja skupina, vendar z Urško še vedno nisva poravnala računov, ali sem mojim pomagal ali ne. Naj to ostane skrivnost, sami pa že vedo, kako je bilo na progi.

Sledila sta še večerja in družabni večer, kjer smo razkrili svoje skrivne prijatelje. To je bila igrice, ki smo se jo igrali od samega začetka tabora.

Sobota, 6. 7. 2013

Sobota je bila najbolj naporen dan. Vendar za našo Marušo to ni veljalo. Zjutraj je prva spakirala nahrbtnik in že čakala na avtobus, medtem ko so nekateri šele hodili iz zajtrka. Seveda, na vrsti je bilo plezanje. Avtobus nas je odpeljal

v Tremerje, kjer smo se pomerili v skali. Tu nas je čakal tudi vodnik David, ki je pomagal pri varovanju. Komaj sem napeljal prvo smer, že je Maruša čakala, da se »zakadi« v steno. In dobresedno tako je bilo. S steno je opravila tako hitro, da me je bilo kar malo sram. Ker je vse potekalo malo prepočasi, smo napeljali še eno, malo lažjo smer.

Po plezanju pa je sledila najbolj zahtevna naloga. V zelo soparnem vremenu smo morali iti na pohod od Tremerij na Šmohor. Moram pohvaliti otroke, da so v tako težkem ozračju lepo prehodili pot na Šmohor, pa čeprav so imeli že tri ure plezanja v rokah in nogah. Za nagrado so si zaslužili prosto popoldne.

Po večerji je sledil šov »Šmohor ima talent«, kjer so vsi kandidati prišli v nas-

lednji krog. Ta bo na sporedu na naslednjem taboru leta 2014. Nato je sledilo še rajanje do jut ... Ne, ne, ni bilo do jutra, čeprav so si nekateri to želeli. Ob enajstih so brez pravlji vsi zaspali kot »hrčki«.

Nedelja 7. 7. 2013

V nedeljo smo imeli le še zajtrk, nato pa pospravljanje ter poslavljanje. Vreme nam je preprečilo druženje s starši, tako da je odpadel tudi skupni izlet na Tovsto. Ko so vsi odpekotali domov, sta nam vodnikom pri pospravljanju še vedno delali družbo Manja in Maruša, ki kar nista hoteli na praznovanje, ki so ga imeli v koči. Na koncu smo se vendarle poslovili ter si obljubili, da se drugo leto ponovno vidimo.

Kot organizator in vodja tabora bi se najprej rad zahvalil mojim pomočnikom

Urši Sojč, Tomažu Krašku in Sandri Tržan, brez katerih tega tabora ne bi mogel izpeljati. Prav tako pa gre zahvala oskrbnici doma na Šmohorju, Heleni Perko, in njeni hčerki Kristini, ki sta nas prav lepo »ujčkali«.

Zahvala gre tudi Thermani Laško, ki nam je priskrbel kartice za kopanje, Laškemu akademskemu klubu, Lekarni Cizej, podjetju Medved, Planinskemu društvu Laško ter Mladinski komisiji pri PZS za finančno pomoč. Brez vas tabor ne bi uspel v takšnem obsegu, kot smo si ga zastavili.

Za konec pa vse otroke in njihove starše vabim, da se nam v naslednjem šolskem letu pridružite na izletih s planinskim krožkom, na katere se podajamo približno enkrat mesečno.

Marko Mavri

LAK-ovci na Triglavu

V soboto, 10. 7. 2013, je v 56. letu starosti Laški akademski klub doživel planinski krst in postal pravi Slovenec. 33 predstavnikov je poleg slovenske zastave na vrhu Triglava ponosno izobesilo tudi LAK-ov transparent.

Na pot smo krenili ob času, ko se po navadi šele vračamo domov, in sicer smo se ob štirih zjutraj zbrali na avtobusni postaji. Peljali smo se proti Krmi in v lepem sončnem jutru pogumno krenili proti Planiki. Dobra volja in navdušenje sta nas spremljala celo pot in tudi težki nahrbtniki nam niso mogli do živega. Na koči smo odložili nahrbtnike, se malo spočili in okrepčali, nato pa si naredili čelade in jo mahnilo proti vrhu. Kljub temu, da je nekatere malo skrbelo, kako se bodo soočili s klini in jeklenicami, so vsi premagali strah in družno smo stopali proti vrhu. Ko smo zagledali Aljažev stolp, je vsem zaigralo srce! 23 udeležencev je prvič osvojilo našega očaka, tako da je bilo navdušenje na vrhu resnično nepopisno. Prisotne so bile celo solze sreče in pa seveda fotografiranje, fotografiranje in fotografiranje. Ko so vsi poskrbeli za arhivske posnetke z vrha domovine, je sledil planinski krst, pri katerem so se vodniki iz PD Laško kar malo utrudili, saj je bilo potrebno našeškati precej riti. Pri sestopu so se nekateri raje naveza-

li, drugi pa se močno oprijeli jeklenice in se previdno vračali proti Planiki. Veliko veselja pri sestopanju nam je naredilo tudi snežišče tik pred kočjo, ki ga je pustila letošnja obilna zima, saj smo ga lahko izkoristili za »smučanje« in kepanje. Na koči pa se je razkrilo še največje presenečenje, in sicer je na plan prikukala naša skrita potnica, harmonika! Praznovati je namreč bilo potrebno rojstni dan. In kot naročeno, je slavil ravno tisti izmed nas, ki ima prehojenih največ višinskih metrov. Tako se je slavje vršilo na njemu ljubi nadmorski višini in gostoti zraka. Planinski dom na Planiki se je tresel in oskrbnica je dejala, da ne pomni takšne zabave na nadmorski višini 2401 metrov. Kljub temu smo šli kmalu spat, saj se je bilo potrebno naslednji dan varno vrniti v dolino. Ko smo se zjutraj zbudili, so vrhovi bili pokriti z meglo in so sladko spali. Mi pa smo jo kljub temu ponosni in zadovoljni nad uspešnim podvigom mahnili nazaj v Krmo. Odit v gore je užitek že sam po sebi, oditi v tako dobri družbi in ob takšnem veselem vzdušju pa je nepopisno in enkratno doživetje.

Urša Sojč

LAK-ovo poletje

V preteklem obdobju je bilo v LAK-u zelo pestro. Maja smo se predstavili na ŠKIS-ovi tržnici in na naši stojnici se je, kot vsako leto, trlo obiskovalcev. Izvedli smo tudi potopisno predavanje o Japonski, kjer nam je Anže Siljan predstavil lepote te daljne dežele, poskusili pa smo lahko tudi nekaj tradicionalnih dobrot. Junija smo si od izpitov oddahnili s karting turnirjem, skupaj s ŠMOCL-ovci pa smo pomagali ustvariti prireditve Pisanski balon. DJ Gajo nas je za en večer vrnil v 90. leta, da smo se lahko naplesali ob glasbi našega otroštva. Tudi letošnje poletje smo poskrbeli za pravo mero adrenalina. 26. julija smo se namreč odpravili v Aqualandijo, kjer smo se spustili po najvišjem toboganu na svetu in se namočili v karibskem bazenu s peščenim dnom.

Tudi v prihodnje za vas pripravljamo obilico zanimivih dogodkov. Že v soboto, 17. avgusta, se bomo družili na tradicionalnem pikniku, ki bo tokrat ob odbojkerskem igrišču v Hudi Jami. Dobre hrane in pijače ne bo manjkalo, zabavali pa se bomo ob odbojki in drugih družabnih igrah.

Obiščite nas na naših uradnih urah, kjer bomo ponovno zbi-

rali potrdila o vpisu za študijsko leto 2013/2014. Vsak, ki prinese potrdilo, prejme tudi praktično darilo. Poleg rednih kupončkov za Knjižnico Laško in cenejše kino vstopnice lahko dobite tudi kupončke za odbojko in uro brezplačnega tenisa. S tem pa športnih poslastic še ni konec. Pozorni bodite na našo ponudbo subvencij, ki vključuje cenejše prijavnine na tekaške in kolesarske prireditve. Septembra pa poleg košarkarskega turnirja generacij pripravljamo nekaj tudi za navdušence nad plezanjem.

Še naprej uživajte poletje in se vidimo. ;)

Lucija Zorko

Dijaška sekcija

Dijaki, vključeni v Dijaško sekcijo pod okriljem Laškega akademskega kluba, smo 29. junija v Bajti organizirali dogodek ob koncu šolskega leta in začetku poletja z naslovom Aloha summer

party. V goste smo povabili DJ-a Illusion, ki je poskrbel za glasbo, mi pa smo pripravili še pijačo dobrodošlice in majhne sadne prigrizke. Mladoletni dijaki so se lahko zabavali ob igri Juice pong, starejši od 18 let pa so se lahko pomerili v originalni različici Beer ponga. Povabili smo tudi študente Laškega akademskega kluba in kar nekaj se jih je vabilu odzvalo. Fotografije z dogodka si lahko ogledate na naši FB strani Dijaška sekcija LAK in vas hkrati vabimo, da jo všečkate ter tako širite našo dejavnost.

Vse dijake in tiste, ki boste to postali v letošnjem letu, pa vabimo, da se kmalu oglasite na naših uradnih urah in s seboj prinesete potrdilo o vpisu za tekoče šolsko leto ter s tem pridobite mnogo ugodnosti (kino, bazen ...).

Dijaška sekcija je v preteklem šolskem letu prebila led in še naprej se bomo trudili, da se bo tudi za dijake v Laškem nekaj dogajalo.

Nika Gobec

MLADI V AKCIJI NA TAJSKEM

Discuss, understand ... change environment! - Youth in action 2013

Pred dvema letoma sem v okviru projekta Youth in action, ki ga sponzorira EU, skupaj z dijakom Gimnazije Celje - Center obiskal Kitajsko. Odlično izpeljan projekt je Zavodu za in proti, ki v Sloveniji sicer organizira in izvaja debatna tekmovanja ter izobraževanja, omogočil izvedbo novega projekta.

S pomočjo nekdanjih in sedanjih debaterjev so dijaki naše šole, ki prihajajo tudi iz občine Laško, v tem šolskem letu tako lahko na svojih domovih gostili kitajske, tajske in litvanske dijake. Družili so se in izmenjavali znanje ter ideje z dijaki in študenti sodelujočih držav v Kranjski Gori, spoznavali debato na debatnem taboru in ta znanja delili naprej osnovnošolcem na debatnih delavnicah. Eden izmed najpomembnejših dogodkov v okviru letošnjega projekta »Discuss, understand ... change environment!« pa je bil obisk Tajske, kjer smo se mudili v začetku aprila.

Sam dogodek je bil neprecenljiva izkušnja. Poleg številnih delavnic, okroglih miz, predavanj in pogovorov, smo v desetih dneh spoznali neverjetno gostoljubje naših gostiteljev ter lepote in posebnosti vsaj majhnega dela njihove dežele.

Ko smo preko Indije leteli proti Bangkok, je eden izmed dijakov izjavil naslednje: »Preleteli

bomo dve milijardi ljudi, ki ne bodo nikoli imeli možnosti, da bi se kdaj lahko peljali z letalom.« Sam pa sem ob opazovanju naftnih vrtin in vse spremljajoče infrastrukture v Perzijskem zalivu še bolj razumel, kako nafta zares vlada svetu in poganja sedanjo civilizacijo. Ne glede na to, me je veliko bolj pomirjal pogled na švicarske, avstrijske in slovenske Alpe, ki so se ob začetku naše poti pod nami kopale v belini in mrazu.

V Bangkok, ki je bila na dan našega prihoda 85-odstotna vlažnost, temperatura zraka pa 39°C. Vsekakor je bil temperaturni šok večji od kulturnega, saj je trenutno glavni cilj Tajcev imeti svoj osebni avtomobil, kar Slovenci prav dobro poznamo. Temu primeren je bil zato vsakodnevni prometni kaos na ulicah glavnega mesta. Javni prevoz namreč nikakor ne zadostuje potrebam in pričakovanjem

njegovih meščanov. Naš prvi javni prevoz po prihodu v hotel je bil star avtobus z lesenim podom, na stropu pritrjenimi ventilatorji in sprevodnico, ki je uporabljala doma narejeno blagajno. Tak javni prevoz uporabljajo domačini v revnejših predelih mesta. Mesto je polno ekstremov, saj v njem lahko obiščete enega izmed največjih trgovskih centrov v Aziji, Siam Square, cesarjevo palačo in bleščeče zlate templje, občudujete visoke stolpnice in na drugi strani opazujete bedo in revščino prebivalcev mesta, ki živijo v barakah ob reki Chao Praja ali drugih revnih soseskah.

Kljub vsemu daje Tajska vtis hitro razvijajoče se države, kjer se standard prebivalstva naglo dviguje. Upam, da ga ne poganjajo posojila, podobna tem, ki so povzročila krizo na stari celini in tudi v Sloveniji. Naši gostitelji sicer niso želeli preveč govoriti o konfliktih v družbi in njihovih družbenih problemih. Kljub temu pa smo lahko jasno začutili neskladje in velik prepad med čaščenjem

in spoštovanjem kraljeve družine in tradicije na eni strani ter željo po življenju »svobodnega« zahodnega življenja z demokracijo, kapitalizmom in sekularizacijo na drugi strani. Dijaki so bili presenečeni in v zadregi, ko so se na vlakih ali avtobusih peljali skupaj z mladimi Tajci, ki se preoblačijo v ženske. Sami so iskali povezavo v dejstvu, da je na Tajskem močno prisoten seks turizem in pedofilija, kar je gotovo ena izmed bolj žalostnih strani te prelepe države. Po dru-

gi strani pa so se naši gostitelji klanjali kraljevi sliki, ki je stala na oltarčkih v vseh predavalnicah vsakokrat, preden so spregovorili občinstvu v dvorani. V Bangkoku je moderen način življenja vsekar povozil tradicionalnega, na podeželju pa je veliko odvisno od tega, koliko je to povezano z velikimi mesti.

Po nekaj dneh smo se že počeno naveličali vročega in s smogom onesnaženega glavnega mesta in se z veseljem odpravili proti tajskemu zalivu, kjer smo med drugim obiskali Klong Kon Mangrove Conservation Center. Tu so se domačini uprli bogatim Tajcem in tujcem, ki so kupovali njihovo zemljo ter izsekali mangrove, da bi gojili rake. Mangrove so gozdovi, ki v tropskih krajih rastejo na morskih obalah in jih lahko prepoznate po gostih koreninah, ki zaradi plime in oseke segajo tudi tri metre nad gladino morja ali tal. Pri reševanju gozdov jim danes pomagajo prostovoljci ter redki sponzorji, kot je Rajapruek Institute Foundation, ki je bil tudi sponzor našega gostovanja na Tajskem ter nam je omogočil, da smo s sajenjem mladih mangrov prispevali k temu, da bodo domačini lahko ponovno živeli od zemlje, kot so to počeli njihovi predniki.

Domačini so si v nekaj desetletjih naporov za neodvisno življenje zagotovili elektriko, pitno vodo ter cesto, po kateri lahko pridejo v svojo vas tudi z avtomobili. Kanalizacija še ne obstaja, nekateri predeli vasi pa so kljub trudu skupnosti še vedno precej »nasmeteni«. Sredi vasi so uspeli zgraditi center, v katerem se zbirajo prostovoljci, sponzorji in turisti, ki lahko tam v ličnih bungalovih tudi prespijo. Hiše gradijo na pilotih ob kanalu, po katerem s čolni odhajajo proti morju. Takšna gradnja hiš je menda za Tajce tradicionalna, uporabljali pa so jo tudi zaradi naravnega hlajenja stavb, ki ga je zagotavljala prisotnost vode pod hišami. Stavbe v Bangkoku so danes namreč grajene izključno iz betona, so slabo izolirane in hlajene s številnimi klimatskimi napravami, ki temperaturo v stavbah vzdržujejo pri 20°C ne glede na zunanjo temperaturo zraka.

Ljudje v Mangrova centru želijo živeti drugačno, bolj tradicionalno življenje, kar jim kar dobro uspeva. Ob prihodu so nam razložili proces uničevanja in ponovnega širjenja mangrove, ki je ključna za njihovo preživetje, nato pa smo se s čolni opravili do pomola sredi morja, kjer so nam pripravili enkratno kosilo. Hladen veter, odlična hrana, pomol, razgled prijetna družba, nepozabno.

Nato smo nadaljevali pot proti območju, kjer so domačini že pripravili »zemljo« za sajenje mangrove. Vsak košček morajo zravnati in steptati na posebnih deskah, ki so podobne jadralnim deskam. Pred delom smo se s temi deskami tudi pozabavali in se na njih poizkusili v »smučanju z leseno desko na vodi«.

Sajenje mangrove ob močnem soncu in blatu, v katerega smo se udirali do pasu, je bilo zabavno, prijetno in koristno. Kljub temu, da mangrove sadijo tudi največji tajski zvezdniki pa število turistov omejujejo, saj se zavedajo, da bi množični turizem ogrozil vse, kar so uspeli v tem času ustvariti.

Zadnje dni našega obiska smo preživeli v mednarodnem parku Sirindhorn, ki je pravzaprav baza za urjenje padalskih enot policije. Kokosovo mleko iz sveže odratih kokosovih orehov, kopanje v tajskem zalivu, ogled cesarske poletne rezidence, skok iz vadbene stolpa v vojaškem centru ter mnoga druga doživetja so si dijaki prislužili s celodnevni delavnicami, predavanji in debatnim turnirjem. Vsak večer pa smo spoznavali tudi kulturne posebnosti vsake izmed sodelujočih držav. Pred odhodom domov smo obiskali tudi eno izmed zasebnih šol, kjer nekdanja slavna tajska igralka omogoča dijakom pouk, ki je v celoti povezan z umetnostjo. Tako matematiko spoznavajo preko dramatične, glasbe, risanja, slikanja in kiparstva. Učilnice so v veliki meri odprte, hiške v katerih v času obiskov prespijo starši, so pravljične, posebnost šole pa je tudi ta, da jo obiskujejo tako dijakinje kot dijaki, kar na Tajskem ni v navadi.

Vesel sem, da sem v okviru svojega dela imel možnost obiskati še eno oddaljeno deželo, še posebej pa sem zadovoljen, da so se iz stikov z drugimi narodi in kulturami veliko naučili naši dijaki. V avgustu se bo projekt nadaljeval z obiskom Pekinga, kjer bodo naše dijake na najboljši kitajski univerzi gostili študentje, ki se med drugim ukvarjajo z razvijanjem raketnih pogonskih motorjev. Tokrat Kitajske sam ne bom obiskal. Upam pa, da bomo leta 2015 dijakom uspeli ponuditi podoben ali še boljši projekt in jim tako omogočili mnogo več, kot jim lahko omogočamo z našim rednim delom v šoli.

Miha Gartner

LAŠKI KOŠARKARSKI VETERANI SAMO 12. NA 12. SVETOVNEM PRVENSTVU V GRČIJI, A HKRATI Z BRONASTO MEDALJO

V drugi polovici julija je bil grški Solun gostitelj 176 veteranskih košarkarskih moštvo iz 33 svetovnih držav iz vseh kontinentov in s skupno okoli 3.200 udeležencev. Toliko košarkarjev in športnikov ene panoge se na enem mestu še ni zbralo, tako da predstavlja tokratno 12. svetovno prvenstvo veteranske košarke (FIMBA MaxiBasketball Championship) svojevrstni svetovni rekord.

10-dnevna tekmovanja (476 tekem) so potekala celodnevno v 15 dvoranah s finalnimi tekmami v PAOK sport areni (8.142 sedišč) in ARIS Alexandrion gym areni, imenovani po grški košarkarski legendi Nikosu Galisu (5.500 sedišč). Slovenija je bila po številu osvojenih medalj na preteklih enajstih prvenstvih (26) na visokem šestem mestu. Letos je zbirki dodala še tri medalje (M50+, M55+ in Ž55+). Sicer so pred Slovenijo 27 (7 – 11 – 8) same košarkarske velesile, in sicer: ZDA 46 (26 Z - 4 S - 16

12. mesto SLO 40+. Stojijo: Stojan Zor, Gregor Lapornik, Sebastjan Seme, Jože Sadar in Danijel Lapornik. Sedijo: Zoran Blatnik, Simon Zdolšek, Marko Pinter, Miha Uršič, Tomaž Blagotinšek in Srečko Lesjak.

B), Brazilija 58 (21 – 22 – 15), Rusija 34 (18 – 9 – 7), Litva 27 (12 – 7 – 8) in Latvija 21 (8 – 8 – 5).

Med temi svetovnimi in slovenskimi medaljami je moštvo iz našega, prav gotovo najmanjšega mesta med vsemi udeleženci dosedanjih svetovnih prvenstev, osvojilo kar celoten komplet medalj na preteklih prvenstvih. Kot debitanti smo na 8. svetovnem prvenstvu v veteranski košarki, ki je potekalo leta 2005 v mestu Christchurch na Novi Zelandiji, Laščani osvojili bronasto medaljo, kar je takrat pomenilo pravo senzacijo na prvenstvu. Leta 2007 smo se iz 9. svetovnega prvenstva v veteranski košarki, ki je potekalo v mestu San Juan v Portoriku, zmagoslavno vrnili kot edini svetovni prvaki iz Slovenije. Leta 2009 smo branili prvo mesto na 10. svetovnem prvenstvu v veteranski košarki, ki je bilo v Pragi na Češkem in osvojili srebrno medaljo. Leta 2011 smo nastopili na 11. svetovnem prvenstvu v Natalu (Brazilija), kjer smo dosegli, v primerjavi s preteklimi leti, »samo« osmo mesto.

Veterani Zlatoroga Laško, ki smo letos zastopali Slovenijo v kategoriji 40+ v postavi: Sebastjan Seme, Simon Zdolšek, Miha Uršič, Marko Pinter, Jože Sadar, Zoran Blatnik, Tomaž Blagotinšek, Danijel Lapornik, Gregor Lapornik in Stojan Zor ter trener Srečko Lesjak, smo se z zdesetkano postavo morali zadovoljiti z za nas skromnim 12. mestom. Seveda smo takoj po vrnitvi v pivovarsko prestolnico navijačem obljubili, da bo vse drugače na prihodnjem svetovnem prvenstvu, ki bo v letu 2015 potekalo v ameriškem Orlando.

K takšni samozavesti je pripomoglo tudi dejstvo, da je naš trener Srečko Lesjak, ki je bil na tokratnem prvenstvu tudi trener in igralec moštva SLO 55+, z nami osvojil bronasto medaljo. To moštvo je tudi tokrat presenetilo, podobno kot leta 2010, ko so na 6. evropskem prvenstvu v Zagrebu osvojili prvo zlato medaljo za slovenske veterane. Med tem, ko je bila za ostale igralce tega moštva to prva medalja s svetovnih prvenstev, je Lesjak postal najuspešnejši slovenski košarkarski veteran, saj je pred tem z moštvom veteranov Zlatorog Laško osvojil že vse tri žlahtne medalje na treh svetovnih prvenstvih.

KK Veterani Zlatorog Laško

KARATE KLUB ICHI-BAN LAŠKO VABI K VPISU

Kaj je karate-do?

Karate-do (pot prazne roke) je vzhodnoazijska samoobrambna borilna veščina, ki poudarja razvoj tehničnega znanja, duhovne zrelosti in zdravega telesa. Po stoletjih razvoja na otoku Okinava se je karate razširil na Japonsko in drugod ter ga danes kot borilno veščino ali kot šport treniramo po celem svetu.

Zakaj trenirati karate?

Karate je aktivnost, ki je primerna za vsakogar. V njem namreč lahko ne glede na starost, spol ali fizične sposobnosti vsakdo najde nekaj zase. Primeren je tako za tiste, ki bi radi tekmovali, kot tudi za tiste, ki se želijo naučiti osnov samoobrambe ali trenirajo zgolj zaradi rekreacije in zdravja.

Karate v Laškem

Karate ima v Laškem že dolgoletno tradicijo, saj njegovi začetki segajo v 70. leta prejšnjega stoletja. Danes treniramo "Shito-ryu" stil karateja znotraj organizacije Kofukan international, najdete pa nas ob ponedeljkih in četrtek popoldan (ura bo

znana naknadno) v telovadnici Osnovne šole Primoža Trubarja Laško. Treninge vodim Anže Siljan, nosilec stopnje 2. dan Shito-ryu karateja.

Vpis je možen celo leto, zato vabimo vse zainteresirane, da se nam pridružite na treningih. Za več informacij se lahko obrnete na karate.lasko@gmail.com ali telefonsko številko 031 554 495.

Anže Siljan

KOLESARSKI DOGODEK MAROF 2013

6. julija smo imeli kolesarji svoj skupni dogodek, kjer sta STIK Laško in Kolesarski klub Laško priredila družabno kolesarsko srečanje na Marofu. Zmagovalcem so bile podeljene nagrade za kronometer GRAČNICA OPEN 2013. Bilo je »lušno«. Obljubili smo si, da bomo skupni dogodek v prihajajočih letih nadgradili in nanj povabili tudi ostale zanesenjake iz sosednjih bližnjih občin.

Luka Picej

**Vabljeni na
KOLESARSKI VZPON NA ŠMOHOR,
ki bo v soboto, 31. avgusta 2013, ob 10. uri**

izpred dvorane Tri lilije v sklopu zaključne prireditve
Gremo v hribe.

TRADICIONALNI POHOD PO REČIŠKI KROŽNI POTI

Planinsko društvo Laško je 29. junija izvedlo sedaj že tradicionalni pohod po Rečiški krožni poti. Krožna pot pa ni običajna pot, temveč se za njo skriva naporna, a za planince in pohodnike izzivalna hoja iz doline in nato na vso hribovje, ki jih ta pot zajema. Pohod se je za 40 pohodnikov v sončnem in malce hladnem jutru začel v Hudi jami, kjer je pohodnike pozdravil predsednik KS Rečica pri Laškem, Matjaž Pikel, saj sodi pohod med prireditve ob krajevnem prazniku Rečice. Vsem je zaželel varen ter strumen korak na poti, ki za najbolj hitre traja najmanj pet ur, za tiste vztrajne pa osem

ur (lahko tudi več, le da se pride na cilj). Najprej se je potrebno vzpeti na Tovstvo in pot je neusmiljena, samo navzgor in navzgor, toda vodnika **Tomaž Krašek** in **Marko Mavri** sta ubrala korak, ki je vse privedel do prvega cilja. Nato lahkotna pot navzdol in malce navzgor do kočice na Šmohorju; tu so se pohodniki okrepčali z ogromno skodelico čaja oskrbnice **Hele**ne. Po predahu pa zopet pot po ravnini in čas za sproščen klepet do vzhodja tiso-

čaka Gozdnika, ki vzame sapo in zahteva, da se mu v celoti posvetiš. Pa zopet spust in veselo do razpotja pod Kalom, Mrzlico, Grižami in Rečico. Za naslednji vzpon je potrebno telo oskrbeti s priboljški in za to je poskrbela mlada **Polona Gradič**, ki je napekla potice in rogljiče, potem pa dalje, zopet na tisočaka - Mrzlico, pa malce nižje do Kala in vzpon na Ostri vrh ter Babo in nato spust do Zavrat. Po več urah hoje se je prilegla malica **Andreja Mavrija**, ki se je s svojimi člani iz Rudarsko etnološkega društva Rečica potrudil za odlično hrano, ljubeznivo postrežbo ter besedico pohvale, ki jo je vsak najraje slišal. Nato pa še vzpon na Govško brdo in pohodniška knjižica je bila polna. Dogovor večine: Vidimo se zopet naslednje leto.

Predsednica PD Laško

Zdenka Pešec

MARTIN GREŠAK TRETJI V SKUPNEM SEŠTEVKU VZHODNE LIGE 2013

Z balvansko tekmo v Slovenski Bistrici se je končala letošnja Vzhodna Liga, ki je skupaj štela 5 tekem – borili smo se še v Radljah ob Dravi, na Ptujju ter v Trbovljah in Brežicah, kjer so potekale tekme v težavnosti. Letos se je Lige udeležilo 19 mladih plezalcev iz laškega kluba, od tega kar 7 mojih varovancev; nekateri celo prvič in prav vsi so bili odlični.

V preteklem šolskem letu so bile oblikovane nove skupine otrok in ena izmed njih je bila dodeljena meni, kar pomeni, da z otroki trikrat tedensko preživljam dve super zabavni popoldanski uri, kjer pridno treniramo in uživamo. Od septembra do

novoletnih počitnic so pokazali velik napredek, zato udeležba na Vzhodni ligi ni bila vprašanje. Po počitnicah smo še bolj zagrizli in optimistični odšli na prvo tekmo, kjer pa nismo pričakovali nič posebnega, le dobro plezanje po svojih zmoglostih in vesele obraze ob zaključku. In res smo imeli razlog za veselje - presenetila sta predvsem mlajši deček **Martin Grešak**, ki si je pripeljal svoje prve stopničke in bronasto medaljo, ter mlajši ciciban **Aljaž Majdič**, ki je na svoji prvi tekmi zasedel odlično 9. mesto med kar 28 - večinoma vsaj za glavo večjimi in starejšimi - tekmovalci. Uspeh so dopolnili še starejši deček

Tilen Zorko (7. mesto), starejša deklica Anja Pavčnik (14. mesto) in kadetinja Tina Levičar (6. mesto), ki je tekmovalne izkušnje prav tako prvič pridobivala po le nekaj mesecih treniranja. Sledila je tekma na Ptuj, kjer sta svoj debi doživela mlajši ciciban Tit Zeme in starejši ciciban Jakob Pirš z doseženim 16. oz. 21. mestom, Martin pa si je z 2. mestom znova pripeljal svojo najboljšo uvrstitev. Podobne rezultate smo dosegli tudi v Trbovljah in Brežicah, kjer so svoje uvrstitve izboljšali Tit (14. mesto), Tilen (6. mesto) in Anja (13. mesto), na zadnji balvanski tekmi pa je bil znova odličen naš mali bolderaš Tit, ki si je pripeljal 10. mesto med 31. tekmovalci,

z malo sreče pa bi lahko končal še precej višje, saj je dosegel dovolj bonusov, žal pa je za vrh zaradi nepotrebne napake potreboval en poizkus preveč. Pa drugič, Tit. Časa ima še dovolj, saj je bil poleg Aljaža eden mlajših tekmovalcev.

V skupnem seštevku, kjer so šteli štirje najboljši rezultati, je blestel Martin, ki je zasedel 3. mesto in osvojil svoj prvi pokal, kar je bilo treba seveda proslaviti. Kot je pri meni že v navadi, je za nagrado dobil oprimek, ker pa je prvi pokal res nekaj posebnega, se je tokrat še malo posladkal - no ja, za domov mu ni veliko ostalo ...

Osem nagajivcev, ki me vedno znova spravljajo v dobro voljo, je med sabo res

izredno različnih in včasih je trening težko prilagoditi vsem, vendar se trudim, da bi bil za vse kar najučinkovitejši. Od »rekreativcev« do bolj ali manj izkušenih tekmovalcev ter perspektivnih cicibanov, ki jih vse povezuje isti cilj – biti še boljši. Vesela sem, da jim lahko pri tem pomagam in jih vodim na njihovi športni poti. Hvala, mularija, za vse nepozabne bedarije, ki se jim smejimo na treningu, seveda pa še posebej za vašo pridnost in zagnanost. Hvala tudi staršem – za zaupanje, pomoč in podporo. Res ste najboljši – Martin, Tilen, Anja, Tina, Tit, Aljaž, Jakob in Dejan!

Mateja H.

GORSKI TEKI

Ponavadi se ljudje ob tej besedni zvezi primejo za glavo ali le globoko vzdihnejo. V resnici gre za relativno mlad šport, ki pa skupaj z ostalimi ekstremnimi športi postaja vse bolj privlačen. Za večjo prepoznavnost gorskega teka v zadnjem času in s tem seveda tudi Slovenije je veliko prispevala družina Kosovelj. Mateja in Mitja že nekaj let sodita v sam svetovni vrh. Seveda ne gre pozabiti tudi ostalih odličnih gorskih tekačev, ki vedno znova dokazujejo, da smo Slovenci dobri prav v najtežjih športnih disciplinah.

Sezona gorskih tekov se v večini področij razteza preko celega leta. Odvija se v naravi, proč od prometnih cest, lahko se teče samo navzgor (tek navkreber) lahko pa proga poleg teka navzgor vsebuje še tek navzdol (tek gor/dol). V obeh primerih je bistvo to, kako najhitreje premagati določeno progo in seveda biti na koncu zadovoljen sam s sabo.

Tako na primer tek na Grintovec v Sloveniji (in tudi tujini) velja za enega težjih gorskih tekov, kjer je treba premagati

1975 višinskih metrov na razdalji 9,7 km. Pri tem najboljši moški tekač iz Kamniške Bistrice do vrha Grintovca potrebuje nekaj več kot 1 uro in 15 minut, najboljša ženska pa približno 20 minut več.

12. evropsko prvenstvo v gorskih tekih

6. julija 2013 je bolgarskem zimsko - letnem letovišču Borovets potekalo evropsko prvenstvo v gorskih tekih. Kraj je dobrih 70 km oddaljen od Sofije, ki je glavno mesto Bolgarije in leži na 1350 m nadmorske višine.

Prvenstva se je udeležilo kar 227 športnikov iz 30 držav. Slovenijo je zastopalo 14 atletov in atletinj. Izbor le teh poteka na izbirnih tekmah, ki se ponavadi odvijajo kakšen mesec pred samim prvenstvom. Letos je bilo potrebno preteči progo na Ratitovec in se uvrstiti med prve tri uvrščene.

Glede na rezultate preteklih prvenstev in tekem smo vsi pričakovali največ od brata in sestre Kosovelj. Iztoklo se je odlično, v Slovenijo smo se vrnili z dvema bronastima medaljama. Lea Einfalt je med mladinkami zasedla tretje mesto, temu je sledila članica Mateja Kosovelj, ki je dodala drugo bronasto medaljo. Tudi ostali rezultati so nam lahko v ponos in dajejo nov zagon za naprej. Na odlično 14. mesto se je med člani uvrstil Mitja Kosovelj, med mladinci pa je s 6. mestom presenetil novinec Rok Bratina. Zmaga je šla v roke Italijanu in Avstrijki.

Ženske in mladinci smo morali premagati 8,8 kilometrov dolgo progo z 1015 metri višinske razlike, člani so morali odteči še tri kilometre več ter premagati še nekaj več višinskih metrov.

Cilj je bil na kar 2360 metrih nadmorske višine, kar se ob utrujenosti še dodat-

no pozna. Proga je bila podobna cesti, ki poteka iz vrha Šmohorja na vrh Maliča. Le da je bila precej daljša in se je nekajkrat precej »postavila pokonci«. Ustrezala je predvsem ravninskim tekačem. V gorskem teku se namreč v zelo strmih in težavnih delih nekateri tekači odločajo za hojo. Med slednje sodim tudi sama. Na položnejših delih pa je sicer potrebno razviti precej večjo hitrost, kjer pridejo do izraza treningi iz atletskih stadionov.

Verjamem, da smo se vsi, tako tekmovalci kot spremljevalci, potrudili po najboljših močeh in Slovenijo zastopali tako, kot se za čudovito hribovsko deželo spodobi.

Osebna izkaznica:

Moje ime je Andreja Godec, tista, ki ste jo zagotovo že kdaj videli v tekaški ali kolesarski opremi ali pa kar tako v pasji družbi, na sprehodu. V Laškem sem že nekaj časa, čeprav mariborskega naglasa še vedno nihče ne presliši. Tekmovalno se ukvarjam z gorskim tekom in cestnim kolesarjenjem. Morda za koga čudna kombinacija, a počnem še veliko drugih reči in mogoče se preizkusim še v čem. Če vas zanima še kaj, pa me kar pogumno pocukajte za rokav.

DJP METULJ VICE DRŽAVNI PRVAK 2013

Kot vsako leto, smo se tudi letos člani DJP Metulj udeležili najzahtevnejšega in najprestižnejšega tekmovanja v hitrostnih preletih z jadralnimi padali, ki je potekalo v Posočju, natančneje Tolminu ter v Vipavski dolini. Tretje leto zapored smo imeli državno prvenstvo skupaj s Hrvati. Poleg vrhunskih slovenskih in hrvaških pilotov so se tekmovanja udeležili tudi piloti iz drugih evropskih držav, zato je bila konkurenca zares močna. Slovenija je namreč ena izmed velesil v jadralnem padalstvu in že znotraj Slovenije je težko narediti odmeven rezultat, če pa je na tekmovanju še mednarodna udeležba, potem dober rezultat pomeni toliko več.

Na tekmovanje smo se letos odpravili s točno določenim ciljem - da kot ekipa dosežemo stopničke. V preteklosti smo bili že nekajkrat državni prvaki v pristajanju na piko, leta 2005 pa smo se odločili, da razširimo svoje obzorje in se preizkusimo tudi v hitrostnih preletih. Tekmovanje v hitrostnih preletih zahteva obširno znanje, izpiljeno taktiko, vrhunsko opremo ter tudi kanček sreče, brez katere preprosto ne gre. Od leta 2005, ko smo nastopili na prvi tekmi, pa do danes, se je naša forma iz leta v leto izboljševala in letos smo lah-

ko brez sanjarjenja računali na stopničke. Na žalost se tekmovanja ni udeležil eden naših najboljših pilotov, Tilen Ceglar, zato pa so barve DJP Metulja v Kobaridu zastopali **Dušan Durkovič, Jošt Napret, Miha Senica, Milan Perko, Stane Jakopič** ter **Alojz Tovornik**. Za skupni rezultat (ekipno) štejejo samo trije najboljši rezultati posamezne discipline, tekmovanje pa je sestavljeno iz več disciplin (tekmovalnih dni).

Discipline so se odvijale v Vipavski dolini (ena) ter dolini Soče (štiri discipline). Dolžina disciplin je variirala od 40 km do 100 km in v skupno petih disciplinah so piloti odleteli 390 km. Povprečno so bili v zraku od 3 do 5 ur dnevno. Vremenske razmere so bile na strani organizatorja, zato so bila za tekmovalce dviganja do 8m/s in letenje preko Julijskih Alp nekaj povsem vsakdanjega. Peta disciplina je peljala pilote do najvišjega vrha Slovenije - Triglava. V zraku so bili več kot 5 ur.

Omenjena disciplina pomeni enega izmed mejnikov v tekmovanju v hitrostnih preletih z jadralnimi padali v Sloveniji.

Po petih izpeljanih disciplinah in po skupno preletenih 390 km se je državno prvenstvo zaključilo. DJP Metulj je odšel s tekmovanja z izkupičkom treh medalj. **Dušan Durkovič** je dosegel **1. mesto** v Fun razredu (EN-B razred), ter **2. mesto** v Sport kategoriji (EN-C razred). **Ekipa DJP Metulj** pa je zasedla ekipno **2. mesto**.

Ekipno 1. mesto je pripadalo KL Vrhnika, 3. mesto pa je zasedla ekipa Ajdovščine. Državni prvak v hitrostnih preletih za leto 2013 je Primož Suša (član ekipe KL Vrhnika), na 2. mesto se je uvrstil Dušan Orož, na 3. mesto pa Bojan Gaberšek.

Več o tekmovanju in rezultatih najdete na : <http://kobala.si/sl/rezultati>

Alojz Tovornik

PGD REČICA

Preizkušnja za mlajše in najmlajše

Zadnja leta v Sloveniji poteka gasilsko tekmovanje Fire Combat - gasilski boj, ki je k nam prišel iz ZDA in od tekmovalcev zahteva veliko fizično pripravljenost. Gasilec mora z vso opremo po stopnišču teči v tretje nadstropje, s seboj pa mora, poleg zaščitne opreme in dihalnega aparata, nesti še 20 kg zvite cevi, ki jo na vrhu odloži, nato pa mora opraviti pa še nekaj težkih preizkušenj fizične vzdržljivosti.

V rečiškem prostovoljnem gasilskem društvu, ki puhti od mladosti, saj premorejo kar 30 mladincev, pionirjev in cici gasilcev, so se odločili, da tako preiz-

kušnjo pripravijo tudi za najmlajše. Pripravili so prvo tovrstno tekmovanje v Sloveniji, ki je, kot trdijo gasilci, tudi širna Evropa ne premore. Kar 14 skupin so sestavili doma, ena skupina pa se je jim pridružila še iz Svibnega. V težkih gasilskih preizkušnjah so se pomerili 9. junija na športnem igrišču pri sindikalnem domu v Hudi Jami. Mladež je vse, kar ji je bilo naloženo, tega pa ni bilo malo, vzela zelo zares. Med drugim so morali zbijati tarčo, iz dimne hiše so morali reševati osebo, maketa gorečega avtomobila pa je služila za to, da so se tam opremili z dihalnimi aparati. No, mogoče so imeli malo popusta pri vajah cici pionirji. Zanje so bile vaje nekoliko prilagojene, pionirje in mladince pa so čakale povsem enake preizkušnje kot odrasle gasilce. »Imamo dobre mentorje in večšine, ki jih obvladamo odrasli gasilci, prenašamo na mlajše in na najmlajše z igro. Podmladek je naša stalna in resna skrb. Trenutno jih ne manjka, želimo pa si, da bi najmlajše res lahko usposabljali z veliko skrbjo,« razla-

ga **Srečko Očko**, vodja tokratnega prvega tovrstnega tekmovanja, ki upa, da bodo že jeseni pripravili podobno tekmovanje, nanj pa povabili tekmovalce iz številnih slovenskih krajev.

Tudi čez leta v Rečici ne bo zadreg, če bo kje kaj zagorelo. Tistih, ki se bodo pripravili spopasti z rdečim petelinom in drugimi peklenščki, ki ljudem in naravi nagajajo, ne bo manjkalo, znali pa bodo tudi. Še vedno drži: kar se Janezek nauči, to Janez zna ...

Boža Herek

Foto: PGD Rečica

PO 70 LETIH NA IGRIŠAH

Preko 400 pohodnikov in občanov Hrastnika, Laškega in Žalca se je 20. julija zbralo na Igrišah, na nekdanji kmetiji Hribarjevih. Igriše so sedlo med Gozdnikom in Mrzlico na planinski poti iz Šmohorja proti Kalu in Mrzlici. Preko tega sedla vodi tudi makadamska pot iz Zgornje Rečice v Savinjsko dolino, v Zabukovico.

Tu se je 7. marca 1943 zgodila tragedija, v kateri so izgubili življenje domači – oče Leopold, mama Marija, sin Franci, sosedov Ramšakov Franci in partizani Veličkove čete: Lojze Hafner - Veličko iz Hrastnika, Jože Košir iz Rečice in Štefan Vasle iz Zabukovice. Okupatorjevi vojaki so ta večer prišli po snežni sledi za partizani, ki so prišli iz Savinjske doline in se ustavili na tej domačiji. Domačijo so obkolili in po streljanju tudi zažgali. Tragedijo sta preživeli le domači hčerki Slavica in Mimika, ki so ju odpeljali v celjski zapor – Stari pisker. Čez čas so Slavico, ki je bila noseča, izpustili, Mimiko pa poslali v koncentracijska taborišča Ravensbrück in Auschwitz.

Na ta tragičen trenutek danes spominja samo še granitna skala z imeni žrtev, medtem ko je požgane ruševine hiše, hleva in kozolca preraslo grmovje. V spomin na ta dogodek so nameravale občine Hrastnik, Laško in Žalec (domačija je na tromeji teh treh občin) v sodelovanju z Združenji borcev za vrednote NOB marca organizirati spominsko svečanost, vendar je letošnji marčevski visoki sneg to preprečil. Tako so to svečanost s predhodnimi po-

hodi iz Hrastnika preko Kala, iz Laškega preko Zgornje Rečice in iz Žalca preko Zabukovice izvedli v soboto, 20. julija. V kulturnem programu so sodelovali Moški pevski zbor Laško, Laška pihalna godba, recitatorka Olga Markovič in pisec knjige »Rdeči sneg na Igrišah« Branko Zupanc. Zbrane je nagovoril župan Žalca, Janko Kos. S posebnim aplavzom so vsi prisotni pozdravili edino preživel - Mimiko Hribar, poročeno Napret, ki bo letos dopolnila častitljivih 90 let.

Številni udeleženci spominske svečanosti, med katerimi je bil tudi župan Franci Zdolšek, so na spoštljiv način izrazili zahvalo igriškim žrtvam za njihov prispevek k osvoboditvi domovine. Med temi udeleženci se je kar spontano pojavilo mnenje, da te žrtve terjajo, da bi se jih s podobno prireditvijo spomnili vsako leto, če ne v marcu, pa sredi poletja.

Andrej Mavri, foto: Vili Hladin

OBRAMBOSLOVNI TABOR NA ŠMOHORJU

V Območnem združenju slovenskih častnikov Laško smo 29. in 30. junija poleg številnih drugih aktivnosti pripravili strokovno usposabljanje svojih članov. Že drugič smo na Šmohorju pri planinskem domu izvedli obramboslovni tabor »Šmohor 2013«. Na tabor so bila povabljeni tudi sosednja častniška združenja in veteranske organizacije. Dvodnevnega usposabljanja s področja obrambe se je udeležilo skupno 29 članov.

Osrednji del strokovnega programa je prvi dan potekal v Planinskem domu na Šmohorju, kjer jih je sprejel štabni vodnik Boštjan Janež iz 20. Pehotnega polka Celje (20. PEHP), udeleženec štirih vojaških misij Slovenske vojske, ene v Bosno in Hercegovino in treh v Afganistan. Slikovito je podal predstavitev pomena Slovenske vojske na mednarodnih mirovnik misijah ter razmere in življenje v zahodnem območju Afganistana v pokrajinah Herat in Farah, kjer je Slovenska vojska v silah Isaf v Afganistanu prisotna že od marca 2004. Predstavil je tudi orožje in opremo slovenskega vojaka, ki jo le ta nosi na terenu na misiji v Afganistanu. Približna skupna teža opreme je impresivnih 60 kilogramov. V nadaljevanju je štabni vodnik Janež z udeleženci tabora obnovil znanje s področja orientacije in gibanja na terenu. V popoldanskem delu pa so udeleženci izvedli praktične primere orientaci-

je na terenu, kjer se znanje orientacije izkaže za nujno. Prvi dan strokovnega usposabljanja je zaključil višji vodnik Jožef Krajnc, sicer tudi predsednik gobarskega društva Sinji goban iz Laškega. Predstavil je možnost uporabe gliv iz našega okolja, obrazložil nabirek le teh ter podal obrazložitev uporabe in pripravo jedi iz nabirka. Sledilo je družabno srečanje in počitek.

Drugi dan usposabljanja na Šmohorju je Marija Zupanc, strokovna sodelavka podjetja VPD Bled d. o. o., za udeležence usposabljanja izvedla preventivni zdravstveni pregled s podanimi izvidi za testiranja in meritve holesterola, sladkorja, trigliceridov in krvnega tlaka. V nadaljevanju je bilo predavanje dr. Marka Rateja iz ZD Laško o obolenjih prostate, znakih in preventivi. V popoldanskem zaključnem delu dvodnevnega usposabljanja pa je sledilo usposabljanje z rokovaljem z vojaško pištolo velikega kalibra ter strelsko tekmovanje z vojaško pištolo M - 57, kalibra 7,62 mm na 25 m. Streljanje so izvedli na strelišču LD Rečica pri Laškem, vodja streljanja je bil pripadnik 20. PEHP iz Celja Uroš Taškar, sodnik pa Slavko Šmerc. Po končanem streljanju je sledila razglasitev rezultatov in podelitev medalj.

Prvo mesto na I. tekmovanju OZSČ Laško v absolutni kategoriji v streljanju z vojaško pištolo velikega kalibra je osvojil Konrad Zemljič, drugi je bil Karel Deželak, oba iz OZSČ Laško, tretji pa Zdenko Zajc iz OZVVS Šoštanj.

V kategoriji žensk posamično v streljanju z vojaško pištolo velikega kalibra je prvo mesto osvojila Vanda Zajc iz OZVVS Šoštanj, drugo mesto Minka Zupanc in tretje Branka Knapič iz OZSČ Laško, v kategoriji moških posamično je prvo mesto osvojil Konrad Zemljič, drugi je bil Karl Deželak, tretji pa Zdenko Zajc.

Predsednik OZSČ Laško Zvonko Zorec in sekretar Konrad Zemljič sta na zaključku podala analizo usposabljanja ter se zahvalila udeležencem za udeležbo na drugem obramboslovnem taboru. Vse častnike in goste sta povabila, da se v enakem ali še večjem številu udeležijo tretjega tabora, ki bo organiziran v letu 2014 na isti lokaciji.

Za sofinanciranje projekta se zahvaljujemo Občini Laško.

Zdenko Zajc

AVGUST

Ponedeljek, 19. avgust

- Center starejših - Hiša generacij: Škatlica presenečenja (Papirnata ekspozicija); ob 9.00

Torek, 20. avgust

- Center starejših - Hiša generacij: Poletni mobile (Viseči okras za na okno ali teraso); ob 9.00

Sreda, 21. avgust

- Center starejših - Hiša generacij: Slika poletja (Poletni motiv v iris folding tehniki); ob 9.00

Četrtek, 22. avgust

- Center starejših - Hiša generacij: Poletne iskricice (Izdelovanje luči za čajne svečke); ob 9.00

Petek, 23. avgust

- Center starejših - Hiša generacij: Slaščice brez pečice; ob 9.00

Sobota, 24. avgust

- Jurklošter: Pohod po Orionovi poti v sklopu akcije Po laških poteh; ob 9.00, start pred Kartuzijo Jurklošter)

Petek, 30. avgust

- Malo šolsko igrišče v Laškem: Košarkarska liga; ob 17.00

Sobota, 31. avgust

- Šmohor: Zlatorogova transverzala ponosa; ob 10.00, start v Debru pred dvorano Tri lilije
- Jurklošter: Spominska svečanost ob krajevnem prazniku Jurkloštra ter srečanje veteranskih in domoljubnih organizacij Kozjanskega; ob 11.00

SEPTEMBER

Sreda, 4. september

- Kulturni center Laško: Nastop folklornih skupin – Od Celja do Žalca; ob 20.00

Petek, 6. september

- Rimske Toplice – v parku pri Purgu: Filmska projekcija Andreja Marinška

Sobota, 7. september

- Pohod po Anzekovih poteh

Nedelja, 8. september

- Rimske Toplice – Aqua Roma: Kolesarjenje iz Rimskih Toplic do Jurkloštra s piknikom; ob 9.00

Petek, 13. september

- Rimske Toplice – Aškerčeva domačija na Senožetah: 18. srečanje MPZ, VS Rimljanke z gosti in predstavitev likovnih del; ob 17.30

Nedelja, 15. september

- Kulturni center Laško: Območno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž; ob 17.00

Petek, 20. september

- Prireditve ob 40. obletnici delovanja Društva invalidov Laško

Sobota, 21. september

- Športno igrišče v Rečici: Rečicafest; ob 17.00

Četrtek, 26. september

- Knjižnica Laško: Štefan Rehar: Tasmanija (potopisno predavanje); ob 19.00

Sobota, 28. september

- Dom starejših Laško: Oglede delovanja in življenja v domu; ob 9.30

OKTOBER

Četrtek, 3. oktober

- Knjižnica Laško: Simona Škorja: Restavrador – Pristopi k reševanju kulturne dediščine (strokovno predavanje v okviru Dneev evropske kulturne dediščine); ob 19. uri

Petek, 4. oktober

- Večnamenski dom Rimske Toplice: Katarina Čakš: Od Pekinga do Šanghaja (potopisno predavanje); ob 18. uri

Petek, 11. oktober

- Kulturni center Laško: Policijski orkester; ob 19.30
- Večnamenski objekt Rimske Toplice: Občinsko srečanje ljudskih pevcev

Sreda, 16. oktober

- Kulturni center Laško: Koncert Ansambla Toneta Rusa; ob 19.30

28. 9. – 5. 10.

- Laško: Prireditve ob Dnevih evropske kulturne dediščine – podroben program bo objavljen na www.stik-lasko.si

VABIMO

borce, veterane vojne za Slovenijo, pohodnike po Poti spominov NOB, svoje člane in krajanje ter goste
na pohod in spominsko svečanost ob krajevnem prazniku Jurkloštra
in srečanje veteranskih in domoljubnih organizacij Kozjanskega,

ki bo v JURKLOŠTRU
v soboto, 31. avgusta 2013, ob 11. uri.

Spominski pohod bomo organizirali z odhodom iz Laškega (Kulturni center) ob 5. uri, preko Vrha nad Laškim, Blatnega vrha (počitek) do partizanskih bolnišnic na Volušu nad Jurkloštrom, kjer bo ob eni od bolnic ob 9. uri krajša spominska slovesnost, do Kartuzije Jurklošter.

Ob zaključku pohoda bo svečanost ob krajevnem prazniku Jurkloštra, srečanje borcev in aktivistov Kozjanskega, veteranskih in domoljubnih organizacij in združenj Kozjanskega ter zabava krajanov in pohodnikov ter gostov v šotoru ob kartuziji. Po končani svečanosti bo avtobus odpeljal udeležence in pohodnike nazaj v Laško. Pohodnikom priporočamo vremenu primerno obleko in obutev ter nekaj osvežilnih in okrepčilnih pripomočkov za na pot. Pohoda se udeležujete na lastno odgovornost.

Zaradi lažje organizacije prosimo, da svojo udeležbo na pohodu in točko pridružitve javite do srede, 28. avgusta 2013, na tel. št.: 031-609-324 (Andrej), 041-405-113 (Zvone) ali 070-394-150 (Kondi).

ŠD REČICA VABI VSE LJUBITELJE KOŠARKE

Košarkarska liga

Začetek:
30. avgust
Dan: PETEK
Kje: LAŠKO,
MALO ŠOLSKO
IGRIŠČE

Igralci: 4/4
Max. igralcev: 10
Prijavnina: 70 EUR

Prijave:
tel.: 040-709-267
e-mail: basketlasko@gmail.com

Thermanina poletna kopanja in vodne zabave!

- Družinske vstopnice,
- kopanja po 19.00 samo 3,99 €,
- celodnevne poletne počitniške aktivnosti (26.6. - 16.8.),
- pestro poletno dogajanje: joga in masaže na bazenu, kreativne delavnice, igre v in ob bazenu ...

Pivo Fest, 17. in 18.8.2013

Nefiltrirano pivo po posebnih cenah, posebna kulinarčna pivovska ponudba, pivovske masaže na bazenu ter nastop mažuretk iz Laškega.

Poletno Eko športanje, 24.8. ob 10⁰⁰

Prikaz Plavalne zveze Slovenije pravih tehnik plavanja in plavanja za dojenčke, ustvarjalne delavnice ter ŽUR s skupino King Foo.

MISS Thermane 2013, 31.8. ob 18⁰⁰!

Želiš postati? Prijavi se do 8. avgusta na Facebooku Thermane Laško, si prisluži karto za kopanje ter osvoji wellness paket Ladies Day za štiri prijateljice!

 THERMANA Laško

Thermana d.d., Zdraviliška cesta 6, SI-3270 Laško, www.thermana.si

Gremo v Hribe

Zlatorogova transverzala ponosa 2013

Akcija Gremo v hribe, ki poteka pod okriljem Zlatorogove transverzale ponosa, to leto že četrtič zapored osvaja slovenske planine.

Osvojenih že 9 lokacij akcije Gremo v hribe 2013

Za nami je že dobršni del letošnje transverzale, saj smo osvojili že 9 zastavljenih lokacij od skupno 12ih. Na teh se je zbralo nekaj manj kot 5.000 pohodnikov, ki so prišli iz vseh koncev Slovenije.

Na dogodkih transverzale je vedno veselo

Za vse ki akcije Gremo v hribe še ne poznate naj povemo, da gre za projekt Pivovarne Laško, ki je namenjen planincem, ljubiteljem narave, pohodov in prijetnega druženja. Akcija

je predvsem rekreativne, zabavne in tudi donatorske narave. Pivovarna Laško namreč za vsak podpis udeleženca v častno Zlatorogovo

knjigo, donira 1 evro lokalnemu planinskemu društvu. V lanskem letu je tako Pivovarna donirala kar 12.000 evrov.

Da je na dogodkih zares veselo, uspešno skrbita animatorja Gregor in Andrej, ki skupaj s svojo ekipo zabavata navzoče skozi animacijske in nagradne igre, kjer si lahko prislužite lepe nagrade. Na večini dogodkov pa je poskrbljeno tudi za živo glasbo, ob kateri marsikoga zasrbijo pete.

Gremo v hribe - pohod Št. 1 v Sloveniji!

V letošnjem letu so se Zlatorogovi družini pridružile še tri nove planinske koč. Zlatorogova transverzala ponosa tako danes šteje že preko 25 vrhov oziroma planinskih koč, in predstavlja najobsežnejšo sredogorsko planinsko obhodnico, ki jo podpira tudi Planinska zveza Slovenije.

Pred nami le še trije dogodki s tradicionalnim zaključkom na Šmohorju, ki bo v soboto, 31.8.2013

Gremo v hribe 2013 se počasi bliža h koncu. Pred nami so le še tri lokacije, ki se bodo zvrstile v avgustu. Prva je na vrsti Vojkova koč na Nanosu (sobota, 17.8.), ki je zaradi priljubljenosti že tretje leto zapored na seznamu lokacij za transverzalo. Sledi ji Kosijev dom na Vogarju (sobota, 24.8.), ki pohodnikom postreže z dih-jemajočim razgledom na Bohinjsko jezero. In seveda ne nazadnje še tradicionalni zaključek na Šmohorju (sobota, 31.8.), ki bo poleg pohoda gostil že 8. kolesarski vzpon Pivovarne Laško. Tiste, ki se

nameravate na Šmohor odpraviti s kolesom obveščamo, da so zaželeno pred-prijave na tel. 041-704-118 ali na e-mail: luka.picej@t-i.si. Na dogodku bo poskrbljeno za živo glasbo in pester razvedrilni program, ki bo poleg animacijskih in nagradnih iger, vključeval tudi plezanje po plezalni steni.

Več info na www.gremovhribe.si in na Fb: [facebook.com/gremovhribe](https://www.facebook.com/gremovhribe)

ZLATOROGOVA
TRANSVERZALA
PONOSA

+ KOLESARSKI
VZPON

START:

Debro, dvorana Tri
lilije, ob 10. uri

PRIJAVE NA STARTU:

od 8.30 do 9.30 ure

PREDPRIJAVE:

tel.: 041 704 118 ali
luka.picej@t-1.si

Gremo v Hribe

Pivovarna Laško d.d., Trubarjeva 28, Laško, oblikovanje: LUKS

Na dogodku vas čakajo družabne in nagradne igre ter zabava ob dobri glasbi!

Kdaj: 31. avgust 2013

Kje: Planinski dom Šmohor

Za vsakega udeleženca Zlatorogove transverzale ponosa, ki se bo v okviru akcije **Gremo v hribe** podpisal v častno planinsko knjigo, bo Pivovarna Laško namenila **1 eur** lokalnemu planinskemu društvu za nadaljnje delovanje.

www.gremovhribe.si

Zlatorogovo
transverzalo ponosa
podpira Planinska
zveza Slovenije

PIVOVARNA
LAŠKO
1825